

Vejledning til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Endelig udkast Miljøstyrelsen 21. oktober 1999

Indholdsfortegnelse

Forord	13
1. Bekendtgørelsens anvendelsesområde	15
1.1 Bekendtgørelsens dækningsområde	15
1.2 Anvendelse af bekendtgørelsen på eksisterende spildevandsanlæg	15
2. Definitioner	17
2.1 Bekendtgørelsens begreber	17
2.1.1 <i>Spildevand</i>	17
2.1.2 <i>Husspildevand</i>	18
2.1.3 <i>Tag- og overfladevand</i>	18
2.1.4 <i>Humane affaldsprodukter</i>	18
2.1.5 <i>Personækvivalent</i>	18
2.1.6 <i>Samletank</i>	19
2.1.7 <i>Spildevandsanlæg</i>	19
2.1.8 <i>Kapacitet</i>	20
2.1.9 <i>Offentligt spildevandsanlæg</i>	20
2.1.10 <i>Privat spildevandsanlæg</i>	20
2.1.11 <i>Bedste, tilgængelige teknik</i>	21
3. Spildevandsplanens indhold	23
3.1 Baggrund	23
3.2 Miljøbeskyttelseslovens krav til spildevandsplanlægningen	23
3.2.1 <i>Generelt</i>	23
3.2.2 <i>Eksisterende og planlagte kloakeringsområder samt ejerskab</i>	24
3.2.3 <i>Områder hvor tilslutningspligt kan ophæves</i>	25
3.2.4 <i>Tilstand og fornyelse af kloakanlæg</i>	26
3.2.5 <i>Spildevandsplanlægning for det åbne land</i>	27
3.2.6 <i>Områder med nedsivning</i>	27
3.2.7 <i>Spredt bebyggelse omfattet af rensekrav</i>	29
3.2.8 <i>Kommunale/private anlæg</i>	29
3.2.9 <i>Tidsfølgeplan og økonomiplan</i>	29
3.3 Spildevandsbekendtgørelsens supplerende krav til spildevandsplaner	30
3.3.1 <i>Spildevandsplanens overensstemmelse med anden planlægning</i>	30
3.3.2 <i>Øvrig bortskaffelse af spildevand i kommunen</i>	31
3.3.3 <i>Planlagte og eksisterende udledninger</i>	31
3.3.4 <i>Økonomi</i>	31
3.3.5 <i>Afgivelse af areal og pålæggelse af servitut</i>	32
3.3.6 <i>Etablering af fælles privat spildevandsanlæg</i>	32
3.3.7 <i>Revision af spildevandsplanen</i>	32
4. Behandling af forslag til og vedtagelse af spildevandsplan	35
4.1 Baggrund	35

4.2 Den offentlige høring	35
4.3 Amtsrådets inddragelse i spildevandsplanlægningen	35
4.4 Kommunalbestyrelsens vedtagelse af planforslaget	36
4.5 Spildevandsplanens retsvirkning	36
4.6 Klageadgang	36
5. Tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg	37
5.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	37
5.2 Tilslutningsret og -pligt	37
5.3 Myndighedskompetence for tilslutningstilladelser	38
5.3.1 Tilslutning til offentlige spildevandsanlæg	38
5.3.2 Tilslutning til private spildevandsanlæg	38
5.4 Meddelelse af tilslutningstilladelse	38
5.4.1 Tilslutning af almindeligt husspildevand fra boliger til kloak	39
5.4.2 Miljøvurdering af tilslutning af spildevand	42
5.4.3 Oplysninger i ansøgning om tilslutning	42
5.4.4 Forhold til kapacitet af renseanlæg og opland	43
5.4.5 Fastsættelse af vilkår i tilslutningstilladelsen	43
5.4.6 Relation til lov om miljø og genteknologi	44
5.5 Ændring af spildevandstilslutninger	44
5.5.1 Ændringer af vilkår i tilslutningstilladelse	44
5.5.2 Ændringer af fysiske forhold ved spildevandssystemer	45
5.6 Relation til byggeloven for virksomheder	45
5.7 Tilsyn og håndhævelse	46
5.8 Oversigt over kompetencefordeling m.v. ved tilslutning	47
5.9 Klageadgang	47
6. Ophævelse af tilslutningspligten	49
6.1 Baggrund	49
6.2 Spildevandstilledninger, der kan udtrædes for	50
6.3 Betingelser for udtræden	50
6.3.1 Forhold til den kommunalbestyrelsens spildevandsplan	50
6.3.2 Aftale mellem kommunen og grundejeren	51
6.4 Hensyn til kloakforsyningens økonomi	51
6.5 Tekniske hensyn for kloakforsyningen	51

6.6 Tilladelse til alternativ bortskaffelse	52
6.6.1 Hensyn til regionplanens målsætninger	52
6.7 Hensyn til Vandmiljøplanens krav	52
6.8 Klageadgang	52
7. Udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet.	55
7.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	55
7.2 Ansøgningsprocedure	55
7.3 Kommunalbestyrelsens kompetence	56
7.3.1 Husspildevand	56
7.3.2 Processpildevand svarende til 30 PE eller derunder	56
7.3.3 Tag- og overfladevand	57
7.3.4 Kopi til amtet	57
7.4 Amtsrådets kompetence	57
7.4.1 Større offentlige spildevandsanlæg	57
7.4.2 Virksomheder	57
7.4.3 Vejvand og afstrømning fra jernbanearealer	57
7.4.4 Overløb fra fælleskloakker	57
7.5 Udledning fra godkendelsespligtige virksomheder	58
7.6 Bestemmelser i udledningstilladelser	58
7.6.1 Vilkår for udledning	58
7.6.2 Prøveudtagning og analysemetoder	60
7.6.3 Kontrol med udledning	60
7.7 Nedsivningsanlæg tæt på vandløb, søer og havet.	61
7.8 Fastsættelse af et anlægs kapacitet	61
7.9 Tilsyn og håndhævelse	62
7.10 Oversigt over kompetencefordeling	63
7.11 Ændring af udledningstilladelser	63
7.12 Klageadgang	64
8. Grænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige spildevandsanlæg	67
8.1 Baggrund	67
8.1.1 Fastsættelse af anlægskapacitet	67
8.2 Anlæg omfattet af nationale udlederkrav	68
8.3 Nationale udlederkrav	69
8.3.1 Kontrolmetode for udledninger	69
8.3.2 Mindste antal afløbsprøver	70

8.4 Administrative bestemmelser	71
8.5 Tilsyn og håndhævelse	71
9. Begrænsning af udledning af kvælstof og fosfor for større industrielle virksomheder	73
9.1 Virksomhederne	73
9.2 Definitioner	74
9.3 Omfang af renskravene	74
9.4 Nedbringelsen af udledningen	74
9.5 Afløbskontrol	76
9.6 Kompetenceovergang	76
9.7 Retsbeskyttelse	76
9.8 Tilsyn og håndhævelse	76
9.9 Klageadgang	77
10. Forbud mod tilførsel af visse stoffer direkte til grundvandet	79
10.1 Forbud mod tilførsel af visse stoffer	79
10.2 Dispensationsmulighed	79
10.3 Tilsyn	79
10.4 Klageadgang	79
11. Spildevandsbortskaffelse fra spredt bebyggelse	81
11.1 Baggrund	81
11.2 Definition på spredt bebyggelse	81
11.3 Krav om rensniveau i udledningstilladelse eller påbud	82
11.4 Spildevandsløsninger, der opfylder de fire rensklasser	84
11.5 Forudsætning for meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning.	85
11.5.1 De konkrete dokumentationskrav ved påbud	85
11.6 Tilsyn	87
11.7 Klageadgang m.v.	87
12. Afledning af spildevand til jorden (nedsivning)	89
12.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	89

12.2 Ansøgningsprocedure	89
12.3 Kommunale tilladelser til nedsivning af husspildevand m.v.	89
12.3.1 Generelt	89
12.3.2 Spildevandets mængde og karakter	90
12.3.3 Beskyttelsesområder for vandindvindinger efter miljøbeskyttelseslovens § 22	90
12.3.4 Nedsivningsanlæggets afstand til vandindvindingsanlæg	91
12.3.5 Nedsættelse af afstandskrav til vandindvindingsanlæg	92
12.3.6 Afstand til vandløb, søer eller havet	92
12.3.7 Jordbundens egnethed til nedsivning	92
12.3.8 Udformning af nedsivningsanlæg	93
12.3.9 Afstand til højeste grundvandspejl	93
12.3.10 Vejledende afstandskrav	93
12.4 Kommunale tilladelser til nedsivning af tag- og overfladevand fra befæstede arealer	94
12.4.1 Karakter og mængde af tag- og overfladevand	94
12.4.2 Afstand til vandindvindingsanlæg m.v.	95
12.4.3 Udformning af nedsivningsanlægget	95
12.4.4 Afstand til vandløb, søer eller havet	95
12.4.5 Afstandskrav i øvrigt	95
12.5 Amtskommunal tilladelse til nedsivning	95
12.5.1 Generelt	95
12.5.2 Spildevandets mængde og karakter	96
12.5.3 Hensyn til kommunal og amtslig planlægning for området	97
12.5.4 Beskyttelse af vandindvindinger og grundvandsressourcen	97
12.5.5 Hensyn til vandkvaliteten af vandløb, søer og havet	97
12.5.6 Udformning af anlæg til nedsivning af klorholdigt spildevand	97
12.6 Overdragelse af amtsrådets tilladelseskompetence til kommunalbestyrelsen	98
12.6.1 Generelt	98
12.6.2 Afstand til vandindvindinger	99
12.6.3 Nedsivningsanlæggets udformning	99
12.6.4 Afstand til vandløb, søer og havet	99
12.6.5 Afstand til grundvand m.v.	99
12.7 Nedsivning hvor afstandskrav til grundvandspejl ikke er opfyldt	99
12.8 Etablering af nedsivningsanlæg	100
12.9 Ændring eller tilbagekaldelse af nedsivningstilladelser	100
12.10 Administrative procedurer ved påbud om nedsivning	101
12.11 Ansvar ved tilladelse eller påbud om nedsivning	101
12.12 Tilsyn og håndhævelse	101
12.13 Oversigt over kompetencefordeling m.v. ved nedsivning	102
12.14 Klageadgang	103

13. Udledning og udsprøjtning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi	105
13.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	105
13.2 Anvendelsesområde	105
13.2.1 <i>Afgrænsning til anden lovgivning</i>	106
13.2.2 <i>Anvendelse af affaldsprodukter fra alternative toiletformer</i>	107
13.3 Ansøgningsprocedure efter spildevandsbekendtgørelsen	110
13.4 Amtsrådets tilladelser til udsprøjtning og udledning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi	110
13.4.1 <i>Udtalelse fra embedslægen og kredsdyrlægen</i>	111
13.4.2 <i>Beskyttelse af grundvand og overfladevand</i>	111
13.4.3 <i>Hensyn til sundhedsfare og gener for omboende</i>	112
13.4.4 <i>Hensyn til kommunal og amtslig planlægning for området</i>	113
13.4.5 <i>Kontrakt for udledning/udsprøjtning</i>	113
13.5 Tilsyns- og håndhævelsesforpligtelser	113
13.6 Ændring eller tilbagekaldelse af tilladelse	114
13.7 Klageadgang	114
14. Etablering af samletanke for spildevand - opsamling, tømning og transport.	115
14.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	115
14.2 Kommunalbestyrelsens kompetence	115
14.2.1 <i>Krav til samletankens kvalitet</i>	116
14.2.2 <i>Samletankens placering og størrelse</i>	117
14.2.3 <i>Afstand til vandindvindingsanlæg</i>	118
14.2.4 <i>Sundhedsrisici og gener for omboende</i>	118
14.2.5 <i>Tømning og bortskaffelse</i>	118
14.3 Amtsrådets kompetence	119
14.3.1 <i>Afgrænsning til anden lovgivning</i>	120
14.3.2 <i>Tømning og bortskaffelse</i>	120
14.4 Ikke nedgravede samletanke	120
14.4.1 <i>Tømning og bortskaffelse</i>	121
14.5 Etablering og tømning af samletanke for affaldsprodukterne fra alternative toiletsystemer	121
14.6 Afløbsfrie bassinanlæg	122
14.6.1 <i>Kommunalbestyrelsens kompetence</i>	123
14.6.2 <i>Amtsrådets kompetence</i>	123
14.6.3 <i>Afløbsfrie bassinanlæg uden tæt bund</i>	124
14.7 Tilsyn og håndhævelse	124
14.8 Ændring eller tilbagekaldelse af tilladelser	124

14.9 Klageadgang	125
15. Tømningsordninger for bundfældningstanke og samletanke m.v.	127
15.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser	127
15.2 Tømningsordning for samletanke m.v.	127
15.2.1 Generelt om samletanke	128
15.2.2 Samletanke m.v. omfattet af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen	128
15.3 Tømningsordning for bundfældningstanke	128
15.3.1 Generelt om bundfældningstanke	128
15.3.2 Ejendomme omfattet af tømningsordning for bundfældningstanke	129
15.3.3 Bundfældningstanke omfattet af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen	129
15.4 Tømningsordning for øvrige afløbsinstallationer	130
15.4.1 Tømningsordning for fedtudskillere og sandfang	130
15.4.2 Tømning af olie- benzinudskillere	130
15.5 Tømningshyppighed	130
15.5.1 Generelt	130
15.5.2 Tømningshyppighed for samletanke m.v.	130
15.5.3 Tømningshyppighed for bundfældningstanke	131
15.5.4 Tømningshyppighed for øvrige afløbsinstallationer	132
15.6 Administration af tømningsordning	132
15.7 Klageadgang	132
16. Kvalitetskrav og krav til udledning af visse farlige stoffer	133
16.1 Baggrunden for bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996	133
16.2 Udledninger omfattet af bekendtgørelse nr. 921	133
16.3 Grundlag for fastsættelse af krav til udledninger	133
16.3.1 Nationalt og amtsligt fastsatte kvalitetskrav	133
16.3.2 Hvornår skal der fastsættes nye kvalitetskrav?	134
16.3.3 Fagligt grundlag for fastsættelse af kvalitetskrav	136
16.3.4 Kvalitetskrav til grupper af stoffer	138
16.4 Fastsættelse af krav til udledning	138
16.4.1 Opfyldelse af kravet om den bedste, tilgængelige teknik og kvalitetskravet (Den kombinerede fremgangsmåde)	138
16.4.2 Initialfortynding	139
16.4.3 Afgrænsning af et spildevandsnærområde	140
16.4.4 I forvejen forekommende stofkoncentrationer i vandområdet	140
16.4.5 Ingen øget forurening af vandområderne	141
16.4.6 Mængdebetragtning	142
16.5 Fastsættelse af kontrolvilkår	143
16.6 Revision af eksisterende udledningstilladelser	144

16.7 Klageadgang	145
16.8 Kommende revision af bilag 2 til bekendtgørelse nr. 921	145
17. Andre bestemmelser	147
17.1 Register over tilladelser	147
17.2 Generelt om vilkår for spildevandstilladelser	147
17.2.1 Tidsbegrænsning af tilladelser	147
17.2.2 Bestemmelser om tilsyn og kontrol	147
17.3 Tinglysning	148
18. Administrative bestemmelser og bestemmelser om klageadgang	149
18.1 Administrative bestemmelser	149
18.2 Klage og søgsmål	150
18.2.1 Klageadgang	150
18.2.2 Miljøklagenævnet	151
19. Tilsyn og håndhævelse	153
19.1 Tilsyn	153
19.2 Håndhævelse	153
20. Straf	155
20.1 Straf for overtrædelse af spildevandsbekendtgørelsen	155
20.2 Straf for overtrædelse af kommunale forskrifter	155
20.3 Strafansvar for juridiske personer m.v.	155

Bilagsfortegnelse

- Bilag 1** Bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

Forord

Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998 med senere ændringer, danner grundlag for administration af spildevandsområdet.

Lovens kapitel 3 omhandler beskyttelse af jord og grundvand, mens lovens kapitel 4 omhandler beskyttelse af overfladevand.

Særligt med hjemmel i disse to kapitler er der med Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser mv. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 fastsat nærmere detaljerede regler for kommunernes og amternes administration på spildevandsområdet.

Bekendtgørelse 501 af 21. juni 1999 erstatter bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen).

Den ny spildevandsbekendtgørelse af 21. juni 1999 er i høj grad en videreførelse af de hidtil gældende bestemmelser i en omredigeret udgave.

Med den ny bekendtgørelse er der endvidere tale om en række fornyelser som opfølgning på lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. (spildevandsrensning i det åbne land m.v.)

Som i den tidligere spildevandsbekendtgørelse, indeholder den nye spildevandsbekendtgørelse bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr. 91/217 om rensning af byspildevand (Byspildevandsdirektivet) med senere ændringer (Kommissionens direktiv 98/15/EF) og Rådets direktiv nr. 80/68 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer.

Denne vejledning beskriver med udgangspunkt i den nye spildevandsbekendtgørelse og kapitel 3 og 4 i miljøbeskyttelsesloven reguleringen og den gældende praksis på området.

I vejledningens kapitel 16 beskrives endvidere anvendelsen af bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996, om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, i forbindelse med fastlæggelse af kvalitetskrav for vandområder og krav til spildevandsudledninger indeholdende sådanne stoffer.

Vejledning er således tænkt som en samlet fremstilling af administrationsgrundlaget på spildevandsområdet.

Vejledningen erstatter:

- Cirkulære nr. 92 af 17. april 1974 om spildevand
- Cirkulære nr. 73 af 21. april 1980 om afledning af spildevand til jorden

- Cirkulære nr. 58 af 30. maj 1986 om tilførsel af spildevand til jorden
- Vejledning nr. 42 af 11. januar 1988 om grænseværdier for visse stoffer ved udledninger til vandløb, søer eller havet for kommunale spildevandsanlæg

1. Bekendtgørelsens anvendelsesområde

1.1 Bekendtgørelsens dækningsområde

I spildevandsbekendtgørelsens § 1 fastsættes anvendelsesområdet for reguleringen i bekendtgørelsen. Bekendtgørelsens regler finder således anvendelse på alle spildevandsanlæg - både offentlige og private anlæg.

Som i den tidligere spildevandsbekendtgørelse reguleres i den nye bekendtgørelse endvidere spørgsmålet om tilførsel af stoffer direkte til grundvandet. Reguleringen af dette spørgsmål er en implementering af Rådskonklusion 80/68/EF. Der henvises til kapitel 10 i vejledningen.

Bekendtgørelsen omfatter ikke regler om tilladelse til udledning og udsprøjtning af spildevand med jordbrugsmæssig værdi, jf. bekendtgørelsens § 3. Udledning og udsprøjtning af spildevand og slam til jordbrugsformål er reguleret i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 823 af 16. september 1996 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål (slambekendtgørelsen). Der henvises til kapitel 13 i vejledningen.

1.2 Anvendelse af bekendtgørelsen på eksisterende spildevandsanlæg

Når et eksisterende spildevandsanlæg eller forholdene, der har indflydelse på anlægget ændres væsentligt - herunder at anlægget flyttes eller omlægges, kræves en fornyet spildevandstilladelse efter bekendtgørelsens § 2. Det samme gælder, hvis spildevandsmængden eller sammensætning af spildevandet, der tilledes anlægget, ændres, særligt hvis mængden af spildevand forøges.

Afgørelsen af, om en ændring af et spildevandsanlæg kræver fornyet tilladelse, beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Det er tilladelsesmyndigheden, der afgør om en ændring er væsentlig og om ny tilladelse er fornøden.

Eksempelvis vil ændringer af et spildevandsanlæg med afledning til et nedsivningsanlæg for husspildevand, der kan medføre en større belastning på anlægget, f.eks. ændring af en ejendoms afløbsinstallationer ved etablering af eksempelvis et ekstra badeværelse, kunne medføre, at der skal søges om ny nedsivningstilladelse. Dette vil særligt være tilfældet, hvis der er tale om ældre siveanlæg med lille bundfældnings-tank. Der skal ved vurderingen af, om fornyet tilladelse er nødvendig, både ses på belastningen af spildevandsanlægget med organisk stof og den hydrauliske spidsbelastning. En omlægning af installationer, hvor der ikke ændres ved antallet af installationer, vil normalt ikke betyde, at der skal søges om ny nedsivningstilladelse.

Ændringer af et kommunalt renseanlæg, hvor der sker ombygninger af anlægget, f.eks. etablering af nye tanke, ændret beluftningsudstyr m.v., vil ikke i sig selv medføre, at der skal søges om ny udledningstilladelse. Derimod vil kapacitetsændringer herunder forøget hydraulisk belastning medføre, at der skal søges om ny udledningstilladelse.

2. Definitioner

2.1 Bekendtgørelsens begreber

§ 4 giver definitionerne på en række begreber, der anvendes i bekendtgørelsen og loven.

2.1.1 Spildevand

Definition af spildevand

Begrebet spildevand defineres i bekendtgørelsens § 4, stk. 1 og omfatter i princippet alt vand, der afledes fra beboelse, erhvervsvirksomheder, bebyggelse i øvrigt samt fra befæstede arealer. Begrebet omfatter således husspildevand, spildevand fra erhvervsvirksomheder, herunder kølevand og filterskyllevand, samt regnvand fra tagarealer og befæstede arealer.

Befæstede arealer

Ved befæstede arealer forstås arealer, som på grund af anvendelse til f.eks. veje, bebyggelser m.m. er helt eller delvis uigennemtrængelige for vand. Dette kan også omfatte grusarealer og græsarealer. Vand fra omfangsdræn ved kloakerede bygninger betragtes almindeligvis også som spildevand, ligesom drænvand fra kirkegårde betragtes som spildevand, mens andre typer drænvand normalt ikke falder ind under definitionen. Perkolat fra lossepladser betragtes ligeledes som spildevand.

Vand, der kan sidestilles med spildevand

Den kompetente myndighed efter lovens § 28 er ikke afskåret fra at meddele tilladelse til afledning for vand, der ikke er omfattet af definitionen på spildevand. Vandet kan sidestilles med spildevand - hvis det har en sammensætning, der ikke afviger væsentligt fra sammensætningen af vand, der direkte er omfattet af definitionen på spildevand.

Den kompetente myndighed må for sådanne typer af vand forholde sig konkret til en ansøgning og stille de nødvendige vilkår, herunder renseforanstaltninger og udledningssted, hvis der meddeles tilladelse til udledning.

Vand fra afværgepumpninger

Vand fra afværgepumpninger kan sidestilles med spildevand, forudsat at der ikke er tale om koncentrerede mængder af det/de forurenende stoffer eller om en bevidst fortynding, men om stoffer, der er havnet i grundvandet ved diffus tilførsel. Hvis afværge vandet er meget forurenet, kan det være nødvendigt at opsamle vandet eller lave lokal rensning i stedet. Dette kan f.eks. være tilfældet ved oppumpning af afværge vand i forbindelse med en olieforurenet grund.

Vand fra grundvandssænkninger

Vand fra grundvandssænkninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder kan som udgangspunkt ikke sidestilles med spildevand, men bortskaffes efter vandforsyningslovens bestemmelser. Hvis der undtagelsesvis skulle være behov for at aflede vandet til et spildevandsanlæg, skal der meddeles en særskilt tilslutningstilladelse.

Forbud mod udledning af ajle, gylle og ensilagesaft

Med lovens § 27 er der et generelt forbud imod, at stoffer, der kan forurene vandet, tilføres vandløb, søer eller havet. Dette forbud omfatter ajle, gylle, ensilagesaft og møddingvand, idet disse emner ikke er omfattet af definitionen på spildevand.

Definition af husspildevand

2.1.2 Husspildevand

Husspildevand er efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, spildevand fra husholdninger, herunder afløb fra vandklosetter. Sanitært spildevand fra erhvervsvirksomheder, dvs. afløb fra baderum, toiletter og køkkener falder også ind under denne definition.

I denne vejledning anvendes endvidere begreberne "sort" spildevand og "gråt" spildevand. Ved sort spildevand forstås alene spildevand fra vandklosetter, mens der ved gråt spildevand forstås spildevand fra bad, køkken, vask og øvrigt sanitært spildevand, der ikke er sort spildevand.

Definition af tag- og overfladevand

2.1.3 Tag- og overfladevand

Tag- og overfladevand er efter bekendtgørelsens § 4, stk. 3 regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, herunder jernbaner. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvandet i forbindelse med afstrømning på veje, parkeringspladser m.v. eller have en væsentlig anden sammensætning.

Vand fra vaskepladser, oplagspladser og lignende falder således ikke ind under definitionen, idet vandet tilføres andre stoffer end ved afstrømning på veje og parkeringspladser. Regnvand fra oplagspladser for emner, der indeholder tungmetaller, falder således heller ikke under definitionen, da koncentrationen af tungmetaller kan være større end for vejvand.

2.1.4 Humane affaldsprodukter

I bekendtgørelsens § 4, stk. 4 er humane affaldsprodukter defineret som urin og fæces. De humane affaldsprodukter afledes fra sanitære installationer, hvor der ikke tilføres vand eller kun tilføres meget lidt vand. Det kan være i forbindelse med multitoiletter eller urinseparerende toiletter, altså både løsninger, hvor urin og fæces samles i en beholder eller hvor der sker separat opsamling af urin og/eller fæces.

Definition af 1 PE

2.1.5 Personækvivalent

Ved 1 personækvivalent (PE) forstås, jf. § 4, stk. 5, 21,9 kg organisk stof pr. år målt som biokemisk iltforbrug (BI₅), 4,4 kg total kvælstof pr. år eller 1,0 kg total fosfor pr. år.

Spildevandsafledning op til 30 PE

En vurdering af, om en spildevandsafledning svarer til 30 PE eller derunder, skal foretages ud fra en vurdering af alle tre parametre, der indgår i definitionen på en personækvivalent - organisk stof, kvælstof og fosfor. En spildevandsafledning kan kapacitetsmæssigt vurderes til 30 PE eller derunder, hvis alle tre parametre holder sig på niveauet svarende til 30 PE eller derunder.

I relation til den afgrænsning af kompetence for udledninger af spildevand, der fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 28 må spildevandet endvidere ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand, eller have en væsentlig anden sammensætning, jf. bekendtgørelsens § 11 og § 14. Tilsvarende gælder for nedsivning af spildevand efter bekendtgørelsens § 28, stk.1.

En spildevandsafledning, hvor spildevandet indeholder andre stoffer, end hvad der normalt forekommer i husspildevand, eller har en væsentlig anden sammensætning, er således aldrig sammenlignelig med en afledning af husspildevand på 30 PE eller derunder, uanset om alle tre parametre ligger under niveauet svarende til 30 PE.

Forhøjet temperatur, f.eks. på kølevand, medfører ligeledes, at spildevandet ikke er sammenligneligt med husspildevand.

Ved vurdering af, hvilken kapacitet angivet i PE, jf. afsnit 2.1.8, en spildevandsafledning svarer til, kan der ikke ske en udjævning af stofmængden. Eksempelvis kan et stofindhold, der er angivet i f.eks. kg/døgn, ikke udjævnes over et år, selvom der i det pågældende tilfælde kun sker afledning et vist antal dage om året.

2.1.6 Samletank

Definition af samletank

Ved samletanke til spildevand forstås efter bekendtgørelsens § 4, stk. 6 tætte beholdere, der enten er typegodkendt efter den til enhver tid gældende bekendtgørelse om kontrol med oplag af olie eller kan godkendes til opbevaring af spildevand af tilladelsesmyndigheden efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 14.

2.1.7 Spildevandsanlæg

Definition af spildevandsanlæg

Spildevandsanlæg omfatter efter bekendtgørelsens § 4, stk. 7 såvel åbne som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning og/eller behandling af spildevand, forinden det udledes til vandløb, søer eller havet, afledes til jorden eller bortskaffes på anden måde. Der skal således ikke nødvendigvis ske både en afledning og en behandling i et spildevandsanlæg.

Afgrænsning mellem spildevandsanlæg og vandløb

Afgrænsningen mellem vandløb og spildevandsanlæg afhænger af udledningspunktet, som bør fremgå af den foreliggende udledningstilladelse. Det er derfor ikke udelukket, at enkelte mindre sidevandløbsstrækninger kan klassificeres som dele af et spildevandsanlæg. Såfremt der ikke eksisterer en udledningstilladelse, der angiver udledningspunktet, må tilladelsesmyndigheden fastsætte dette. Et spildevandsanlæg skal i øvrigt fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. lovens § 32 og bekendtgørelsens § 5.

Kommunalbestyrelsen kan i spildevandsplanen optage en del af en vandløbsstrækning som et spildevandsanlæg. Et anlæg, der tillægges status som et spildevandsanlæg, er ikke længere omfattet af vandløbslovens bestemmelser, men af miljøbeskyttelseslovens bestemmelser om spildevand.

Amtsrådet skal efter vandløbsloven høres over en påtænkt statusændring for et vandløb, såfremt vandløbsstrækningen er målsat i regionplanen. Det skal sikres, at lodsejere ikke uforvarende fratages deres ret til afledning af drænvand efter vandløbsloven.

Drænledninger

Drænledninger er administrativt at betragte som vandløb efter vandløbslovens bestemmelser, med mindre drænledningerne specifikt er optaget som en del af spildevandsanlægget.

2.1.8 Kapacitet

Definition af kapacitet

Ved et spildevandsanlægs kapacitet eller godkendte kapacitet forstås efter bekendtgørelsens § 4, stk. 8 den spildevandsmængde med indhold af forurenende stoffer angivet i personækvivalenter (PE), der i henhold til en meddelt spildevandstilladelse omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 3, 4, eller 5 kan afledes fra en eller flere ejendomme inden for et fastlagt opland til anlægget. I forbindelse med at amtsrådet meddeler udledningstilladelse til et kommunalt renseanlæg, skal amtsrådet således fastsætte anlæggets kapacitet angivet i PE, jf. bekendtgørelsens § 17, og dermed fastlægge en afgrænsning af oplandet til anlægget.

Kapaciteten er en administrativt fastsat størrelse

Kapaciteten benyttes særligt til afgrænsning af tilladelseskompetencen mellem amtsrådets og kommunalbestyrelsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28 (se ovenfor afsnit 2.1.5) og til afgrænsning af hvilke kommunale spildevandsanlæg, der er omfattet af de nationale faste udlederkrav, jf. bekendtgørelsens § 19. Den godkendte kapacitet er således ikke nødvendigvis, den kapacitet anlægget er dimensioneret for, og er som udgangspunkt ikke en målelig størrelse, men en administrativt fastsat størrelse, der kan være forskellig fra anlæggets fysiske kapacitet.

2.1.9 Offentligt spildevandsanlæg

Definition af offentligt spildevandsanlæg

Et offentligt spildevandsanlæg er efter § 4, stk. 9 et anlæg, hvor én eller flere kommunalbestyrelser har ansvaret for anlæggets drift og/eller vedligeholdelse. Undtaget fra denne definition er dog anlæg, der er etableret efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.. Disse anlæg er fortsat private, selvom de etableres, drives og vedligeholdes af kommunalbestyrelsen.

Udlisering af drift

Hvis kommunalbestyrelsen har udlisteret driften af et offentligt renseanlæg, er det således fortsat kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for driften og dermed for overholdelse af udledningstilladelsen. Det er derfor stadig kommunalbestyrelsen, der kan retsforfølges, f.eks. hvis der sker overskridelse af renseanlæggets udledningstilladelse.

2.1.10 Privat spildevandsanlæg

Definition af privat spildevandsanlæg

Et privat spildevandsanlæg er efter bekendtgørelsens § 4, stk. 10 et spildevandsanlæg, der ikke falder ind under definitionen af et offentligt spildevandsanlæg. Spildevandsanlæg, som staten er ansvarlig for, har derfor status som private anlæg.

Afgrænsning mellem offentligt og privat anlæg

Det fremgår ikke direkte af definitionen på et offentligt spildevandsanlæg, i hvilke tilfælde kommunalbestyrelsen har ansvaret for et spildevandsanlægs vedligeholdelse og drift, men dette bør fremgå af spildevandsplanen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2. Definitionen må således sammenholdes med afgrænsningen af kloakoplande i spildevandsplanen og øvrige oplysninger om, hvilke anlæg kommunen i sin egenskab af kloakforsyning har etableret, drevet og vedligeholdt.

Der er efter lovens § 28, stk. 4 tilslutningspligt for ejendomme, når der er ført stikledning frem til grundgrænsen. Kommunalbestyrelsen fører stikledning frem til den enkelte ejendoms grundgrænse, eller frem til områdeafgrænsningen for et privat spildevandsanlæg, som skal tilsluttes et offentligt spildevandsanlæg.

Ledninger på private grunde

I et offentligt kloakopland må en ledning, der går ind over en ejendom for at betjene en anden ejendom, derfor antages at være offentlig, medmindre andet er tinglyst på ejendommen eller direkte fremgår af særskilte dokumenter, idet kommunen ellers ikke har opfyldt sin forsyningspligt.

Hvis der ikke af tingbogen eller de nævnte dokumenter fremgår, at der er tale om et privat spildevandsanlæg, er ledningen, der løber over en anden ejendom, en del af det offentlige spildevandsanlæg. Dette betyder, at kommunalbestyrelsen skal stå for ledningens vedligeholdelse og drift.

Ved etablering af en ledning på en privat ejendom, der har til formål at forsyne en anden eller flere andre bagvedliggende ejendomme, skal kommunalbestyrelsen have tilladelse til etablering af spildevandsanlægget fra den grundejer, hvor ledningen skal lægges. Hvis ikke en sådan aftale kan opnås, må kommunalbestyrelsen ekspropriere i fornødent omfang, jf. lovens § 58.

Alternativt må kommunalbestyrelsen føre en ny stikledning frem til grundgrænsen for den eller de bagvedliggende ejendomme og påbyde en ændret tilslutning efter lovens § 30.

2.1.11 Bedste, tilgængelige teknik

Definition af bedste, tilgængelige teknik

Bedste, tilgængelige teknik (BAT) er efter bekendtgørelsens § 4, stk. 11 den mest avancerede teknik indenfor en bestemt sektor, herunder den måde hvorpå et anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

Teknikken skal være teknisk og økonomisk gennemførlig for den relevante sektor, og den skal sikre et så højt beskyttelsesniveau som muligt. Der skal altså foretages en indbyrdes vurdering af prioriteringen af miljøhensyn, princippet om forureningsbegrænsning og proportionalitetsprincippet.

Krav om anvendelse af BAT-princippet skal ikke fastsættes som krav om anvendelse af en nærmere bestemt teknik, men som krav svarende til det forureningsniveau (emissionsgrænseværdier eller tilsvarende parametre suppleret med de nødvendige forureningsbegrænsende foranstaltninger), som det har vist sig muligt at opnå ved den bedste tilgængelige teknik. Det er i princippet virksomhedens valg, hvordan den vil opfylde kravene.

Forebyggelse eller rensning?

Begrænsning af unødvendigt spild og anvendelse af ressourcer til en forebyggende indsats står ikke i modsætning til renseforanstaltninger, hvor forureningen reduceres efterfølgende. BAT-princippet overflødiggør ikke renseløsningerne, men renseløsninger er et supplement til forebyggelse.

Forebyggelse skal prioriteres før den traditionelle renseteknologi således at man skal gøre brug af indgreb ved kilden først. Hvis dette ikke giver tilstrækkelig miljøbeskyttelse, skal forureningen herefter begrænses ved hjælp af renseforanstaltninger.

Informationssøgning

Når en virksomhed skal undersøge mulighederne for at anvende bedste tilgængelige teknik, vil den blandt andet kunne søge informationer i følgende materiale:

- Miljøstyrelsens brancheorienteringer
- Rådet for genanvendelse og mindre forurenende teknologi's PC-baserede informationssystem.
- Referencelisten - Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 3, 1994.

3. Spildevandsplanens indhold

Formål

De kommunale spildevandsplaner skal udarbejdes for at give en samlet oversigt over den eksisterende og planlagte spildevandshåndtering i kommunerne. Spildevandsplanerne skal desuden belyse de miljømæssige konsekvenser af denne spildevandshåndtering og de økonomiske konsekvenser for kloakforsyningen. Endelig er spildevandsplanen det retlige grundlag for tilslutninger af eksisterende og nye ejendomme til offentlig kloak.

3.1 Baggrund

Med den første miljøbeskyttelseslovs vedtagelse i 1973 blev kommunerne forpligtet til at udarbejde en samlet plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen. Udarbejdelse af disse planer var primært tænkt som strukturgivende for spildevandsafledning i kommunerne.

Samtlige kommuner har i dag en vedtaget spildevandsplan. Der vil derfor som udgangspunkt fremtidigt alene være behov for ajourføring af den eksisterende plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen - herunder ajourføring af oplandsgrænser og tidsfølgeplaner.

Med lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. (spildevandsrensning i det åbne land), er der vedtaget en række ændringer med hensyn til, hvad kommunernes spildevandsplan fremtidigt skal indeholde. For så vidt angår spildevandsafledningen i det åbne land skal disse ændringer indarbejdes i kommunernes spildevandsplaner 1½ år efter amtsrådet har vedtaget en regionplan, der indvirker på spildevandsafledningen i det åbne land, dog tidligst 1. juli år 2000.

Med lovændringen blev der fastsat særlige regler for spildevandsafledningen i det åbne land. Dette er, foruden i dette kapitel, belyst nærmere i kapitel 12.

3.2 Miljøbeskyttelseslovens krav til spildevandsplanlægningen

3.2.1 Generelt

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 32 skal kommunernes spildevandsplan indeholde oplysninger om:

- eksisterende og planlagte kloakeringsområder og renseforanstaltninger
- eksisterende områder udenfor kloakeringsområder, hvor der sker nedsivning, og planlagte områder udenfor kloakopland, hvor der skal ske afledning til nedsivningsanlæg
- hvilke anlæg der etableres ved kommunal henholdsvis privat foranstaltning

Med ændringen af miljøbeskyttelsesloven ved lov nr. 325 af 14 maj 1997 om spildevandsrensning i det åbne land m.v. skal kommunernes spildevandsplaner som noget nyt endvidere indeholde oplysninger om:

- områder, hvor kommunalbestyrelsen er indstillet på at ophæve tilslutningspligten og -retten helt eller delvist
- den eksisterende tilstand af kloakanlæg og planlagte fornyelser af disse
- eksisterende områder udenfor kloakopland, hvor der sker rensning svarende til et bestemt renseniveau og tilsvarende planlagte områder udenfor kloakopland, hvor der skal ske rensning svarende til et bestemt renseniveau.
- efter hvilken tidsfølgeplan projekterne forudsættes at være udarbejdet og anlæggene gennemført.

I de følgende afsnit gennemgås miljøbeskyttelseslovens bestemmelser og hvor der efter spildevandsbekendtgørelsen § 5 direkte er knyttet supplerende bestemmelser hertil er disse bestemmelser ligeledes angivet og uddybet.

3.2.2 Eksisterende og planlagte kloakeringsområder samt ejerskab

Dette afsnit uddyber krav i lovens § 32 stk. 1 nr. 1 og bekendtgørelsens § 5, stk.1, nr. 2.

Der skal i spildevandsplanen angives eksisterende og planlagte fælles spildevandsanlæg i kommunen, herunder afgrænsning af de enkelte kloakoplande. Endvidere angives den maksimale belastning fra angivne bolig- og virksomhedsoplande.

Det skal på kortbilag tydeligt angives, hvilke ejendomme der er beliggende indenfor oplandsgrænsen. Ejendomme indenfor oplandsgrænsen til et offentligt spildevandsanlæg har såvel pligt som ret til at aflede spildevand til anlægget, når der er ført stikledning frem til grundgrænsen.

Som egnede kort anbefales dels et oversigtskort i målestok 1:25.000 eller 1:50.000, dels mere detaljerede kort (matrikelkort) i målestok 1:10.000, der indeholder oversigt over de enkelte kloakoplande og hovedledningernes placering.

Det skal for spildevandsanlæg angives om anlægget er privat eller offentligt ejet. Dette gælder dog ikke almindelige interne private ledningsanlæg m.v. på privat grund.

Med hensyn til ejerskab af ledninger, både eksisterende og planlagte ledninger, vil udgangspunktet for en spildevandsplan være, at ledninger, på nær stikledninger m.v. på privat grund, er kommunalt ejede.

Det er derfor vigtigt, at det angives specifikt, når der er afvigelser fra dette udgangspunkt.

Ved en senere tilslutning af en ejendom jf. miljøbeskyttelsesloven § 28, stk. 4, vil kommunens forsyningsforpligtelse være afgrænset som angivet i spildevandsplanen. Det kan f.eks. for nykloakerede ejendomme være angivet i spildevandsplanen, at tagvand skal nedsives ved privat foranstaltning på grunden. Kommunen skal i dette tilfælde kun føre en separat spildevandsledning til ejendommens skel for tilslutning af hus-spildevand m.m, når ejendommen tilsluttes.

Er der ikke angivet særskilt, at tag- og overfladevand skal bortskaffes ved grundejerens egen foranstaltning, vil kommunen som udgangspunkt både skulle bortskaffe spildevand og tag- og overfladevand (se dog afsnit 3.2.3).

3.2.3 Områder hvor tilslutningspligt kan ophæves

Med lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven skal kommunen nu, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 2, udpege de kloakoplande i spildevandsplanen, hvor kommunen er indstillet på at ophæve tilslutningsretten og -pligten. Dette gælder for ejendomme, hvor spildevandet er tilsluttet offentlig kloak, og hvor hele eller dele af spildevandet ønskes koblet fra den offentlige kloak. En ophævelse af tilslutning kan ske helt eller delvist som beskrevet nærmere i kapitel 6.

Kommunalbestyrelsen kan ikke tvinge tilsluttede ejendomme til at frakoble hele eller dele af spildevandet fra kommunal kloak, idet der jf. kapitel 6 og bekendtgørelsens § 12, stk. 1, nr. 2, kræves, at grundejeren og kommunen er enige om, at en ejendom skal udtræde for hele eller dele af spildevandet.

Udtræden for tag- og overfladevand vil typisk være en følge af, at der etableres lokal regnvandsafledning, f.eks. til faskine. Dette vil kunne ske på et større antal ejendomme, helt eller delvist, og kræver derfor en organiseret proces for udtræden. For processpildevand vil der derimod konkret skulle tages stilling til hvert enkelt sag, spildevandsplanen skal opdateres og tilladelse til alternativ bortskaffelse foreligge, før udtræden kan accepteres.

I det følgende afsnit gennemgås proceduren for udtræden for tag- og overfladevand og for processpildevand.

Ophævelse af tilslutning for tag- og overfladevand

Med henblik på at sikre kommunerne mulighed for at planlægge indsatsen på spildevandsområdet teknisk og økonomisk, skal kommunerne i spildevandsplanen udpege områder, hvor håndteringen af tag- og overfladevand med miljømæssig og økonomisk fordel kan overlades til de enkelte grundejere, og hvor kommunen derfor er indstillet på at ophæve tilslutningsretten og -pligten for tag- og overfladevand.

For at kommunalbestyrelsen ikke bliver fastlåst planlægningsmæssigt, kan kommunalbestyrelsen lade en sådan udpegning af områder følge af et tidsbegrænset tilbud om udtræden (og evt. tilbagebetaling af tilslutningsbidrag). Med et tidsbegrænset tilbud om eksempelvis udtræden for tag- og overfladevand, har kommunen en bedre mulighed for at planlægge de fremtidige investeringer i etablering og dimensionering af bassiner i oplandet.

Processen for ophævelse af tilslutninger for tag- og overfladevand bliver:

- 1) Udpegning af områder, hvor kommunen er indstillet på at ophæve tilslutning (typisk tagvand)
- 2) Grundejerne tager inden en given tidsfrist (f.eks. 1 år) stilling til, om man er indstillet på at ophæve tilslutningen som angivet i spildevandsplanen (f.eks. ved selv at etablere en faskine)
- 3) Spildevandsplanens oplandsopgørelser korrigeres for overfladevand, der er frakoblet

De korrigerede oplandsopgørelser efter nr. 3 udløser ikke krav om ny revision af spildevandsplanen, men ændringerne indarbejdes ved næste revision af spildevandsplanen.

Denne proces er særligt møntet på lokal afledning af regnvand, hvor grundejere selv etablerer faskiner, hvor tagvand og måske også overfladevand nedsives i faskine. Ved at nedsive lokalt i områder, der er fælleskloakerede, og hvor der er overløb, der ønskes reduceret, kan kommunen reducere behovet for bassinvolumen. Endvidere reduceres den hydrauliske belastning på renseanlægget, og derudover vil nedsivningen i faskinen medvirke til en øget grundvandsdannelse.

Ophævelse af tilslutning for processpildevand

For at kunne udtræde for tilslutning af processpildevand skal:

- Spildevandsplanen revideres for den konkrete virksomhed, herunder skal belastningsopgørelser til renseanlæg revideres
- Der skal opnås de nødvendige alternative tilladelse til bortskaffelse af processpildevandet.

Med hensyn til processpildevand er det vigtigt, at kommunen har endeligt sikret sig virksomhedens accept af udtræden, før den ledige kapacitet af det kommunale spildevandsanlæg planlægges disponeret til anden side.

Såfremt der ønskes gentilslutning af spildevand/overfladevand fra en ejendom, der er udtrådt af det offentlige kloakfællesskab, vil dette skulle ske på lige vilkår med nye tilslutninger. Dvs. ejendommen har som udgangspunkt ingen ret til en sådan gentilslutning.

3.2.4 Tilstand og fornyelse af kloakanlæg

Der skal, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 3, i spildevandsplanen angives den eksisterende tilstand af kloakanlæg og den planlagte fornyelse af kloakerne.

Ved kloakanlæg er her særligt tænkt på separate og fælles spildevandsledninger.

Årsagen til de nye bestemmelser er, at der har været en utilstrækkelig viden i kommunerne om kloakledningernes tilstand, og det ønskes med de nye bestemmelser at give et overblik over ledningernes tilstand samt over behovet for fornyelse af ledningerne.

En status for ledningernes tilstand bør baseres på en inspektion af ledninger f.eks. ved en TV inspektion. Er der ikke lavet en status for klo-

akkernes tilstand ved udarbejdelsen af spildevandsplanen, må der i spildevandsplanen angives en tidsplan for, hvornår en sådan status er udarbejdet.

Målsætning og prioritering

Som uddybning til lovens § 32, stk. 1, nr. 3, er det i spildevandsbekendtgørelsen § 5, stk. 1, nr. 5, angivet, at kommunen skal lave en renoveringsplan for de kommunale kloakker med målsætning og prioritering af renoveringen. En målsætning bør inkludere kvalitet af ledninger, overbelastningshyppighed under regn m.v. Prioritering af renoveringen skal tage udgangspunkt i en behovsopgørelse af, hvor behovet er størst, både under hensyn til, hvor nedslidte ledningerne er, og hvor kritisk den manglende vedligeholdelse er for omkringboende, vandmiljøet m.v.

Både status for kloakkernes tilstand samt plan for fornyelse bør ud over i tekst angives på overskuelige kortbilag.

3.2.5 Spildevandsplanlægning for det åbne land

Af bemærkninger til lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven (spildevandsrensning i det åbne land m.v.), fremgår det, at kommunalbestyrelsen på baggrund af de i regionplanerne udpegede recipientfølsomme områder, for de enkelte oplande i kommunen, skal planlægge kombinationen af kloakering, nedsivning og lokal rensning af nærmere angivet type m.v., der skal gælde for ejendomme i det åbne land.

For områder, hvor der ikke er eller ikke er planlagt fælles spildevandsrensning med en anlægskapacitet på mere end 30 PE, skal spildevandsplanen, eller et tillæg hertil, indeholde en inddeling i delområder med angivelse af miljømæssigt betingede minimums nedsivnings- og/eller renseforanstaltninger, i henhold til renseklasser angivet i bekendtgørelsens bilag 1, se i øvrigt afsnit 11.3.

Det skal endvidere fremgå af spildevandsplanen, om den forbedrede rensning bør gennemføres som enkeltejendomsanlæg eller som små fælles anlæg, og hvordan disse foranstaltninger tænkes iværksat.

Angivelsen af nedsivnings- og/eller renseforanstaltninger for delområder/oplande i kommunen skal være baseret på regionplanens udpegning af recipientfølsomme områder, hvor der er behov for, at der gennemføres en forbedret rensning af spildevandet fra ejendomme i det åbne land.

I forbindelse med udarbejdelsen af en revideret spildevandsplan, og før forslaget til spildevandsplanen offentliggøres, indhenter kommunalbestyrelsen amtets kommentarer for så vidt angår uoverensstemmelser mellem de i regionplanen fastsatte målsætninger for vandområderne og spildevandsplanens inddeling i delområder med angivelse af miljømæssigt betingede fremtidige minimums nedsivnings- og/eller renseforanstaltninger.

3.2.6 Områder med nedsivning

For ejendomme beliggende udenfor kommunale kloakoplande, skal der, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 4, områdevis angives, hvor der sker nedsivning. Dette bør fremgå tydeligt af kortbilag. Oplysningerne skal med-

virke til at give overblik over afledningen i det åbne land og til vurdering af belastningen fra ikke-kloakerede ejendomme på vandløb, søer og kystvande.

Det skal angives, hvor det planlægges at etablere nedsivning for enkelte ejendomme.

Det vil i sidste ende bero på en konkret vurdering efter bekendtgørelsens kapitel 12, om der kan nedsives på den enkelte grund. Der bør i spildevandsplanen angives hvilket renseniveau (renseklasse), der er nødvendigt, hvis en konkret undersøgelse senere viser, at der ikke kan nedsives på den enkelte grund.

I bekendtgørelsens § 5, stk. 2, er det angivet, at kommunalbestyrelsen for de områder, der er udpeget til nedsivning i spildevandsplanen, skal sandsynliggøre, at der kan ske nedsivning i de udpegede områder. Det skal herunder sandsynliggøres at geologiske og hydrogeologiske forhold ikke strider herimod, og at nedsivning i de udpegede områder ikke strider mod reglerne i bekendtgørelsens § 28. Det er ikke i bekendtgørelsen nærmere angivet, hvad denne sandsynliggørelse omfatter, idet det vil være meget varierende fra område til område, hvad behovet er for at sandsynliggøre nedsivning.

Kommunalbestyrelsen skal dog være opmærksom på, at såfremt den overordnede udpegning af områder til nedsivning ikke er tilstrækkelig nøjagtig, og kommunen ikke har en relativ sikker viden om, at der kan nedsives i udpegede områder, kan det blive problematisk senere at påbyde nedsivning direkte efter den nye påbudsbestemmelse i lovens § 30, stk. 5. Det kan give merudgifter, hvis der skal vælges en anden spildevandsløsning og desuden medføre, at den valgte spildevandsløsning i spildevandsplanen er mindre hensigtsmæssig efter de ændrede forudsætninger.

Sandsynliggørelsen af at der kan nedsives sikres bedst, i form af dokumentation svarende til, hvad der kræves ved et påbud om nedsivning:

Kommunen gennemfører en undersøgelse, der kan sandsynliggøre, at der er mulighed for nedsivning, idet der særligt skal lægges vægt på:

- hydrogeologiske forhold,
- jordbundens egnethed til nedsivning,
- afstand til grundvandsspejl og
- beskyttelseszoner i forhold til vandindvindinger.

Endvidere bør kommunen have sandsynliggjort en given placering på grunden, der respekterer kravene i bekendtgørelsens § 28, alternativt bekendtgørelsens § 16.

Det bør allerede i planlægningsfasen overvejes at vurdere vandforsyning og spildevandsafledning under et. F.eks. vil det i visse tilfælde ud fra en samlet afvejning være hensigtsmæssigt at tilslutte enkelte ejendomme med egne vandindvindinger til fælles vandforsyning. Hermed opnås en mulighed for, at der kan etableres nedsivningsanlæg på de enkelte ejendomme.

3.2.7 Spredt bebyggelse omfattet af rensekrav

Efter lovens § 32, stk.1, nr. 5, skal der i spildevandsplanen for områder udenfor kloakopland angives:

- Eksisterende områder, hvor der sker rensning svarende til et bestemt rensniveau, og
- Områder, hvor det er planlagt, at der skal ske rensning svarende til et bestemt rensniveau.

Med rensniveau forstås rensniveau i henhold til de 4 rensklasser angivet i bekendtgørelsens bilag 2 og denne vejlednings afsnit 11.3.

De udpegede områder bør angives på tydelige kortbilag.

Spildevandsplanens udpegning af områder er en del af grundlaget for senere påbud om forbedret rensning efter lovens § 30.

Ved ansøgning om nye udledninger skal de for områderne fastsatte rensniveauer som minimum respekteres.

Såfremt der i forbindelse med udarbejdelsen af spildevandsplanen er foretaget den fornødne kortlægning af udledningerne i disse områder, vil dette være tilstrækkelig dokumentation for senere påbud, se i øvrigt afsnit 11.3. Hvis plangrundlaget er i orden, er det ved senere meddelelse af påbud ikke nødvendigt at lave konkret vurdering af hver enkelt ejendoms belastning af det modtagende vandområde.

3.2.8 Kommunale/private anlæg

Det skal, jf. lovens § 32, stk.1, nr. 6, angives hvilke anlæg, der etableres på kommunal, og hvilke der etableres på privat foranstaltning. Her skal også henvises til bekendtgørelsens § 5, stk.1, nr. 2, hvor det både for eksisterende og planlagte fælles spildevandsanlæg skal angives, om anlægget er privat eller offentligt ejet (se også afsnit 3.2.2.).

Der skal ske afgrænsning af de enkelte kloakoplande. Dette bør ske på et tydeligt kortbilag.

3.2.9 Tidsfølgeplan og økonomiplan

Det skal, jf. lovens § 32, stk.1, nr. 7, angives, efter hvilken tidsfølge projekterne forudsættes at være udarbejdet og anlæggene udført. Dette omfatter både kommunale anlæg, private anlæg, renovering af kloakledninger og anlæg omfattet af påbud efter lovens § 30 og § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg .

Kloakforsyningens omkostninger som følge af spildevandsplanen kan hensigtsmæssigt fremgå af tidsfølgeplanen, særligt skal de økonomiske omkostninger til forbedringen af spildevandsrensning i det åbne land specificeres, efter bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 6. Se i øvrigt afsnit 3.3.4.

3.3 Spildevandsbekendtgørelsens supplerende krav til spildevandsplaner

Ministeren har efter lovens § 32, stk. 4 bemyndigelse til at opstille nærmere regler om spildevandsplanlægningen. Dette er sket i bekendtgørelsens § 5.

I § 5, stk. 1 er der opstillet 7 supplerende vilkår, hvoraf 2 allerede er beskrevet, § 5, stk. 1, nr. 2, under afsnit 3.2.2. og § 5, stk. 1, nr. 5, under afsnit 3.2.4. De øvrige 5 punkter gennemgås i de følgende afsnit.

3.3.1 Spildevandsplanens overensstemmelse med anden planlægning

Dette afsnit uddyber kravene i bekendtgørelsens § 5, stk.1, nr. 1.

Spildevandsplanen skal være i overensstemmelse med al øvrig planlægning, både lokalt og regionalt.

Forhold til regionplanlægning

Med den regionale planlægning menes særligt regionplanen, hvori de væsentligste hensyn i relation til spildevandsplanen er målsætningerne for vandområdernes kvalitet. Spildevandsudledninger omfattet af spildevandsplanen må således ikke være til hinder for at de i regionplanen fastsatte målsætninger for vandområderne, kan opfyldes.

Der bør derfor i spildevandsplanen angives målsætning og kvalitet af vandområderne i kommunen, særligt de ferske. Der skal tages stilling til, hvorledes målsætningerne opfyldes, i det omfang en manglende opfyldelse af målsætningerne skyldes spildevandsudledninger omfattet af spildevandsplanen. Nye udledninger må ikke være til hinder for opfyldelse af målsætninger for vandløb, søer og kystvande.

Forhold til kommuneplaner- og lokalplaner

Spildevandsplanen skal også være i overensstemmelse med kommuneplanen, hvor den overordnede disponering af arealerne i kommunen er angivet. Endelig skal det sikres, at der også er overensstemmelse med eventuelle lokalplaner, og særligt overensstemmelse med bestemmelser heri, der vedrører eller indvirker på spildevandsafledningen. I lokalplanerne er der typisk fastsat begrænsninger i bebyggelsernes karakter (og dermed spildevandsafledning) og befæstelse, og kommunalbestyrelsen der skal sikre, at der er overensstemmelse med de i spildevandsplanen fastsatte oplandsbelastninger.

Tidsmæssig planlægning

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem den fysiske planlægning (byggemodning m.v.) og hvornår de kommunale spildevandsanlæg etableres.

Forhold til vandløbenes fysiske tilstand

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at udledninger til vandløb af spildevand, særligt herunder tag- og overfladevand, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet, altså at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres. Derfor vil de i vandløbsregulativet for det konkrete vandløb angivne forudsætninger skulle respekteres. Såfremt der i regulativet er angivet maksimale tilledninger fra enkelte delområder vil disse tilledninger skulle respekteres. Kan de ikke det, må der enten ske en forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller der må optages en

vandløbsreguleringssag, som forudsætning for en forøget tilledning af spildevand.

Hvis der ikke er udarbejdet et regulativ for vandløbet eller regulativet ikke angiver maksimale tilledninger, må det konkret vurderes, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning. Som hovedregel må der enten ske forsinkelses/udjævning af belastningen med overfladevand, eller der må gennemføres en regulering.

Den endelige vurdering af udledningers indflydelse på vandløbenes fysiske tilstand vil skulle ske i forbindelse med, at amtsrådet/kommunalbestyrelsen meddeler udledningstilladelse for tag- og overfladevand. Her er tilladelsesmyndigheden forpligtet til at sikre, at udledningen sker under hensyn til vandløbets fysiske tilstand.

3.3.2 Øvrig bortskaffelse af spildevand i kommunen

Efter bekendtgørelsens § 5, stk.1, nr. 3, skal der for områder, der ligger udenfor kloakopland, og som ikke er omfattet af de udpegede områder i lovens § 32, stk. 1, nr. 4 og 5, angives, hvordan spildevandet bortskaffes. Det kan være udsprøjtning af spildevand, særskilte udledere, fælles private spildevandsanlæg, vej anlæg m.v.

Der skal også for disse former for spildevandsbortskaffelse tages stilling til, om bortskaffelsen er til hinder for en opfyldelse af målsætningerne for de modtagende vandområder, vandløb, søer og kystvande. Såfremt der er behov for forbedret spildevandsrensning for disse udledere/udsprøjtninger, bør der i spildevandsplanen angives de nødvendige reduktioner af stofindhold i vandet, der udledes eller udsprøjtes.

3.3.3 Planlagte og eksisterende udledninger

Det skal, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 4, angives, hvilket vandområde spildevandet fra de enkelte oplande (jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 1) udledes eller ønskes udledt til, udløbenes placering og de estimerede udledninger. Udledningernes placering bør angives på kortbilag.

For at der kan foretages en samlet vurdering ved tilvejebringelse af de i regionplanen fastsatte målsætninger og dertil hørende kvalitetskrav, skal planen også indeholde oplysninger om udledninger udenfor offentlige kloakoplande, hvilke udledninger der findes, og hvilke der kan forventes etableret.

3.3.4 Økonomi

Der skal, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 6, angives udgifter, der forventes at måtte afholdes ved etablering og drift af de offentlige anlæg samt anlæg etableret af kommunalbestyrelsen efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 923 af 5. december 1997.

Der bør angives, hvornår udgifterne skal afholdes og hvorledes udgifterne fordeler sig på ledningsanlæg, renseforanstaltninger m.v. Særligt skal kloakforsynings udgifter til forbedret spildevandsrensning i det åbne land, kloakering og § 7a tilbud/kontrakter (jf. lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v.) udspecificeres.

3.3.5 Afgivelse af areal og pålæggelse af servitut

Det skal, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 7, fremgå af planen, hvilke ejendomme, der forventes at skulle afgive areal eller få pålagt servitut ved gennemførelse af projekter i overensstemmelse med spildevandsplanen.

3.3.6 Etablering af fælles privat spildevandsanlæg

Som alternativ til en kommunal kloakering kan spildevandsbortskaffelsen ske ved oprettelse af et fælles privat spildevandsanlæg. Fælles private spildevandsanlæg skal angives i spildevandsplanen for det eller de konkrete oplande, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr.2.

Bestemmelserne er rettet mod den situation, hvor en gruppe bolig- og grundejere er enige om og tager initiativ til selv at etablere og drive et fælles privat spildevandsanlæg, og derfor retter henvendelse til kommunalbestyrelsen herom. Det kan f.eks. være begrundet med, at en fælles løsning er billigere og miljømæssigt bedre end etablering af spildevandsanlæg på hver enkelt grund.

Bestemmelsen kan derimod ikke anvendes til at kommunalbestyrelsen ensidigt tvinger et givent område ind i en fælles privat spildevandsløsning.

Forinden eller i forbindelse med udarbejdelsen af spildevandsplanen skal de berørte bolig- og grundejere, ifølge bekendtgørelsens § 5, stk. 3, oprette et spildevandslaug, der skal varetage anlæggets etablering og drift.

Udkast til laugets vedtægter forelægges i forbindelse med planforslagets offentliggørelse. De endelige vedtægter tinglyses på de berørte ejendomme, når det fælles spildevandsanlæg er optaget i spildevandsplanen.

Der er også mulighed for, efter ønske fra de berørte grund- og boligejere, at det fælles private spildevandsanlæg kan tilsluttes det offentlige spildevandsanlæg. I så fald får området status som fælles privat spildevandsanlæg indenfor kloakoplandsgrænsen for det offentlige spildevandsanlæg.

Kommunalbestyrelsen skal tillige i forbindelse med tilslutningen til det offentlige spildevandsanlæg meddele spildevandslauget en tilslutningstilladelse, jf. lovens § 28, stk. 3.

3.3.7 Revision af spildevandsplanen

Kommunalbestyrelsen skal, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 4, ajourføre planen for bortskaffelse af spildevand i kommunen - herunder ajourføre oplandsgrænser og tidsfølgeplan.

Bekendtgørelsen og loven indeholder ikke bestemmelser om tidspunkt for planens generelle revision. Planen skal dog til stadighed revideres for at sikre, at planen til stadighed ikke strider imod regionplanen.

Med hensyn til spildevandsudledninger fra den spredte bebyggelse skal planen, jf. bekendtgørelsens § 8, revideres inden 1½ år efter en vedtaget

regionplan, hvor der er vedtaget ændringer, der vedrører spildevandsafledningen fra den spredte bebyggelse (se endvidere kapitel 11).

4. Behandling af forslag til og vedtagelse af spildevandsplan

4.1 Baggrund

Proceduren omkring tilvejebringelse og vedtagelse af en spildevandsplan blev med ændringen af miljøbeskyttelsesloven (lov nr. 358 af 6. juni 1991), der trådte i kraft 1. januar 1992, kraftigt afformaliseret.

Spildevandsplanerne skulle oprindeligt godkendes endeligt af amtsrådet, men med ændringen af miljøbeskyttelsesloven i 1991, blev amtsrådenes forpligtelse til at påse, at kommunernes spildevandsplanlægning var overensstemmende med den overordnede planlægning for vandkvaliteten, helt ophævet.

I dag er det således kommunalbestyrelsen, der har kompetence til at udarbejde og vedtage en spildevandsplan, og kommunalbestyrelsen har i den forbindelse pligt til at sikre, at planen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger for vandkvaliteten (se også afsnit 3.3.1).

4.2 Den offentlige høring

Kommunalbestyrelsens forslag til spildevandsplan skal offentliggøres i lokale blade med oplysning om, at der inden for en frist af mindst 8 uger efter offentliggørelsen er adgang til at komme med indsigelser og kommentarer til det fremlagte forslag.

Kommunalbestyrelsen beslutter selv, om der er behov for at afholde offentlige borgermøder om forslaget til spildevandsplan.

Såfremt der afholdes borgermøder, skal kommunalbestyrelsen sikre, at borgerne får rimelig tid efter mødet/møderne til at fremkomme med indsigelser/ændringsforslag til forslaget til spildevandsplan.

4.3 Amtsrådets inddragelse i spildevandsplanlægningen

Samtidig med offentliggørelse af spildevandsplansforslaget sendes forslaget til amtsrådet til orientering, således at amtsrådet også får lejlighed til at kommentere forslaget, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Før en spildevandsplan offentliggøres efter bekendtgørelsens § 7, skal kommunalbestyrelsen indhente amtsrådets kommentarer for så vidt angår eventuel uoverensstemmelse mellem de i regionplanen fastlagte målsætninger for vandområderne og spildevandsplanens angivelse af fremtidige minimums nedsivnings- og/eller renseforanstaltninger i delområderne, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 4 og 5.

Amtsrådet og kommunalbestyrelsen skal ikke nødvendigvis være enige om samtlige detaljer i spildevandsplanen, men det forventes, at parterne

- før spildevandsplanforslagets offentliggørelse og senere vedtagelse, samarbejder om planens indhold, således at der blandt andet opnås enighed om nødvendige tiltag for at nå regionplanens retningslinier for anvendelsen og kvaliteten af vandområderne.

4.4 Kommunalbestyrelsens vedtagelse af planforslaget

Som nævnt i afsnit 4.1, er det kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at beslutte det endelige indhold af planen på baggrund af de indkomne kommentarer.

Når spildevandsplanen er endeligt vedtaget af kommunalbestyrelsen, offentliggøres den endelige plan i de lokale blade og sendes samtidigt til amtsrådet, jf. bekendtgørelsens § 7.

4.5 Spildevandsplanens retsvirkning

En vedtagen spildevandsplan udgør det retligt bindende grundlag for en kommunes administration af spildevandsområdet. Spildevandsplanen fastlægger rammer for en kommunes håndtering af spildevandet i kommunen.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at udføre eller foretage ændringer af de kommunale anlæg, som er optaget i planen i overensstemmelse med den tidsplan, der er fastsat i spildevandsplanen. Ligeledes må det forventes, at kommunalbestyrelsen foranlediger, i det omfang kompetencen hertil er henlagt til kommunalbestyrelsen efter lovgivningen, at øvrige anlæg, der er optaget i planen, ved hjælp af tilladelser, påbud m.v., udføres i overensstemmelse med den i spildevandsplanen fastsatte tidsplan.

En spildevandsplan forpligter således ikke kommunens borgere til alene på baggrund af planen at gennemføre konkrete tiltag. For kommunens borgere er spildevandsplanen blot en "forhåndsorientering" om, at kommunen inden for kortere tid vil tage initiativ til en ændret spildevandsafledning inden for en række oplande.

Hvis en kommune ønsker at udskyde vedtagne tiltag eller ønsker at ændre den vedtagne plan i øvrigt - herunder ændring af kloakoplandenes inddeling eller afledningsforholdene inden for et opland, må kommunalbestyrelsen foretage en revision af spildevandsplanen.

4.6 Klageadgang

Efter miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3, kan kommunalbestyrelsens vedtagelse af en spildevandsplan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

En kommunal spildevandsplan kan efter de generelle regler om domstolsprøvelse indbringes for domstolene, jf. hertil miljøbeskyttelseslovens § 101 om den særlige søgsmålsfrist på miljøområdet.

5. Tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg

5.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3 og 4 angiver kravene for tilslutning af spildevand til private og offentlige spildevandsanlæg

Det overordnede formål med at regulere tilslutninger til spildevandsanlæg er:

- at sikre, at alt spildevand fra ejendomme bortskaffes på forsvarlig vis til renseanlæg
- at sikre, at tilledningen af spildevand sker under hensyntagen til:
 - afløbssystemet,
 - renseanlægget, herunder at anlæggets udledningstilladelse kan overholdes
 - renseanlæggets slamkvalitet
 - vandkvaliteten i det modtagende vandområde
 - sundhedsfare, særligt arbejdsmiljø for personale, der arbejder med spildevandsanlæg

I lovens § 29 er der fastsat en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler vedrørende kommunalbestyrelsens behandling af sager efter § 28. Dette er sket i bekendtgørelsens kapitel 5, §§ 9-11.

5.2 Tilslutningsret og -pligt

Der er tilslutningspligt til offentlige spildevandsanlæg for ejendomme, når stikledning er ført frem til grundgrænsen, jf. lovens § 28, stk. 4. Kommunalbestyrelsen har kompetencen til at kræve tilslutning og kommunalbestyrelsen afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført. Ejendomme skal være indenfor det i spildevandsplanen godkendte kloakoplands grænse og har såvel ret som pligt til at aflede spildevand til anlægget.

Godkendelsespligtige virksomheders 8 års retsbeskyttelse, jf. lovens § 41, berører ikke tilslutningspligten efter lovens § 28, stk. 4. Det er således for såvel listevirksomheder som andre virksomheder kommunalbestyrelsen, der via spildevandsplanlægningen og opfølgningen heraf, bestemmer, hvilke ejendomme der skal pålægges tilslutningspligt og fra hvilket tidspunkt. Kommunalbestyrelsen er således ikke i sin afgørelse om tilslutningspligt bundet af retsbeskyttelsen efter lovens § 41.

Indenfor det offentlige spildevandsanlæg er grundejerne forpligtet til for egen regning at foretage tilslutning til anlægget, når stik er ført frem til grundgrænsen. Sanitært spildevand, processpildevand m.v. skal føres i lukkede ledninger, jf. bekendtgørelsens § 9, hvorimod tag- og overfla-

devand kan føres i åbne ledninger, når dette sker teknisk og miljømæssigt forsvarligt. Kommunalbestyrelsen afgør, hvornår den fysiske tilslutning skal være gennemført, jf. lovens § 28, stk. 4.

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens § 28, stk. 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Med hensyn til ophævelse af tilslutninger henvises til kapitel 6.

5.3 Myndighedskompetence for tilslutningstilladelser

5.3.1 Tilslutning til offentlige spildevandsanlæg

Kommunalbestyrelsen har i henhold til lovens § 28, stk. 3 kompetence til at meddele tilladelse til tilslutning af spildevand til offentlige spildevandsanlæg. Desuden kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til tilslutning til udløbsledninger fra spildevandsanlæg under overholdelse af amtsrådets udledningstilladelse efter lovens § 28, stk. 1.

5.3.2 Tilslutning til private spildevandsanlæg

I henhold til bekendtgørelsens § 10, stk. 1, meddeler kommunalbestyrelsen tilladelse til tilslutning til private spildevandsanlæg, når spildevandet efterfølgende ledes til et offentligt spildevandsanlæg. Tilledningen skal ske inden for kapaciteten af det private spildevandsanlæg, der modtager spildevandet, herunder kapacitet af spildevandsførende ledninger og/eller eventuelle renseforanstaltninger.

Der skal foreligge en skriftlig accept, jf. bekendtgørelsen § 10, stk. 2, fra den, der er ansvarlig for det modtagende private spildevandsanlæg.

Bestemmelsen finder typisk anvendelse ved spildevandsafledningen inden for havne- og lufthavnsarealer, hvor flere virksomheder på lejebasis er beliggende inden for fælles grundgrænse og afleder til det offentlige spildevandsanlæg via et privat anlæg.

Tilslutninger til privat/offentlig spildevandsanlæg er illustreret ved 2 eksempler på figur 5.1.

5.4 Meddelelse af tilslutningstilladelse

Kommunalbestyrelsen afgør hvilke oplysninger, der skal foreligge ved behandling af sager om tilslutning.

Enhver tilslutning af spildevand til et kommunalt eller privat spildevandsanlæg kræver tilladelse efter lovens § 28. Forudsætningen for, at kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til tilslutning er, at der foreligger en ansøgning, der indeholder tilstrækkelige oplysninger om spildevandsmængder og indhold af forurenende stoffer.

Miljøstyrelsen har udarbejdet generelle retningslinier for tilslutning af industrispildevand til kommunale spildevandsanlæg i Vejledning nr. 6, 1994, "Tilslutning af industrispildevand til kommunale spildevandsanlæg".

Kommunalbestyrelsen bør, såfremt der sker væsentlige ændringer i sammensætningen af spildevandet, der ledes til renseanlægget med hensyn til tungmetaller og miljøfremmede stoffer, holde amtsrådet orienteret herom, idet der kan være behov for at revurdere udledningstilladelsen for renseanlægget med hensyn til disse stoffer. Såfremt vandkvalitetskrav for de modtagende vandområder skal respekteres, kan det være nødvendigt at stille udlederkrav for udvalgte stoffer.

5.4.1 Tilslutning af almindeligt husspildevand fra boliger til kloak

Efter lovens § 28, stk. 4 er grundejeren pligtig til at tilslutte sig det offentlige spildevandsanlæg, når der er ført stik frem til grundgrænsen. Der er normalt ikke behov for en egentlig tilslutningstilladelse for almindeligt husspildevand. Spildevand fra f.eks. offentlige institutioner, særligt sygehuse, anses i denne forbindelse ikke som almindeligt husspildevand, og for denne type institutioner vil det være nødvendigt at kræve en tilslutningstilladelse med specificerede vilkår.

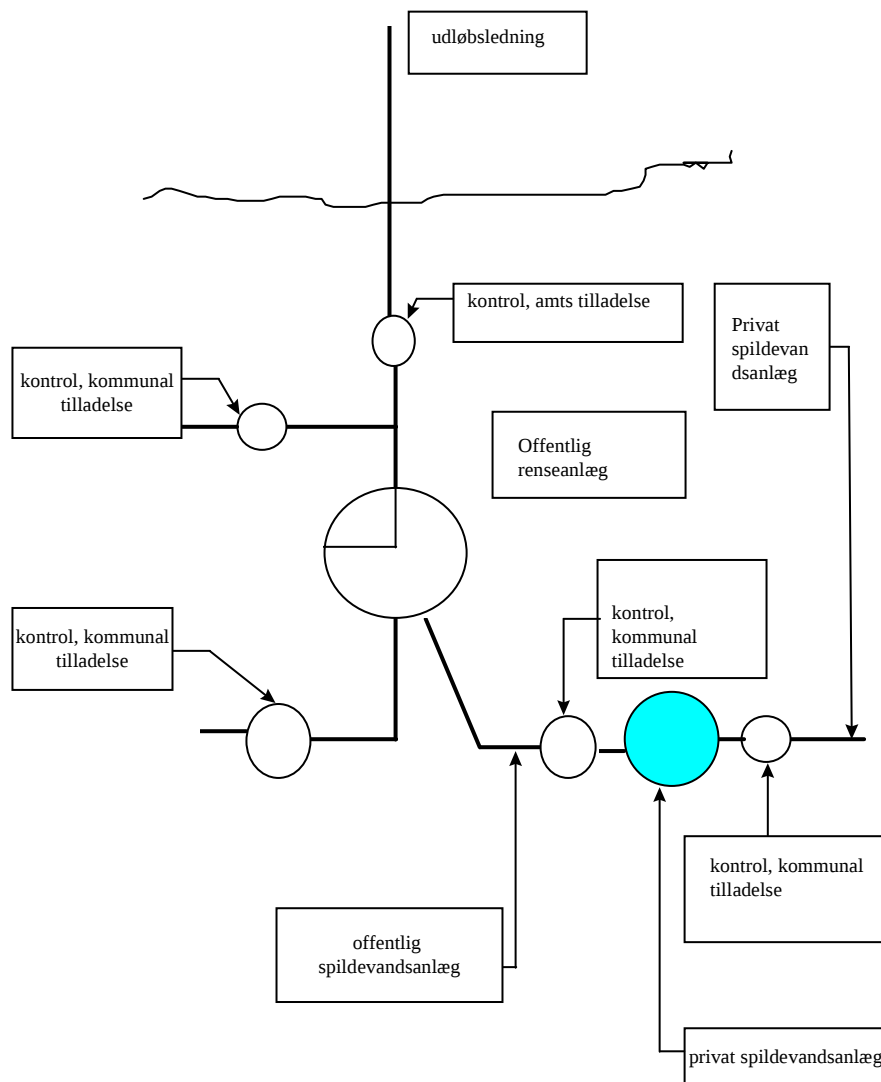
Eablering af spildevandsledninger på privat grund

I bygningsreglementet, og bygningsreglementet for småhuse er det fastsat, at afløbsinstallationer skal ske i henhold til DS 439, afløbsinstallationer. I DS 439 angives, at spildevandsledninger og brønde i jord skal arrangeres på en sådan måde, at fundering ikke svækkes. Afløbsinstallationer skal overalt anbringes, så de ikke giver risiko for forurening af anlæg for forsyning med drikkevand.

Reglerne for ledningsføring ved bygningsfundamenter er fastsat i Dansk Ingeniørforenings norm for fundering, DS 415.

Regler for ledningsføring i nærheden af vandledninger er fastsat i Dansk Ingeniørforenings "norm for vandinstallationer", samt i vandforsyningslovgivningen.

Regler for den mindste afstand i jord mellem gas- og afløbsinstallationer er fastsat i gasreglementets kapitel 3.

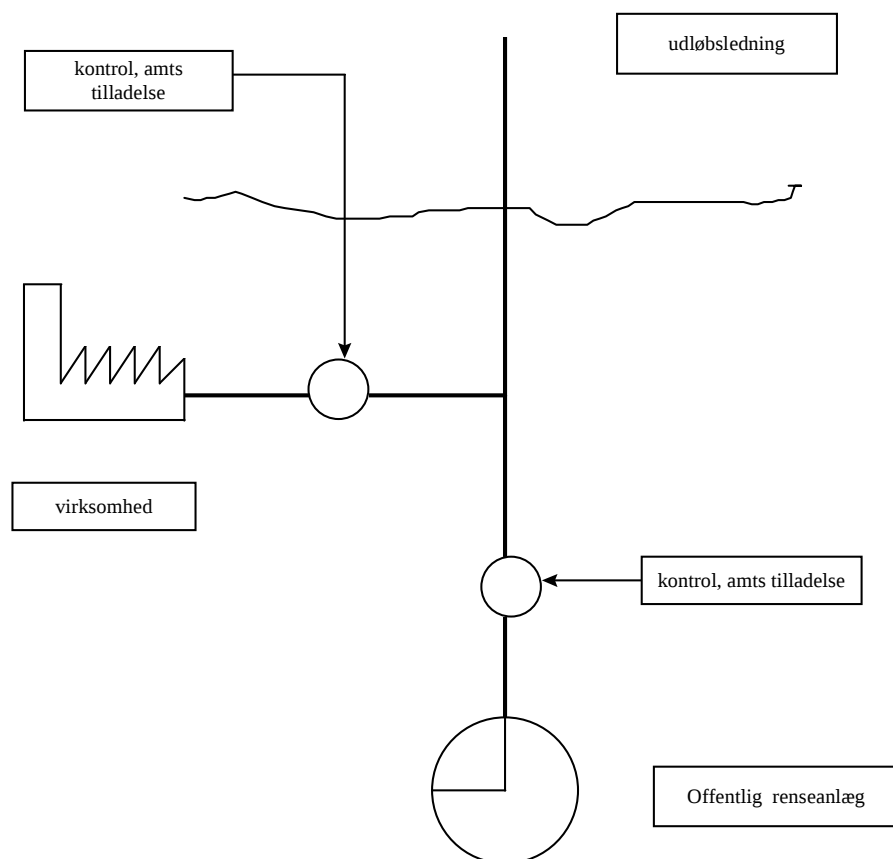
Figur 5.1
Principskitse for tilslutninger og udledninger.

Figur 5.1, eksempel A's venstre side illustrerer tilslutninger af spildevand til det offentlige spildevandsanlæg hhv. før og efter det kommunale rensesanlæg. Tilslutningerne meddeles af kommunen. Den samlede udledning kontrolleres ved afledning til udløbsledning.

Eksempel A's højre side illustrerer tilslutning til privat spildevandsanlæg, hvor dette anlæg efterfølgende er tilsluttet det offentlige spildevandsanlæg. Her meddeler kommunalbestyrelsen tilslutningstilladelserne.

Figur 5.1, eksempel B illustrerer den særlige situation, hvor en virksomhed er tilsluttet den offentlige udløbsledning efter det kommunale rensesanlæg. Her vil det i særlige tilfælde være muligt at opnå en særskilt udledningstilladelse for virksomheden. Tilladelsen meddeles af amtsrådet.

Dette er tilfældet for visse virksomheder, der i øvrigt er omfattet af bekendtgørelsens kapitel 9 (Vandmiljøplanen).

Figur 5.2

Principskitse for direkte udledning fra virksomheder via offentlig udløbsledning.

Det er vigtigt, at kontrolpunkter for tilslutninger/udledninger fastlægges så kontrol kan udføres entydigt. Ved en håndhævelse af en overskredet tilladelse er det vigtigt entydigt at kunne udpege den tilslutning/udledning, der er årsag hertil.

5.4.2 Miljøvurdering af tilslutning af spildevand

Industrispildevand, der tilledes kloaknet, skal efter behov underkastes forrensning med henblik på:

- at beskytte helbredet hos det personale, der arbejder ved kloaknettet og på renseanlæggene,
- at sikre, at kloaknettet, renseanlæggene og dertil knyttede materialer ikke beskadiges,
- at sikre, at renseanlæggenes drift og behandling af slammet ikke hindres,
- at sikre, at udledninger fra renseanlæggene ikke påvirker vandmiljøet i uacceptabel grad og er til hinder for opfyldelse af vandområdernes målsætning,
- at sikre, at slam fra renseanlæggene kan bortskaffes på en forsvarlig og miljømæssig acceptabel måde

5.4.3 Oplysninger i ansøgning om tilslutning

Ansøgning om tilslutning af spildevand skal rumme oplysninger om spildevandsbelastningen, herunder:

- maksimal belastning (typisk timebelastning)
- døgnbelastning for afledte vandmængder
- sammensætning af spildevand og redegørelse for indhold af næringsstoffer, organisk stof, miljøfremmede stoffer og tungmetaller

Husspildevand

Hvor tilslutning vedrører husspildevand, eller hvad der svarer hertil, vil det normalt være tilstrækkeligt med oplysninger om anslået vandmængde og/eller personækvivalenter.

Andet spildevand

Ved tilslutning af andet spildevand end husspildevand er det nødvendigt for myndighedsbehandlingen, at virksomheden fremlægger den fornødne dokumentation om forhold af betydning for spildevandsproduktionen. En tilladelse til tilslutning bør derfor koordineres med en evt. godkendelse af virksomheden efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, så virksomhedens miljøforhold kan vurderes samlet.

Det kan være nødvendigt, at virksomheden redegør for indretning og drift, herunder oplysninger om art og forbrug af råvarer, mikroorganismer og hjælpestoffer samt procesbeskrivelse. Der skal jf. lovens § 3 dokumentation for, at den pågældende aktivitet bygger på princippet om bedste, tilgængelige teknik. Dette bør være renere teknologi, eventuelt i kombination med renseteknologi som en integreret del af aktiviteten. Oplysninger om anvendelse af forureningsbegrænsende foranstaltninger i øvrigt skal også fremgå af ansøgningen, jf. lovens § 3.

Ansøgning bør endelig indeholde forslag til egenkontrol for tilslutningen af spildevand.

Ny ejer

En tilslutningstilladelse følger en given produktion på givet sted. Dette skal forstås således, at hvis en virksomhed får ny ejer, men ellers fortsætter uændret produktionsmæssigt set, er det den hidtil gældende tilslutningstilladelse, der fortsat giver tilslutningsvilkårene.

Ny produktion

Hvis en eksisterende virksomhed derimod ændrer produktionsforholdene, er den hidtil gældende tilladelse ikke dækkende for produktionen og den nye type spildevand. I den situation er virksomheden forpligtet til at ansøge om en ændret tilslutningstilladelse for den nye produktion.

Med hensyn til nærmere retningslinier for selve myndighedsbehandlingen af en ansøgning om tilslutning til offentligt spildevandsanlæg og de i den forbindelse fastsatte vilkår for tilladning af forurenende stoffer skal der henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 6 fra 1994 "Tilslutning af industrispildevand til kommunale spildevandsanlæg".

5.4.4 Forhold til kapacitet af renseanlæg og opland

En tilslutning af spildevand fra en virksomhed skal ske indenfor den kapacitet, der i spildevandsplanen er udlagt for det konkrete opland.

For renseanlægget, hvortil spildevandet ønskes afledt, skal der i udledningstilladelsen og spildevandsplanen være fastsat en maksimal anlægskapacitet. Det vil sige den maksimale belastning fra et i spildevandsplanen afgrænset kloakopland til renseanlægget.

Hvis hele spildevandsanlæggets kapacitet allerede er opbrugt, eller den pågældende tilleder ligger udenfor oplandsgrænsen til renseanlægget, kan kommunalbestyrelsen ikke meddele tilladelse til tilslutning af spildevand til anlægget, før der er meddelt en revideret udledningstilladelse for renseanlægget, og spildevandsplanen er revideret.

5.4.5 Fastsættelse af vilkår i tilslutningstilladelsen

Kommunalbestyrelsen fastsætter på baggrund af virksomhedens ansøgning vilkår for tilslutning af spildevand.

Der skal sondres mellem funktionskrav og krav til spildevandets sammensætning og mængde.

Funktionskrav

Krav om simple renseforanstaltninger, f.eks. ved fedtudskillere på afløb fra større køkkener (restaurationer, institutioner, hospitaler m.v.), levnedsmiddelfabrikker m.m., anvendes hvor der udledes fedtholdigt afløb fra vaske, opvaskemaskiner og andre installationer.

Olie- og benzinudskillere anvendes ved tilslutninger, hvor der vil kunne forekomme olie og fedt, f.eks. afløb fra tankpladser, garageanlæg, parkeringshuse, bilvaske-anlæg, og befæstede arealer, hvor der sker afvaskninger m.v., der genererer olieholdigt spildevand. Der henvises til SBI-anvisning nr. 185: Afløbsinstallationer fra 1997, fra Statens Byggeforsknings Institut.

For yderligere oplysninger henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 6, 1994 "Tilslutning af industrispildevand til kommunale spildevandsanlæg".

Krav til vandmængder og indhold af stoffer

På baggrund af ansøgningens dokumentation skal kommunalbestyrelsen endeligt fastsætte den tilladelige vandmængde og indholdet af stoffer, og kommunen bør herunder fastsætte krav om egenkontrol for tilslutningen.

Prøveudtagning og analysemetoder

Der skal i tilslutningstilladelsen angives vilkår for udtagning af prøver samt analysemetoder. Med hensyn til fastsættelse af sådanne vilkår henvises til bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, samt Miljøstyrelsens vejledning nr. 6, 1994 "Tilslutning af industrispildevand til kommunale spildevandsanlæg".

Driftskrav

Der kan fastsættes driftskrav i tilladelser. Herved skal forstås krav til tømningshyppighed for afløbsinstallationer, frekvens for skift af filtre med videre.

5.4.6 Relation til lov om miljø og genteknologi

Er der tale om tilslutning af spildevand fra en produktion, der anvender genmodificerede organismer, gælder særlige forhold. I dette tilfælde reguleres vilkår for afledning af genetisk modificerede organismer i medfør af lov nr. 356 af 6. juni 1991 om miljø og genteknologi.

Myndighedskompetence

Kompetence til at fastsætte vilkår for afledning af genetisk modificerede organismer i industrielt spildevand fra produktion til et kommunalt renseanlæg er efter denne lov tillagt amtsrådet.

For tiden kaldes produktionssagerne vedrørende genteknologi dog ind til central afgørelse i Miljø- og Energiministeriet. Det er således Skov og Naturstyrelsen, der fastsætter vilkårene for indholdet af genetisk modificerede organismer i spildevandet. Det forudsættes dog, at pågældende kommunalbestyrelse bliver hørt herom, idet kommunalbestyrelsen har ansvaret for det kommunale renseanlæg og udledning herfra.

Kompetencen til at give tilslutningstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven er ved produktion med genmodificerede organismer fortsat hos kommunalbestyrelsen.

5.5 Ændring af spildevandstilslutninger

Miljøbeskyttelseslovens § 30 giver hjemmel for kommunalbestyrelsen til at påbyde forbedring og fornyelse af vilkår, der må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige, eller påbyde ændringer ved tilsluttede anlæg.

Et påbud efter lovens § 30 skal altid varsles efter lovens § 75. Modtagelsen af påbudet bør opfordres til inden for en givet frist at bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper ved kommunalbestyrelsens beslutning. Kommunalbestyrelsen bør i forbindelse med en forvarsling sikre sig en tilsvarende viden om eksempelvis en virksomheds spildevand som ved behandling af en ansøgning om tilslutning. Dette kan opnås ved at anmode om oplysninger til vurdering af spildevandsforholdene, alternativt påbyde virksomheden at fremskaffe oplysningerne efter reglerne i lovens § 72.

5.5.1 Ændringer af vilkår i tilslutningstilladelse

Vurderer kommunalbestyrelsen, at en tilslutning finder sted på vilkår, der er utilstrækkelige kan kommunalbestyrelsen meddele påbud om ændrede tilslutningsvilkår. Der vil typisk være tale om forhold, hvor

den gældende tilslutningstilladelse ikke er tidssvarende under hensyn til den udbygning af renseanlægget, som er sket i henhold til Vandmiljøplanen, slammets slutdisponering m.m., udvikling indenfor renere teknologi eller ny viden om farlige stoffer. Med den tilgængelige viden i dag om industritilslutningernes effekt på spildevandsanlægget og dets biologiske processer samt vandmiljøet er det nødvendigt, at der stilles vilkår til indholdet af bl.a. miljøfremmede stoffer, herunder kontrol med tilledningen.

Reguleringer af tilslutningstilladelser kan ikke ske for at skabe ekstra kapacitet på renseanlægget som følge af et for småt dimensioneret renseanlæg. Her har virksomheden ret til at aflede spildevand indenfor den kapacitet, der er afsat for det givne opland i spildevandsplanen.

Kvalitetskrav for de modtagende vandområder fastsat efter bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, kan medføre, at der er behov for at revidere vilkår i tilslutningstilladelser, se ligeledes i kapitel 16 herom.

5.5.2 Ændringer af fysiske forhold ved spildevandssystemer

Når et kommunalt fællessystem ændres til et separatsystem, f.eks. ved renovering af afløbssystemet, kan kommunalbestyrelsen efter lovens § 30 påbyde at de nødvendige ændringer ved tilsluttede anlæg eller i øvrigt ændre vilkår for tilslutning til spildevandsanlægget. Herudover kan kommunalbestyrelsen påbyde ejere at udføre de anlægsarbejder, der er forbundet med en fysisk flytning af stikledningen for tilslutning til den kommunale kloak, hvis dette er hensigtsmæssigt for afledning af spildevandet i området.

Separering af spildevandsledninger m.v.

5.6 Relation til byggeloven for virksomheder

På trods af ovenstående afgrænsning for, hvornår en kommunalbestyrelse kan meddele en tilladelse til tilslutning af spildevand i modsætning til kommunalbestyrelsens mulighed for meddelelse af påbud om ændrede tilslutningsvilkår, har der i praksis vist sig administrative uklarheder, når der er tale om nybyggeri og tilslutninger i forbindelse hermed.

Problemet opstår særligt i forbindelse med eksisterende virksomheder, der for år tilbage har fået meddelt byggetilladelse, uden at kommunen samtidig har været opmærksom på, at der ikke efter ansøgning var meddelt tilladelse til tilslutning af spildevandet.

Efter Bygningsreglementet af 1. april 1995 (BR) og Bygningsreglement for småhuse af 25. juni 1998, jf. byggelovens § 16, stk. 3, har kommunalbestyrelsen pligt til at påse overholdelse af anden lovgivning, som har væsentlig betydning for et byggeri, før der kan meddeles byggetilladelse. (Se også Bygge- og Boligstyrelsens vejledning nr. 130 af 31. juli 1997 om kommunalbestyrelsens lovgennemgang i byggesager.)

Ifølge kommentar til § 16, stk. 3 i byggeloven, Karnovs Lovsamling, 1998, side 2770 "...er det af hensyn til retshåndhævelsen anset som

tilstrækkeligt, at kommunens pligt til at holde byggetilladelsen tilbage kun kommer til at gælde, når en afgørelse efter anden lovgivning kan føre til, at byggeriet slet ikke kan opføres det ansøgte sted eller til betydelige ændringer af projektet. Forhold som ikke behøver at være afklaret før byggeriets påbegyndelse, som f.eks. krav til enkeltheder i byggeprojektet vedrørende indretning er således holdt udenfor de fastsatte bestemmelser i BR.”

Retspraksis på området har dog vist, at selv om den byggende som udgangspunkt selv bærer ansvaret for, at lovgivningen overholdes, og ansvaret for at der f.eks. foreligger en tilslutningstilladelse før afledning i praksis finder sted, så har kommunalbestyrelsen som tilsynsmyndighed haft vanskeligt ved at håndhæve dette.

Det kan derfor anbefales, at den byggende i forbindelse med en byggetilladelse gøres opmærksom på det forhold at, hvis der er tale om afledning af spildevand fra byggeriet, skal der gennem kommunen ansøges om den fornødne tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Gamle tilslutninger uden tilladelse

I en situation hvor en virksomhed derfor gennem flere år har tilledt spildevand til det kommunale renseanlæg uden tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven, men alene på baggrund af en byggetilladelse, må kommunen være bekendt med tilledningen. Når kommunen i en sådan situation vurderer, at der er fagligt grundlag for at stille særlige vilkår for tilslutning, vil dette administrativt set kunne ske efter lovens § 30.

For at få opdateret alle forhold af betydning for tilslutningen af spildevand fra virksomheden vil det være hensigtsmæssigt, at virksomheden selv ansøger om en ny tilslutningstilladelse.

Nye tilslutninger uden tilladelse

Drejer det sig derimod om en virksomhed, med eller uden byggetilladelse, der igennem en kortere periode har været tilsluttet det kommunale renseanlæg uden tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven, skal kommunen som tilsynsmyndighed efter lovens § 65, i det øjeblik denne bliver vidende om forholdet, foranledige det ulovlige forhold bragt til ophør, jf. lovens §§ 68-69. Retningslinier herfor findes i vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 12 1992 “Håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven”.

5.7 Tilsyn og håndhævelse

Kommunalbestyrelsen har jf. bekendtgørelsens §§ 53-54 tilsyn med:

- spildevandsanlæg som er tilsluttet offentligt spildevandsanlæg samt dertil hørende udløbsledninger, dog ikke industrielle tilslutninger, jf. bekendtgørelsens § 20, stk.2 (her har amtsrådet tilsynsforpligtelsen).
- spildevandsanlæg, som er tilsluttet private spildevandsanlæg, der afleder til offentlige spildevandsanlæg

Såfremt kommunalbestyrelsen konstaterer overtrædelse af tilslutningstilladelser, skal kommunalbestyrelsen håndhæve de ulovlige forhold i henhold til lovens kapitel 9.

For godkendelsespligtige virksomheder efter lovens kapitel 5, hvor amtsrådet er godkendelsesmyndighed, er det kommunalbestyrelsen der meddeler tilladelse til spildevandsafledning til offentlig kloak, jf. lovens § 28, stk.3.

Amtsrådet har det generelle tilsyn med virksomheden og kommunalbestyrelsen har tilsyn med spildevandsinstallationerne, herunder også med spildevandsinstallationerne inde på selve virksomheden. Eksempelvis hvis der er fejlkoblinger af overfladevand på spildevandssystemet, vil det være kommunalbestyrelsen, der kan påbyde de enkelte installationer på virksomheden bliver tilsluttet korrekt.

5.8 Oversigt over kompetencefordeling m.v. ved tilslutning

Nedenstående tabel viser kompetencefordelingen ved meddelelse af tilslutningstilladelser og tilsynet med disse. Endvidere er angivet, om der er klageadgang.

Tabel 5.1.

Oversigt over tilladelses- og tilsynsmyndigheder ved tilslutninger af spildevand.

Ejer/pro ducent	Størrelse	tilladelse	hjemmel	tilsyn	hjemmel	klage	hjemmel
Privat	≤30PE	kom	L§ 28, stk. 3	kom	L§65	Nej	S§11, L§28, stk. 5
Privat	>30PE	kom	L§28, stk. 3	kom	L§65	Ja	L§91
Kom	≤30PE	kom	L§ 28, stk. 3	kom	S§53	Nej	S§11, L§28, stk. 5
Kom	>30PE	kom	L§28, stk. 3	kom	S§53	Ja	L§91
Godkendelsespligtige virksomheder efter lovens kapitel 5:							
Privat+ kom	≤30PE	kom	L§28, stk. 3	kom	L§65	Nej	S§11, L§28, stk. 5
Privat + kom	> 30PE	kom	L§28, stk. 3	kom	L§65	Ja	L§91
Privat*)	≥22 t N el. ≥7,5 t P	amt	S§20, stk. 2	amt	S§53, stk. 2	Ja	L§91

Kom: Kommunalbestyrelsen

Amt: Amtsrådet

L: Miljøbeskyttelsesloven

S: Spildevandsbekendtgørelsen

For kommunale anlæg føres tilsynet af kommunen, selvom det er en kommunal virksomhed. Dvs. lovens § 66, stk.4 er sat ud af kraft med bekendtgørelsens § 53, stk.1 ved hjælp af lovens § 67.

**) Virksomheder, der er tilsluttet det offentlige renseanlægs udløbsledning.*

5.9 Klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens § 28, stk. 3 kan påklages til Miljøstyrelsen, jf. lovens § 91. I bekendtgørelsens § 11 er dog angivet visse sager, der ikke kan påklages:

Følgende af kommunalbestyrelsens afgørelser om tilslutning kan ikke påklages:

- 1) Afgørelser om tilslutning af husspildevand fra husstande med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand fra befæstede arealer.

- 2) Afgørelser om tilslutning af processpildevand fra erhvervsvirksomheder med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand, når spildevandet efter sit indhold kan omregnes til PE og i øvrigt ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand.
- 3) Afgørelser om tilslutning af tag- og overfladevand fra befæstede arealer i øvrigt, dog med undtagelse af overfladevand fra befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler samt vand fra veje.

Ved nr. 2 skal herunder også forstås, at spildevandet ikke må have en sammensætning, der afviger væsentligt fra almindeligt husspildevand.

Ved en PE forstås 21,9 kg organisk stof som BI₅ pr. år, 4,4 kg kvælstof pr. år og 1 kg fosfor pr. år. En vurdering af sammensætningen skal foretages ud fra samtlige 3 parametre, forstået således at samtlige 3 parametre skal holde sig under niveauet svarende til 30 PE.

En sommerproduktion eller kampagneproduktion kan ikke udjævnes over hele året. Det bør anføres, hvis udledningen kun pågår i en måned, og det er kapaciteten i denne måned, der skal angives.

Forhøjet temperatur, f.eks. på kølevand, medfører ligeledes, at spildevandet ikke er sammenligneligt med husspildevand, hvorfor der i så tilfælde er klagemulighed.

Miljøstyrelsens afgørelser af klager over tilslutningstilladelser til erhvervsvirksomheder kan påklages til Miljøklagenævnet, når det drejer sig om større eller principielle sager, jf. lovens § 103, stk. 1, nr. 2. Det er Miljøklagenævnet, der afgør om nævnet er kompetent til at behandle sagen, jf. lovens § 103, stk. 2.

6. Ophævelse af tilslutningspligten

6.1 Baggrund

Miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4 blev indtil Miljøklagenævnets afgørelse af 12. august 1994, administrativt fortolket således, at en ejendom, der var tilsluttet offentlig kloak, var omfattet af en endelig tilslutningsret og -pligt.

Miljøklagenævnet fandt imidlertid i nævnets afgørelse af 12. august 1994, at miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, som udgangspunkt fastsætter, at ejendomme ikke alene har en pligt, men også en ret til tilslutning til offentligt spildevandsanlæg.

Bestemmelsen afgør imidlertid ikke, hvilke ejendomme, der skal være omfattet af tilslutningsretten og -pligten. Dette afgøres af kommunalbestyrelsen gennem den afgrænsning af kloakoplande, der finder sted som led i spildevandsplanlægningen.

På denne baggrund fandt Miljøklagenævnet, at det således også er kommunalbestyrelsen, der som led i administrationen af spildevandsplanen, træffer endelig afgørelse om, hvorvidt en allerede tilsluttet ejendom kan opnå fritagelse for tilslutningspligten, og hvorvidt en afgørelse herom kræver en formel ændring af spildevandsplanen.

Spørgsmålet om fritagelse for tilslutningspligt blev medtaget i kommissoriet for "Spildevandsudvalget", der blev nedsat som opfølgning på Miljøstyrelsens "Spildevandsredegørelse 1995".

Spildevandsudvalget fandt det hensigtsmæssigt at opretholde Miljøklagenævnets fortolkning af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4. Udvalget anbefalede imidlertid, at der blev fastsat regler for, hvorledes en udtræden af kloakfællesskabet kan finde sted - herunder for, hvilket grundlag, der skal være tilvejebragt forud for en beslutning om ophævelse af tilslutningspligten. Udvalget anbefalede endvidere, at der blev fastsat regler for, hvilke økonomiske konsekvenser en sådan udtræden skal have.

I lov nr. 325 af 14. maj 1997 blev der i overensstemmelse med Spildevandsudvalgets anbefaling i miljøbeskyttelseslovens § 29 indsat en bemyndigelse til miljø- og energiministeren til at fastsætte nærmere regler om hel eller delvis ophævelse af tilslutningsretten og -pligten. Endvidere blev der foretaget en ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., der afklarer de økonomiske konsekvenser af en udtræden.

Regler for udtræden af kloakfællesskabet

I bekendtgørelsens § 12 er der fastsat regler for udtræden af kloakfællesskabet. Dette er sket på baggrund af spildevandsudvalgets anbefalede procedure for hel eller delvis udtræden af kloakfællesskabet.

Tilladelse til hel eller delvis udtræden af det offentlige kloakfællesskab kan således ske under behørigt hensyntagen til tre hovedhensyn: vand-

miljøet, kloakforsyningens tekniske funktion og kloakforsyningens økonomi. Udtræden af kloakfællesskabet kræver endvidere, at de betingelser, der omtales nærmere under punkt 6.3, er opfyldt.

6.2 Spildevandstilledninger, der kan udtrædes for

Hvad kan der udtrædes for?

Der er ikke i loven eller i bekendtgørelsen indsat begrænsninger for, hvilke typer ejendomme, der kan tillades at udtræde af kloakfællesskabet.

Det er således muligt for både erhvervsvirksomheder og private husstande at udtræde under de nærmere angivne betingelser, ligesom det er muligt at udtræde helt eller delvist - dvs. alene for en del af spildevandet.

Det er Miljøstyrelsen vurdering at udtræden kun bør ske, hvor det miljømæssigt og samfundsøkonomisk er fordelagtigt.

For visse virksomheder med højt indhold af forurenende stoffer kan det være en fordel for både virksomhed og kloakforsyning, at reduktionen af de forurenende stoffer sker på selve virksomheden, hvorved stofreduktionen i videst muligt omfang vil kunne ske som en integreret del af virksomhedens håndtering af restprodukter og den samlede miljøstyring. I disse situationer kan det være miljømæssigt og samfundsmæssigt forsvarligt at lade virksomheden udtræde for processpildevandet under forudsætning af, at der kan opnås en udledningstilladelse.

For private husstande vil udtræden typisk være aktuelt i forbindelse med tag- og overfladevand.

6.3 Betingelser for udtræden

Overensstemmelse med kommunalbestyrelsens spildevandsplan

6.3.1 Forhold til den kommunalbestyrelsens spildevandsplan

For at sikre kommunernes mulighed for at planlægge kommunernes indsats på spildevandsområdet teknisk og økonomisk skal kommunerne efter lovens § 32, stk. 1, nr. 2, fremtidigt i spildevandsplanerne udpege eventuelle områder, hvor det med miljømæssig og økonomisk fordel kan overlades til grundejerne at forestå håndteringen af spildevandsafledningen - og hvor kommunalbestyrelsen således er indstillet på at ophæve tilslutningsretten og -pligten helt eller delvist.

Der kan således alene ske udtræden af kloakforsyningen, hvis dette indgår som en del af kommunens spildevandsplanlægning.

Kravet i bekendtgørelsens § 12, stk. 1, nr. 1, om overensstemmelse med kommunens spildevandsplanlægning skal endvidere ses i sammenhæng med, at muligheden for at blive fritaget for tilslutningspligten kan betyde en omlægning i spildevandsstrukturen fra central spildevandshåndtering til kombinerede løsninger, hvor en række industrier og private husstande vil få særskilt udledning og/eller nedsivning. Dette stiller krav til spildevandsplanlægningen, således at udtræden af kloakfællesskabet ikke medfører miljømæssigt mindre acceptable løsninger, jf. nedenfor

om kravet om tilladelse til alternativ afledning og overensstemmelse med Vandmiljøplanens krav.

Kommunen og grundejeren skal være enige om udtræden

6.3.2 Aftale mellem kommunen og grundejeren

En ejendom inden for kloakopland, hvor kommunen har ført stikledning frem til grundgrænsen og påbudt tilslutning til kloaknettet, har i princippet både en ret og en pligt til at aflede det spildevand, ejendommen er tilsluttet for.

Af hensyn til den store økonomiske byrde, der kan pålægges grundejeren ved udtræden og af hensyn til kloakforsyningens økonomi og forsvarelige funktion, er det fundet hensigtsmæssigt, at udtræden af kloakforsyningen alene kan ske, hvis kommunen og grundejeren er enige herom.

Kloakforsyningens økonomi må ikke forringes væsentligt

6.4 Hensyn til kloakforsyningens økonomi

Kloakforsyningen er et 100% brugerfinansieret fællesskab. En udtræden af fællesskabet kan få økonomiske konsekvenser ikke blot for brugeren, der træder ud, men også for de øvrige brugere.

Ud fra en samfundsøkonomisk betragtning er det ønskeligt, at spildevandsrensningen er så billig som muligt.

Alt afhængigt af den udtrædendes andel af kloakforsyningens samlede omkostninger, kan kloakfællesskabet både vinde og tabe økonomisk ved at ejendomme, der hidtil har været tilsluttet, får tilladelse til at udtræde af fællesskabet.

Det er imidlertid vigtigt, at kloakforsyningen fortsat økonomisk kan fungere - og at der ikke sker en sådan forringelse af økonomien, at omkostningerne for de tilbageblevne brugere enten bliver ubetalelig eller udtræden sker på bekostning af nødvendige renoverings- og fornyelsestiltag af ledningsnet og renseanlæg indenfor kloakforsyningen.

Kloakforsyningen skal kunne fungere teknisk forsvareligt

6.5 Tekniske hensyn for kloakforsyningen

Renseanlæg er i dag typisk udbygget og tilpasset biologisk og driftsmæssigt til at behandle spildevandet fra de tilsluttede industrier m.v. Derfor vil der ved at tillade visse industrier at udtræde være risiko for, at renseanlægget efter en virksomheds udtræden får sværere ved at overholde de gældende udlederkrav.

Før der indgås aftale om, at eksempelvis en virksomhed kan udtræde, skal der foretages en afvejning af den positive/negative virkning, virksomhedens udtræden har for den samlede spildevandshåndtering - således at det påses, at den samlede spildevandsmængde ikke renses dårligere end, hvis udtræden ikke var blevet tilladt, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 3, og at de gældende udlederkrav stadig kan overholdes, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 2.

6.6 Tilladelse til alternativ bortskaffelse

Udtræden forudsætter en tilladelse til alternativ bortskaffelse

Efter bekendtgørelsens § 12, stk. 2 er det en forudsætning for at give adgang til udtræden af kloakforsyningen, at grundejeren forinden har opnået tilladelse til alternativ bortskaffelse.

Udtræden vil således for virksomheder typisk kræve en amtslig tilladelse til udledning direkte til vandmiljøet i overensstemmelse med målsætningen for området. Boligejere vil derimod skulle søge kommunen om tilladelse til alternativ bortskaffelse af spildevandet eller tag- og overfladevandet.

Regionplanens målsætninger for vandløb, søer og havet samt målsætninger for grundvandet må ikke tilsidesættes

6.6.1 Hensyn til regionplanens målsætninger

Kommunen skal, før der meddeles tilladelse til alternativ bortskaffelse af spildevandet, påse at en tilladelse hertil ikke strider mod regionplanens målsætninger for de amtslige vandområder og grundvandsressourcer, og at tilladelse til alternativ bortskaffelse ikke er til hinder for at regionplanens målsætninger for et vandområde kan opfyldes, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 1.

6.7 Hensyn til Vandmiljøplanens krav

Vandmiljøplanens krav må ikke tilsidesættes eller omgås

Ved vurderingen af, om der kan meddeles tilladelse til alternativ bortskaffelse, skal det sikres, at Vandmiljøplanens krav til grænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige renseanlæg, jf. bekendtgørelsens kapitel 8 ikke tilsidesættes eller omgås.

I bekendtgørelsen § 12, stk. 2, nr. 2 er det fastlagt, at udlederkravene angivet i kapitel 8 for et renseanlæg fastholdes, uanset at der sker en reduktion i den godkendte kapacitet. Det vil sige, at uanset renseanlægget kommer under en af kapacitetsgrænserne angivet i § 18 vil de krav, der var gældende før der blev givet tilladelse til udtræden, fortsat være gældende. Desuden vil en virksomhed, der er tilsluttet et renseanlæg omfattet af udlederkravene i kapitel 9, men som ønsker at træde ud af kloakfællesskabet, ikke kunne opnå lempeligere udlederkrav end de, der er gældende for renseanlægget, som følge af bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 2 og nr. 3.

Desuden skal det sikres, at den samlede udledning af forurenende stoffer fra den eller de udtrædende virksomheder og renseanlægget ikke bliver større end den tidligere samlede udledning fra renseanlægget, før virksomhedernes udtræden.

6.8 Klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelse om tilladelse til udtræden efter bekendtgørelsens § 12 kan efter miljøbeskyttelseslovens almindelige regler påklages til Miljøstyrelsen, jf. lovens § 91.

Ligeledes vil tilladelserne til alternativ bortskaffelse af spildevandet, der kræves i forbindelse med udtræden, kunne påklages efter reglerne herom.

Miljøstyrelsens afgørelser af klager over kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages til Miljøklagenævnet, jf. lovens § 103, såfremt betingelserne herfor er tilstede.

7. Udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet.

7.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

Miljøbeskyttelseslovens § 27 og § 28

Lovens § 27, stk. 1 indeholder et generelt forbud mod at tilføre vandmiljøet forurenende stoffer. Efter tilladelse kan spildevand dog tilføres vandløb, søer eller havet. Kompetencefordelingen mellem amt og kommune fremgår af bestemmelserne i lovens § 28, stk. 1 og 2 og er yderligere præciseret i bekendtgørelsens kapitel 7.

Når der meddeles tilladelse til udledning af spildevand, skal det sikres, at udledningen ikke er til hinder for, at målsætningen for det vandområde hvortil der udledes, kan opfyldes. Vandkvalitetsmålsætningen er fastsat i amternes regionplaner.

Etablering af udløb til havet kræver ud over en udledningstilladelse tillige en tilladelse efter statens højret over søterritoriet til ledningens nedlægning i havbunden. Denne tilladelse meddeles af kystinspektora-tet i henhold til Trafikministeriets bekendtgørelse nr. 352 af 6. maj 1994 om Kystinspektoratets beføjelser.

7.2 Ansøgningsprocedure

Fremsendelse af ansøgning

Enhver ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand skal indsen-des til kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 1. Efter bekendtgørelsens § 13, stk. 2 videresender kommunalbestyrelsen an-søgningen, hvis amtsrådet er rette myndighed, jf. lovens § 28.

Kommunens forpligtelser

Kommunalbestyrelsen bør i forbindelse med en videresendelse til amts-rådet kommentere ansøgningens overensstemmelse med kommune-, lokalplaner og spildevandsplaner m.v. F.eks. bør kommunen være op-mærksom på, om der søges tilladelse til udledning til vandmiljøet inden for et område, der er planlagt kloakeret, eller et område, hvor det er planlagt, at spildevandet skal nedsives. Der kan også være tale om den situation, hvor ejendommen, der søger om udledningstilladelse, er be-liggende inden for kloakoplandet til et offentligt spildevandsanlæg, og kommunalbestyrelsen bør da påse, at det pågældende område i spildevandsplanen er udlagt til et område, hvor kommunen er indstillet på at ophæve tilslutningspligten, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 2.

Nødvendige oplysninger

Den kompetente myndighed afgør, hvilke oplysninger, der skal forelig-ge i forbindelse med ansøgningen, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 3. Dette vil almindeligvis omfatte oplysninger om de samlede vand- og stofmængder og stofkoncentrationer samt oplysninger om, hvilke ren-seforanstaltninger, der iværksættes for at tilgodese målsætningen for det pågældende vandområde.

Fælles private spildevandsanlæg

For så vidt angår fælles private spildevandsanlæg skal kommunalbestyrelsen navnlig påse, at projektet ikke strider mod hensynet til en for-

svarlig og hensigtsmæssig byudvikling, jf. bekendtgørelsens § 13 stk. 4 nr. 1, og at gennemførelsen af projektet er i overensstemmelse med spildevandsplanen og retningslinierne i regionplanen for vandkvaliteten og grundvandsbeskyttelsen, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 4 nr. 2.

Tvivl om kompetence

Hvis der er tvivl om, hvilken myndighed, der skal behandle sagen, er det amtsrådet, der afgør, hvem, der er rette myndighed.

Udledning af miljøfremmede stoffer og tungmetaller

For udledninger, der indeholder miljøfremmede stoffer og tungmetaller, skal ansøgningen vurderes i forhold til bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer og havet, se denne vejlednings kapitel 16.

7.3 Kommunalbestyrelsens kompetence

7.3.1 Husspildevand

Ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 1 nr. 1, har kommunalbestyrelsen kompetencen til at meddele tilladelse til udledning af spildevand fra anlæg med en kapacitet på 30 personækvivalenter eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand. Dette vil typisk dreje sig om udledning af husspildevand fra enkeltejendomme uden for kloakerede områder, men kan også dreje sig om udledning fra flere ejendomme, der tilsammen bidrager med en belastning svarende til 30 PE eller derunder, når disse er tilsluttet et fælles privat spildevandsanlæg.

Endvidere har kommunalbestyrelsen også kompetence til at meddele tilladelse til udledning af spildevand fra offentlige spildevandsanlæg med en kapacitet svarende til 30 PE eller derunder.

Endvidere vil også sanitært spildevand fra erhvervsvirksomheder svarende til 30 PE eller derunder som hovedregel være omfattet af kommunalbestyrelsens kompetence, idet dette også falder ind under definitionen på husspildevand.

Der er dog følgende undtagelse fra hovedreglen:

For de godkendelsespligtige virksomheder, hvor amtsrådet har godkendelseskompetencen, meddeles tilladelse til udledning af sanitært spildevand svarende til 30 PE eller derunder af amtsrådet.

Tilladelseskompetencen overgår således også til amtsrådet for kommunalt drevne listevirksomheder med udledning af sanitært spildevand svarende til 30 PE eller derunder, da det i alle tilfælde er amtsrådet, der godkender kommunalt drevne listevirksomheder.

7.3.2 Processpildevand svarende til 30 PE eller derunder

I tilfælde, hvor erhvervsvirksomheder udleder processpildevand, der efter sit indhold kan omregnes til PE i overensstemmelse med definitionen i afsnit 2.1.4, har kommunalbestyrelsen ligeledes kompetencen for anlæg med en kapacitet på 30 PE eller derunder samt det tilhørende tag- og overfladevand, jf. bekendtgørelsens § 14 stk. 1 nr. 2.

Der gælder dog den samme undtagelse som beskrevet i afsnit 7.3.1.

7.3.3 Tag- og overfladevand

Af bekendtgørelsens § 14, stk. 1 nr. 3 fremgår, at kommunalbestyrelsen også har kompetencen til at meddele tilladelse til særskilt udledning af tagvand og øvrigt overfladevand - for parkeringspladser dog kun op til og med arealer for 20 biler. Vejvand og afstrømning fra jernbanearealer er ligeledes undtaget og henhører således under amtets kompetence. For definition af, hvad der forstås ved tag- og overfladevand, henvises til afsnit 2.1.3.

7.3.4 Kopi til amtet

Kommunalbestyrelsens afgørelser bør fremsendes til orientering til amtet, bl.a. til amtets brug ved tilsyn med vandområderne og planlægning af målsætningen for vandområdernes anvendelse og kvalitet.

7.4 Amtsrådets kompetence

Ifølge bekendtgørelsens § 15 har amtsrådet kompetencen til at meddele tilladelse til udledning af spildevand i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen ikke har kompetencen, dvs. i alle de situationer, der ikke direkte er nævnt i bekendtgørelsens § 14.

7.4.1 Større offentlige spildevandsanlæg

For offentlige spildevandsanlæg med en kapacitet større end 30 PE er det amtsrådet, der har kompetencen til at meddele tilladelse til udledning. Når kommunalbestyrelsen ønsker at opnå tilladelse til at etablere en ny spildevandsudledning eller forøge udledningen fra et eksisterende spildevandsanlæg, skal amtsrådet således ansøges om tilladelse hertil, jf. bekendtgørelsens § 15 og lovens § 28, stk. 1. Kommunens vedtagne spildevandsplan er grundlaget for ansøgningen.

7.4.2 Virksomheder

Tilladelse til udledning af spildevand fra virksomheder, der ikke er godkendelsespligtige efter lovens kapitel 5, meddeles ligeledes af amtsrådet efter bekendtgørelsens § 15, forudsat der er tale om et spildevandsanlæg med en kapacitet større end 30 PE.

Tilladelse til udledning af spildevand fra godkendelsespligtige virksomheder meddeles efter bestemmelserne i lovens kapitel 5 og er beskrevet særskilt i denne vejlednings afsnit 7.5.

7.4.3 Vejvand og afstrømning fra jernbanearealer

Amtsrådet har altid kompetencen til at meddele tilladelse til udledning af vejvand og afstrømning fra jernbanearealer. For parkeringspladser har amtsrådet kompetencen ved udledning fra befæstede arealer for mere end 20 biler.

7.4.4 Overløb fra fælleskloakker

Tilladelse til udledning af opspædet spildevand (en blanding af overfladevand og spildevand) fra fælleskloakerede områder i forbindelse med regnskyl meddeles af amtsrådet. Overløb kan ske enten direkte fra et overløbsbygværk, der er placeret på en spildevandsledning, eller fra bassiner, der er placeret i tilknytning til spildevandsledningen.

Interne overløb på renseanlæg, herunder delvist rensset spildevand, skal enten reguleres med renseanlæggets udledningstilladelse eller med en særskilt udledningstilladelse for overløbet. Dette kan f.eks. være et mekanisk-biologisk anlæg, hvor der er overløb efter den mekaniske rensning.

Almindeligvis vil magasinerings af de første 4-6 mm af afstrømningen kunne sikre, at kloaksedimenter afledes til renseanlæg. Dimensionering af det enkelte overløb skal ske ud fra en konkret vurdering af overløbet og det modtagende vandområde.

7.5 Udledning fra godkendelsespligtige virksomheder

Som hovedregel har amtsrådet kompetencen til at meddele tilladelse til udledning af spildevand fra virksomheder, der er optaget på listen over godkendelsespligtige virksomheder, jf. lovens § 34, stk. 3.

Hvis en listevirksomhed, som ikke er a-mærket, har direkte udledning til vandløb, søer eller havet fra et spildevandsanlæg med en kapacitet større end 30 PE, overføres hele kompetencen til godkendelse og tilsyn til amtsrådet jf. § 3, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed med senere ændringer (godkendelsesbekendtgørelsen). Kompetencen overføres også til amtet, hvis spildevandet fra listevirksomheden, der ikke er a-mærket, ikke er sammenligneligt med husspildevand.

Lovens kapitel 5

For godkendelsespligtige virksomheder, hvor amtet har godkendelseskompetencen, meddeles udledningstilladelsen af amtsrådet efter lovens kapitel 5, jf. lovens § 34, stk. 3, således at udledningstilladelsen indgår i den samlede virksomhedsgodkendelse. Dette har som konsekvens, at der er 8 års retsbeskyttelse på en sådan tilladelse, jf. lovens § 41, stk. 4. Dette omfatter dog ikke krav fastsat som følge af nye eller reviderede kvalitetskrav for stoffer omfattet af bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996.

Hvis der er tale om en spildevandsudledning svarende til 30 PE eller derunder fra en godkendelsespligtig virksomhed, der drives af amtsrådet, meddeles udledningstilladelsen dog af kommunalbestyrelsen.

For godkendelsespligtige virksomheder, der har en spildevandsudledning større end 30 PE og som drives af amtsrådet, har kommunalbestyrelsen godkendelseskompetencen, men det er alligevel amtsrådet, der har tilladelseskompetencen, se vejledning til godkendelsesbekendtgørelsen.

7.6 Bestemmelser i udledningstilladelser

7.6.1 Vilkår for udledning

Ved meddelelse af tilladelse til udledning skal den kompetente myndighed fastsætte vilkår med henblik på at sikre, at udledningen ikke er til hinder for at målsætningen, der er fastlagt af amtsrådet for det på-

Målsætningen for det modtagende vandområde

gældende vandområde, kan opfyldes, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 4, nr. 2.

Det skal med de fastsatte udlederkrav sikres, at biologiske eller kemiske vandkvalitetskrav kan opfyldes efter en vis fortyndingszone. Tilladelssmyndigheden fastsætter en sådan fortyndingszone.

I vandløb vil f.eks. en kontinuerlig udledning typisk skulle vurderes i forhold til medianminimumsvandføringen i vandløbet, regnet med fuld opblanding i vandløbet samt under hensyntagen til baggrundskoncentrationer i vandløbet af de stoffer, der ønskes udledt. Ved udledninger, der kun sker i forbindelse med regnhændelser, skal der tages hensyn til, at vandføringen i vandløbet i disse situationer er større end median minimum.

Med hensyn til fastsættelse af vilkår for udledninger fra enkeltejendomme i det åbne land henvises til afsnit 11.5.

Kort

Der bør som del af en udledningstilladelse udarbejdes et kort i passende målestok f.eks. 1:500, der viser virksomhedens placering på ejendommen, samt evt. et oversigtskort af hvor ejendommen er placeret, f.eks. i 1:4.000.

Tilladelige mængder m.v.

I udledningstilladelsen anføres den tilladelige spildevandsmængde samt koncentrationer og/eller mængder af forurenende stoffer samt eventuelt variationer pr. time, døgn eller uge. Myndigheden skal herunder sikre, at der er den nødvendige kapacitet til stede i vandløbet, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 424 af 7. september 1983 om vandløbsregulering m.v., herunder om restaurering af vandløb, se også afsnit 3.3.1. En udledning må således ikke medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

Vilkår om kontrol

Endvidere bør der i udledningstilladelsen fastsættes vilkår om afløbskontrol, herunder egenkontrol, efter de i afsnit 7.6.2 beskrevne retningslinier. Det bør endvidere fremgå af tilladelsen, under hvilke former tilsynsmyndigheden m.fl. skal have adgang til eller modtage disse oplysninger.

Tidsfrist for udnyttelse

Det bør angives, at udledningstilladelsen skal udnyttes inden en vis frist. Når der ved ændringer af tilladelser til eksisterende anlæg fastsættes nye eller ændrede vilkår, vil der ofte være behov for at fastsætte en tidsramme for en overgangsordning, indtil de nye vilkår skal være opfyldt. Dette gælder ligeledes, hvor der fastsættes ændrede vilkår for udledningen som led i en påbudssituation.

Tidsbegrænsning af tilladelse

En udledningstilladelse kan i særlige tilfælde tidsbegrænses, således at den efter et fastsat tidsrum tages op til fornyet overvejelse, jf. bekendtgørelsens § 50, stk.2. En tidsbegrænsning af en udledningstilladelse kan f.eks. anvendes, hvis der på tilladelsestidspunktet ikke er taget endeligt stilling til målsætningen for vandkvaliteten i det pågældende vandområde, eller hvor det af andre grunde er nødvendigt senere at revurdere en meddelt udledningstilladelse.

Driftslederuddannelse kan kræves på fælles private anlæg > 1.000 PE

For fælles private spildevandsanlæg med en godkendt kapacitet større end 1.000 PE kan amtsrådet fastsætte vilkår i udledningstilladelsen om, at driftslederen for anlægget har opnået uddannelsesbeviset efter bekendtgørelse nr. 533 af 20. juni 1992 om undervisning af personale, der betjener renseanlæg for spildevand.

Driftsledere på kommunale renseanlæg skal i øvrigt alle have gennemført den obligatoriske driftsleder uddannelse.

7.6.2 Prøveudtagning og analysemetoder

Der skal i udledningstilladelsen angives vilkår for udtagning af prøver samt analysemetoder. Med hensyn til fastsættelse af sådanne vilkår henvises til bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v.

7.6.3 Kontrol med udledning

Kontrol af udledning fra renseanlæg omfattet af nationale krav til udledning (bekendtgørelsens kapitel 8) skal efter bekendtgørelsens § 19, stk. 2, foretages efter den til enhver tid gældende danske standard.

Det anbefales endvidere, at afløbskontrol for øvrige renseanlæg, også foretages efter den gældende danske standard, selvom der ikke er krav herom i bekendtgørelsen. Ved små anlæg vil der normalt ikke blive udtaget et tilstrækkeligt antal prøver til at kunne anvende den danske standard, der stiller krav om, at der udtages mindst 6 prøver. I disse tilfælde kan kontrollen f.eks. udføres efter et simpelt gennemsnit, eventuelt suppleret med et absolut max. krav, f.eks. 2 gange kravværdien.

For industrivirksomheder med særskilt udledning anbefales det ligeledes at foretage afløbskontrollen efter den gældende danske standard for afløbskontrol.

For industrivirksomheder med store variationer i udledning af spildevand kan alternativt anvendes kontrolmetoden beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1981 om afløbskontrol ved særskilt udledning af spildevand.

Flowproportionale prøver

Prøver bør udtages flowproportionalt. Da dette imidlertid kan være vanskeligt ved udledninger med lille flow og evt. stor variation, kan der ved sådanne udledninger anvendes tidsproportionale prøver. Rent undtagelsesvis kan der blive tale om, at kontrollen kan ske ved udtagning af øjebliksprøver.

Prøveantal

Antallet af prøver fastsættes generelt efter udledningens størrelse og betydning for recipienten samt under hensyntagen til anlægstypens følsomhed. I kapitel 8.3 er der angivet de nationale krav til mindste prøveantal.

Analysemetode

Prøverne analyseres efter de metoder, der er angivet i bekendtgørelse nr. 637 af 30. juni 1997. Såfremt parametrene ikke er medtaget i denne bekendtgørelse, anvendes danske standarder, alternativt internationale

standarder. Hvis sådanne ikke findes for de pågældende stoffer, baseres analyserne på de bedst tilgængelige forskrifter.

For udledninger med et forventet lavt indhold af BI₅, der ikke kan bestemmes ved EN 1899-1:95, er der i dag ingen godkendt metode. Der er en undersøgelse i gang for at afprøve om EN 1899-2:1995, der er anvendelig for recipienter, også kan bruges til bestemmelse af BI₅ i spildevandsprøver med et iltforbrug større end 0,5 mg/l, men som ikke overstiger 6 mg/l.

7.7 Nedsivningsanlæg tæt på vandløb, søer og havet.

Mindre end 25 meter

Bestemmelserne i dette kapitel om udledning finder også anvendelse, når et nedsivningsanlæg ønskes placeret i afstand til vandløb, søer eller havet på mindre end 25 meter, jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 1. Dette skyldes, at anlæg, der er placeret tæt på et vandløb, må forventes at have reduceret renseseffekt i forhold til andre nedsivningsanlæg.

Der er dermed intet til hinder for at placere et nedsivningsanlæg tæt på f.eks. et vandløb, men administrativt set behandles en ansøgning herom som ansøgning om udledning og ikke som en ansøgning om afledning af spildevand til jorden efter bekendtgørelsens kapitel 12.

Nedsivningsanlæg, der er placeret tæt på et vandløb, vil dog typisk medføre væsentlig bedre rensning af spildevandet end ved en direkte udledning via en bundfældningstank.

Vandindvinding

Foruden de almindelige hensyn til vandkvalitet i vandmiljøet skal det ved behandling af en sådan ansøgning sikres, at undersøgelser/-vurderinger af de hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at afledning vil kunne ske uden risiko for forurening af vandindvindingsanlæg, jf. bekendtgørelsens § 16, stk. 2 nr. 1.

Det bør således tilstræbes, at en afstand på mindst 300 meter fra nedsivningsanlæg til vandindvindingsanlæg med krav om drikkevandskvalitet, er opfyldt. Afstanden til vandindvindingsanlæg uden krav om drikkevandskvalitet bør tilstræbes at være mindst 150 meter.

Grundvandsressourcer

Ved behandling af en ansøgning om nedsivning tæt på et vandløb (udledning) skal det ligeledes sikres, at afledning ikke vil medføre forurening af grundvandsressourcer, der er anvendelige til vandforsyningsformål.

7.8 Fastsættelse af et anlægs kapacitet

Der skal i tilladelsen fastsættes vilkår

Ved meddelelse af en udledningstilladelse til et spildevandsanlæg skal tilladelsesmyndigheden, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 1 fastsætte anlæggets kapacitet i PE, jf. definitionen på kapacitet i afsnit 2.1.7. Når et anlægs kapacitet er fastsat af tilladelsesmyndigheden, omtales kapaciteten herefter som anlæggets "godkendte kapacitet".

For visse typer processpildevand kan der ikke fastsættes en kapacitet i PE, da spildevandet ikke kan ækvivaleres til husspildevand. Tilsvarende kan der for visse typer spildevandsanlæg ikke fastsættes en kapacitet, f.eks. ved regnvandsbetingede udløb.

Ved fastlæggelse af et anlægs kapacitet skal kommunens vedtagne spildevandsplan anvendes som udgangspunkt, idet eksisterende samt planlagte oplande fremgår heraf. Kapaciteten, der fastsættes ved meddelelse af udledningstilladelse, er dermed en administrativ størrelse og ikke nogen målelig størrelse og kan således være forskellig fra anlæggets fysiske kapacitet.

Revideret tilladelse

Når nye oplande skal tilsluttes et spildevandsanlæg som følge af en revision af kommunens spildevandsplan, forudsætter det derfor, at udledningstilladelsen til det pågældende spildevandsanlæg revideres med bl.a. det formål at justere kapaciteten.

Uenighed om kapacitet

I tilfælde af at der er uenighed mellem kommunalbestyrelsen og amtsrådet om fastsættelse af spildevandsanlæggets kapacitet, træffer amtsrådet den endelige afgørelse, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 2. Amtsrådets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 3.

7.9 Tilsyn og håndhævelse

Amtsrådet fører tilsyn med offentlige spildevandsanlæg med direkte udledning til vandløb, søer og havet, jf. bekendtgørelsens § 52. Amtsrådet har også tilsyn med, at driftsleder har opnået bevis efter bekendtgørelse nr. 533 af 20. juni 1992 om driftslederuddannelse.

Kommunalbestyrelsen fører som udgangspunkt tilsyn med private spildevandsanlæg, jf. bekendtgørelsens § 55. Dog fører amtsrådet tilsyn med godkendelsespligtige virksomheder, hvor amtsrådet har godkendelseskompetencen, jf. bekendtgørelsen § 55, stk. 2 nr. 1.

Uanset ovennævnte fører kommunalbestyrelsen tilsyn med virksomheder, der drives af amtsrådet, jf. bekendtgørelsens § 55, stk. 4.

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med godkendelsespligtige virksomheder med en spildevandsafledning på 30 PE eller derunder, og hvor kommunalbestyrelsen har godkendelseskompetencen.

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med godkendelsespligtige virksomheder, der drives af amtsrådet, og hvor kommunalbestyrelsen har godkendelseskompetencen, uanset udledningens størrelse.

I sager, hvor tilladelses- og tilsynsmyndighed ikke er den samme, skal tilsynsmyndigheden, hvis den konstaterer overtrædelse af tilladelser, videresende sagen til tilladelsesmyndigheden, der efterfølgende træffer beslutning om retshåndhævelse.

7.10 Oversigt over kompetencefordeling

Nedenstående tabel viser kompetencefordelingen ved meddelelse af udledningstilladelser og tilsynet med disse. Endvidere er angivet, om der er klageadgang. Det er som hovedregel kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at meddele tilladelse til udledning af spildevand fra anlæg med en kapacitet på op til 30 personækvivalenter, og amtsrådet, når kapaciteten er større. I tabellen er markeret, hvor hovedreglen fraviges. Tilsvarende er det som hovedregel kommunalbestyrelsen, der fører tilsyn med private spildevandsudledninger. I tabellen er markeret, hvor hovedreglen fraviges.

Tabel 7.1.

Oversigt over kompetencefordeling ved udledningstilladelser.

Producent	Spildevands-udledning (PE)	Godkendelses-myndighed efter lovens kap.5	Tilladelses-myndig-hed	Tilsyns-myndig-hed	Klage-adgang
Ikke godkendelsespligtig virksomhed					
P/A	≤ 30	-	K	K	Nej
K	≤ 30	-	K	A	Nej
P/A	> 30	-	A	K	Ja
K	> 30	-	A	A	Ja
Godkendelsespligtig virksomhed					
P	≤ 30	K	K	K	Ja
		A	A*	A*	Ja
A	≤ 30	K	K	K	ja
K	≤ 30	A	A*	A	Ja
P	> 30	A	A	A*	Ja
A	> 30	K	A	K	Ja
K	> 30	A	A	A	Ja

K: Kommunalbestyrelsen

A: Amtsrådet

P: Privat

**: Amtsrådet har kompetencen, fordi godkendelseskompetencen er henlagt til amtsrådet.*

7.11 Ændring af udledningstilladelser

Påbud om forbedret spildevandsrensning

Den kompetente myndighed, dvs. den myndighed, der har kompetencen til at meddele tilladelse til udledning, kan give påbud om forbedret rensning efter lovens § 30. En forudsætning er, at det eksisterende anlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder at udledningen er en medvirkende årsag til, at målsætningen for det vandområde, hvortil der udledes, ikke er opfyldt.

Vandområdet, der udledes til, skal således være forurennet i et omfang, der gør, at målsætningen ikke er opfyldt, for at der kan meddeles påbud efter lovens § 30. I visse tilfælde kan der dog også meddeles påbud efter lovens § 30, selvom målsætningen er opfyldt, f.eks. hvis der er tale om et uhygiejnisk forhold, men i disse tilfælde kan den manglende op-

fyldelse af målsætningen for vandområdet ikke anvendes som begrundelse for at meddele påbudet.

Ændring af vilkår efter lovens § 30

Endvidere kan der efter lovens § 30 meddeles påbud med henblik på ændring af vilkår fastsat i en tilladelse meddelt efter lovens § 28, hvis de tidligere fastsatte krav må anses for utidssvarende, utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige.

Ændring af vilkår efter lovens § 72, stk. 2

Efter lovens § 72, stk. 2, kan tilsynsmyndigheden revidere vilkårene for en tilladelse for at forbedre virksomhedens egenkontrol eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der kan opbygges et mere effektivt tilsyn med forurenende virksomheder. Tilsynsmyndigheden skal således i takt med den teknologiske udvikling løbende sikre, at konkrete tilladelser indeholder tilstrækkelige krav til prøveudtagning, analyser og målinger, og at resultaterne af egenkontrollen til enhver tid er tilgængelig for tilsynsmyndigheden på den mest hensigtsmæssige måde.

§ 72, stk. 2 kan anvendes, selvom tilladelsen, der ønsket ændret, ikke indeholder vilkår om egenkontrol. Det er tilstrækkeligt, at udviklingen har nødvendiggjort, at der indsættes vilkår om egenkontrol i en tilladelse, hvor dette ikke allerede indgår. § 72, stk. 2, kan ikke anvendes til at skærpe vilkår om grænseværdier for stofudledning (emissionsværdier)

Forbud

Der kan kun meddeles forbud over for en tilladelse meddelt efter lovens § 28, hvis forureningen ikke kan afhjælpes, jf. lovens § 30, stk. 2, eller hvis der er overhængende alvorlig fare for sundheden, jf. lovens § 30, stk. 3.

7.12 Klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelse

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2.

Det skal bemærkes, at der er klageadgang for tilladelser til udledning af spildevand fra anlæg med en kapacitet på 30 personækvivalenter eller derunder fra en listevirksomhed, hvor kommunen har godkendelseskompetencen, da disse tilladelser meddeles efter lovens kapitel 5, jf. lovens § 34, stk. 3.

Amtsrådets afgørelser

Amtsrådets afgørelser kan påklages til Miljøstyrelsen efter de generelle bestemmelser i lovens § 91.

Miljøstyrelsens afgørelser

Miljøstyrelsens afgørelser kan i visse situationer påklages til Miljøklagenævnet i overensstemmelse med lovens kapitel 12.

Miljøstyrelsens afgørelser om udledning fra erhvervsvirksomheder og en kommunes spildevandsanlæg kan påklages til Miljøklagenævnet, når det handler om større eller principielle sager, jf. lovens § 103, stk. 1, nr. 2.. Det er Miljøklagenævnet der afgør om nævnet er kompetent til at behandle sagen, jf. lovens § 103, stk. 2.

Miljøstyrelsens afgørelser om udledninger fra fælles private spildevandsanlæg over 30 PE kan ikke påklages til Miljøklagenævnet, jf. § 103, stk. 2, nr. 1".

Miljøstyrelsens afgørelser i sager om påbud efter lovens § 72, stk. 2, kan påklages til Miljøklagenævnet, hvis de indgår i en tilladelse, der er omfattet af lovens § 103, stk. 1, nr. 2.

Hvis Miljøstyrelsens afgørelse alene indeholder et selvstændigt påbud om egenkontrol efter lovens § 72, stk. 2, er der ikke klageadgang til Miljøklagenævnet, da § 72 ikke er omfattet af nævnets kompetence.

8. Grænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige spildevandsanlæg

8.1 Baggrund

Bekendtgørelsens kapitel 8 omhandler de nationalt stillede udlederkrav for kommunale renseanlæg. De nationalt stillede krav er fastsat som en opfølgning på Vandmiljøplanen fra 1987 og som en implementering af EUs byspildevandsdirektiv fra 1991.

Vandmiljøplanen

Til gennemførelse af Folketingets beslutning fra 1987 om Vandmiljøplanen, er der fastsat faste udledergrænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige spildevandsanlæg til spildevandets indhold af organiske iltforbrugende stoffer, total kvælstof og total fosfor.

Grænseværdierne er gennemført således, at spildevandsanlæg med en kapacitet større end 5.000 PE skulle være udbygget med forbedret rensning inden udgangen af 1992, hvor dog enkelte anlæg fik dispensation for tidsfristen. Alle anlæg omfattet af Vandmiljøplanen er i dag udbyggede til at overholde Vandmiljøplanens udlederkrav.

EU's byspildevandsdirektiv

EU's direktiv om byspildevand blev implementeret i dansk lovgivning den 1. juli 1994 med den tidligere spildevandsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994). Foruden Vandmiljøplanens faste udlederkrav introducerer byspildevandsdirektivet tillige kemisk iltforbrug som COD, som et fast udlederkrav til spildevandets indhold af organisk iltforbrugende stof.

Kravene indebærer, at der i en udledningstilladelse ikke kan fastsættes højere grænseværdier for iltforbrugende organiske stoffer kontrolleret som $BI_5(\text{mod.})$ og COD, total kvælstof og total fosfor. Derimod kan lavere grænseværdier fastsættes i en udledningstilladelse under hensyn til opfyldelse af den i regionplanen fastsatte målsætning for det vandområde, hvortil der udledes.

Reglerne finder også anvendelse i tilfælde af ændring af tidligere meddelte udledningstilladelser, når et anlægs samlede kapacitet ved den fornyede tilladelse vurderes at være større end tidligere og derved kommer over de fastsatte kapacitetsgrænser anført i bekendtgørelsens § 18.

8.1.1 Fastsættelse af anlægskapacitet

Hvordan bestemmes anlægskapaciteten?

Det enkelte anlægs kapacitet er afgørende for, om reglerne om de faste udlederkrav finder umiddelbar anvendelse. Fastlæggelse af kapacitet opgøres ved den spildevandsmængde, som amtsrådet har tilladt afledt fra det pågældende spildevandsanlægs opland. Ifølge bekendtgørelsens § 17 fastsætter amtsrådet anlægskapaciteten i udledningstilladelsen.

Ejendomme med spildevand tilsluttet udløbsledningen fra et offentligt spildevandsanlæg indgår i kapacitetsfastsættelsen, når ejendommen er beliggende indenfor kloakoplandet til anlægget, jf. lovens § 28, stk. 3.

I det omfang der til det godkendte opland i forbindelse med de vedtagne spildevandsplaner ikke er angivet en kapacitet i form af en opgørelse af antallet af PE, skal en sådan kapacitetsfastsættelse finde sted i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 17. I disse tilfælde skal definitionen af én PE i bekendtgørelsens § 4, stk. 5 lægges til grund, jf. kapitel 2 om definitioner.

8.2 Anlæg omfattet af nationale udlederkrav

Hvilke anlæg er omfattet?

Bekendtgørelsens § 18, stk. 1, fastsætter krav for reduktion af udledninger af organisk stof målt som BI₅ (modificeret) og COD fra renseanlæg med en anlægskapacitet på 2.000 PE eller derover med udledning til ferske vande, vandløb og søer. Dette krav er en implementering af EU's byspildevandsdirektiv.

Som følge af Vandmiljøplanen er der i bekendtgørelsens § 18, stk. 2 stillet krav for reduktion af udledninger af total fosfor for anlæg med en godkendt kapacitet på 5.000 PE eller derover. For disse anlæg kræves yderligere som følge af EUs byspildevandsdirektiv fra 1. januar 1999 reduktion af udledninger af BI₅(mod.) og COD.

Ifølge bekendtgørelsens § 18, stk. 3 skal anlæg med en kapacitet på 15.000 PE eller derover overholde krav til BI₅(mod.), total kvælstof og total fosfor. Dette er et krav som følge af Vandmiljøplanen. Fra 1. januar 1999 er der endvidere for disse anlæg som følge af byspildevandsdirektivet krav til COD.

I tabel 8.1 er angivet en oversigt over hvilke anlæg, der er omfattet af de nationale udlederkrav.

Tabel 8.1.

Nationale udlederkrav til kommunale renseanlæg.

Anlægskapacitet	BI ₅ (mod.)	COD	Total-N	Total-P	Bemærkninger
< 2.000 PE	-	-	-	-	
2.000-4.999 PE	2006	2006	-	-	Udledninger til ferske vande
2.000-4.999 PE	-	-	-	-	Udledninger til marine vande
5.000-14.999 PE	+	+	-	+	Eksisterende anlæg
5.000-14.999 PE	+	+	+	+	nye anlæg
≥15.000 PE	+	+	+	+	eksisterende anlæg
≥15.000 PE	+	+	+	+	nye anlæg

- : Ingen krav

+ : Udlederkrav er gældende

2006: Årstal hvorfra krav er gældende

Krav : BI₅(mod.) < 15 mg/l, COD < 75 mg/l, Total-N < 8 mg/l og Total-P < 1,5 mg/l

Ved nye anlæg forstås anlæg, hvor der er meddelt udledningstilladelse efter 1988.

Hvordan afgøres det, hvilke anlæg der er omfattet?

Den godkendte anlægskapacitet er afgørende for, hvilke krav et kommunalt renseanlæg er omfattet af. Ved et anlægs kapacitet forstås den i udledningstilladelsen angivne godkendte kapacitet, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 8.

I bekendtgørelsens § 18, stk. 4 er angivet, at når der meddeles ny udledningstilladelse for spildevand fra renseanlæg med en anlægskapacitet på 5.000 PE eller derover skal krav til BI₅(mod.), COD, total kvælstof og total fosfor overholdes, når der er tale om etablering af et nyt renseanlæg, eller når anlæggets allerede godkendte kapacitet skal forøges.

Bestemmelsen omfatter ikke ændringer af udledningstilladelser, hvor utidssvarende krav justeres, eller ved mindre justeringer af udlederkrav, som ikke kræver større ombygninger af renseanlæg. Ligeledes vil en ændring af en udledningstilladelse, hvor der alene stilles krav til anvendelse af ny kontrolmetode efter Dansk Standard, ikke udløse kravene efter § 18, stk. 4.

8.3 Nationale udlederkrav

For renseanlæg omfattet af nationale udlederkrav for COD, BI₅(mod.), total kvælstof og total fosfor er der i bekendtgørelsens § 19 stk. 1 angivet koncentrationer, som udledningerne fra disse anlæg ikke må overskride. Disse er angivet i tabel 8.2.

Afløbsprøverne skal udtages som vandføringsvægtede døgnprøver. Udledninger analyseres efter de gældende danske standarder:

Tabel 8.2
Nationale udlederkrav.

Parameter	Krav	Analysemetode
COD	75 mg/l	DS 217
BI ₅ (modificeret)	15 mg/l	EN 1899-1:95
Total kvælstof	8 mg/l	DS 221
Total fosfor	1,5 mg/l	DS 292

Udtagning og analyse af afløbsprøver skal ske i henhold til forskrifter i bekendtgørelse nr. 637 af 30. juli 1997 om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer m.v.

8.3.1 Kontrolmetode for udledninger

Kontrol af udledninger omfattet af den tidligere spildevandsbekendtgørelses krav for kommunale renseanlæg er hidtil sket efter Miljøstyrelsen vejledning nr. 42 af 11. januar 1988 om grænseværdier ved udledninger til vandløb, søer eller havet fra kommunale renseanlæg, hvor der kræves anvendt en modificeret skærpet transportkontrol efter Dansk Ingeniørforenings anvisning om vandforureningskontrol, 1. udgave maj 1981.

Dette er nu ændret, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 2, til den til enhver tid gældende danske standard for afløbskontrol og statistisk beregning af afløbsdata. Denne standard er i øjeblikket Dansk Standard nr. 2399, Afløbskontrol, Statistisk kontrolberegninger af afløbsdata. Den danske standard for afløbskontrol trådte i kraft i april 1999 og skal således anvendes fra 1. januar 2000, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 2.

Kontrol skal ske ved måling af udledte døgnmængder med mindst 12 prøvetagninger, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 3, jævnt fordelt over kontrolperioden (1 år).

I bekendtgørelsens § 19, stk. 4 er det fastsat, at for renseanlæg med en godkendt anlægskapacitet på 50.000 PE eller derover skal kontrollen baseres på en årlig kontrolperiode med mindst 24 døgnprøver udtaget jævnt fordelt over året.

Det skal bemærkes, at dersom kontrolomfanget nærmer sig dagligt udtagne prøver, bør det overvejes at planlægge kontrollen som alkontrol, hvor der ikke er knyttet usikkerhed til valg af prøvetagningsdage, da der foreligger målinger af alt udledt spildevand. Ved alkontrol forstås kontinuert kontrol hele året. For almindelige spildevandsudledninger anbefales det derfor ikke at øge prøveantallet væsentligt ud over 1 prøve pr. uge, uden at overveje om kontrollen skal baseres på stikprøver.

Kontrol (transportkontrol) af overholdelse af en alkontrol sker ved, at den registrerede vandføringsvægtede middelkoncentration skal være mindre end eller lig med kravværdien.

8.3.2 Mindste antal afløbsprøver

Mindste antal afløbsprøver til kontrol

Bekendtgørelsens § 19, stk. 3 og stk. 4, fastsætter minimum for antal afløbsprøver, der skal anvendes til kontrol af udledningers overholdelse af parametre angivet i bekendtgørelsens § 18 og tilhørende krav fastsat i bekendtgørelsens § 19, stk. 1.

Bekendtgørelsens § 19, stk. 3 blev indsat i forbindelse med Vandmiljøplanen, hvorefter det påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med amtsrådet at tilvejebringe de fornødne data samt den nærmere fastlæggelse af tidsfølgen for prøvetagningen. I det omfang amtsrådet via sin tilsynsfunktion får foretaget tilsvarende målinger indgår disse på lige fod med kommunens målinger i kontrollen.

I forbindelse med det nationale overvågningsprogram, senest revideret i 1998, er der indgået aftale med amterne om, at amterne skal sikre, at der i alt udtages et minimum antal prøver afhængig af anlæggenes størrelse.

Bekendtgørelsens § 19, stk. 4 er en implementering af krav fra EU's byspildevandsdirektiv. De ansvarlige kommunalbestyrelser for kommunale renseanlæg større end eller lig med 50.000 PE, skal sikre, at der udtages i alt 24 prøver. I det omfang amtsrådet via sin tilsynsfunktion får foretaget tilsvarende målinger indgår disse på lige fod med kommunens målinger i kontrollen.

Nationale krav til prøvetagning for kommunale renseanlæg er sammenfattet i tabel 8.3.

Tabel 8.3

Årlige prøvetagninger for COD, BI₅, total-N og total-P for kommunale renselanlæg.

Anlægsstørrelse	Kommunalbestyrelsen	Amtsrådet
30 - 199 PE	Egenkontrol	Supplerer op til min. 2 prøver
200 - 1.999 PE	Egenkontrol	Supplerer op til min. 4 prøver
2.000- 49.999 PE	Egenkontrol	Supplerer op til min. 12 prøver
≥ 50.000 PE	Egenkontrol, samt supplerer ud over amtets prøver op til 24 prøver	Supplerer egenkontrol op til min. 12 prøver

Egenkontrol: Prøveudtagninger fastsat i anlæggets udledningstilladelse.

Tabellen sammenfatter krav i bekendtgørelsens § 19, stk. 3 og 4 og aftale om amternes prøvetagning i forbindelse med Vandmiljøplanens overvågningsprogram, ved seneste revision i 1998 ændret til NOVA 2003.

8.4 Administrative bestemmelser

Det er hovedreglen, at der ikke skal ansøges om ny udledningstilladelse som følge af bestemmelserne i bekendtgørelsens §§ 18-19. Såfremt der i øvrigt skal foretages ændringer i spildevandsanlægget f.eks. nyt udledningssted eller fastsættelse af supplerende bestemmelser af hensyn til gennemførelsen af den nødvendige kontrol med bekendtgørelsens overholdelse, skal der indhentes ny udledningstilladelse efter lovens § 28.

8.5 Tilsyn og håndhævelse

Amtsrådet fører efter bekendtgørelsens § 52 tilsyn med alle kommunale spildevandsudledninger omfattet af dette kapitel. Amtsrådet skal påse, at renselanlæggene overholder de nationale udlederkrav.

Såfremt amtsrådet konstaterer overskridelse af udlederkravene skal amtsrådet håndhæve de ulovlige forhold i henhold til lovens kapitel 9.

9. Begrænsning af udledning af kvælstof og fosfor for større industrielle virksomheder

9.1 Virksomhederne

De omfattede virksomhederne

Kapitel 9 omhandler de foranstaltninger, der skal iværksættes i forbindelse med ansøgning om og meddelelse af udledningstilladelse til større industrielle virksomheder med direkte udledning af kvælstof og fosfor til vandløb, søer eller havet. Bestemmelserne i dette kapitel skal anvendes, når der meddeles tilladelse til samlede udledninger fra en enkelt industrivirksomhed eller fra et enkelt spildevandsanlæg, herunder et fælles industrielt spildevandsanlæg, som efter rensning overstiger 22 tons kvælstof eller 7,5 tons fosfor om året.

Virksomheder, der er tilsluttet en offentlig udløbsledning efter renseanlægget.

Virksomheder, der er tilsluttet en offentlig udløbsledning efter det kommunale renseanlæg, og som er beliggende inden for renseanlæggets opland, reguleres som hovedregel med en tilslutningstilladelse til det offentlige spildevandsanlæg, jf. lovens § 28, stk. 3. Når den samlede afledning fra en virksomhed tilsluttet udløbsledningen efter det kommunale renseanlæg overstiger enten 22 tons kvælstof eller 7,5 tons fosfor om året, fraviges denne hovedregel dog, idet virksomheden ifølge bekendtgørelsens § 20, stk. 2 bliver omfattet af bestemmelserne i dette kapitel og dermed reguleres som en virksomhed med direkte udledning til vandløb, søer eller havet.

Før en sådan udledningstilladelse kan meddeles af amtet, kræves der accept fra den pågældende kommunalbestyrelse til anvendelse af udløbsledningen.

Flere udledninger via samme ledning

Såfremt to eller flere industrielle virksomheder benytter den samme udløbsledning, skal der som hovedregel meddeles udledningstilladelse til hver enkelt industriel udledning.

Andre udledninger af industrielt spildevand

Industrielle udledninger med mindre årlig udledning af kvælstof og fosfor end henholdsvis 22 tons og 7,5 tons samt industrielle udledninger med indhold af alene tungmetaller og/eller miljøfremmede stoffer er ikke omfattet af bestemmelserne i dette kapitel. Disse udledninger behandles efter de generelle regler i bekendtgørelsens kapitel 7.

Dambrug med større udledning af kvælstof og fosfor reguleres ikke efter bestemmelserne i dette kapitel, da disse reguleres særskilt efter bekendtgørelse nr. 204 af 31. marts 1998 om ferskvandsdambrug og bekendtgørelse nr. 640 af 17. september 1990 om saltvandsbaseret fiskeopdræt.

9.2 Definitioner

Ved et industrielt spildevandsanlæg forstås et spildevandsanlæg (jf. definitionen i bekendtgørelsens § 4, stk. 7), der kun håndterer spildevand fra en enkelt industrivirksomhed, idet der dog kan håndteres spildevand eller delstrømme af spildevand fra andre industrivirksomheder, når dette udelukkende sker af hensyn til optimering af processerne i spildevandsanlægget.

Ved en industriel udledning forstås de samlede udledninger til vandløb, søer eller havet fra en enkelt industrivirksomhed.

Fællesindustrielle spildevandsanlæg er spildevandsanlæg, der samlet håndterer spildevand fra flere enkelte industrivirksomheder. Såfremt spildevandsanlægget håndterer andet end spildevand fra industrivirksomheder, er udledningen reguleret efter bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 7.

Det vil i ovenstående afgrænsning af, hvornår en industriel udledning er omfattet af bestemmelser i dette kapitel normalt være kalenderåret, der skal lægges til grund for udledningens størrelse, idet det dog i visse tilfælde kan være naturligt at vælge et andet referenceår end kalenderåret, f.eks. i forbindelse med faste årstidsbestemte variationer i produktionen. Referenceåret bør fastlægges i udledningstilladelsen, evt. som følge af begrundet ønske herom i ansøgningen.

9.3 Omfang af renskravene

Rensningsgrad

Bekendtgørelsens § 21, stk. 1 og 2 fastsætter, at de i kapitel 9 omhandlede industrielle spildevandsanlæg mindst skal rense spildevandet ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik.

Yderligere krav om rensning kan blive aktuelt, når regionplanen stiller strengere krav til kvaliteten af vandområderne, idet der i så fald kan kræves reduktion af stofudledningerne i et sådant omfang, at udledningen ikke er til hinder for opfyldelsen af kvalitetsmålsætningen for det modtagende vandområde. Det vil sige, at det er en forudsætning, at den pågældende udledning, skal være medvirkende årsag til, at den målsatte kvalitet ikke kan opfyldes eller bevares, for at der kan stilles yderligere krav om rensning/reduktion til virksomheden.

9.4 Nedbringelsen af udledningen

Hvad er bedste, tilgængelige teknik?

Bekendtgørelsens § 21 bestemmer, at udledninger af kvælstof og fosfor, der er omfattet af bekendtgørelsens kapitel 9, skal nedbringes mest muligt ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik. Det vil ifølge definitionen heraf, jf. § 4, stk. 11, sige den teknik, som er teknisk gennemførlig og økonomisk opnåelig for den pågældende virksomhedstype. Ved bedste, tilgængelige teknik forstås både produktions- og rensningsteknik.

Med begrebet “Virksomhedstype” skal forstås en helhedsvurdering af virksomheden. Ved store sammensatte virksomheder og produktioner kan det være vanskeligt at fastlægge, hvilken virksomhedstype, kravet om anvendelse af bedste, teknik skal relateres til. I sådanne tilfælde bør der for hvert af de enkelte anlæg, der bidrager med spildevand til udledningen anvendes den bedste, tilgængelige teknik refererende til den virksomhedstype, som kan beskrive hver af de enkelte anlæg.

Der er tale om et mindstekrav, der skal opfyldes i forbindelse med behandling af sager om udledningstilladelser efter bekendtgørelsen.

Yderligere krav vil, som nævnt i afsnit 9.3, kunne stilles af hensyn til krav til vandområdernes målsatte kvalitet i regionplanerne.

Baggrunden for opstilling af mindstekravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for de industrielle udledninger er, at det i forbindelse med Vandmiljøplanens vedtagelse i 1987, blev vurderet at en række af de virksomheder, der er omfattet af Vandmiljøplanen (jf. bekendtgørelsens § 20), ville have svært ved at overholde Vandmiljøplanens emissionsgrænseværdier på 8 mg/l for kvælstof og 1,5 mg/l for fosfor for de kommunale renseanlæg. Dette skyldes særligt den meget store forskellighed i virksomhederne og deres muligheder for at nedbringe udledningerne af kvælstof og fosfor.

Som led i indsatsen for at nedbringe udledningen af næringssalte fra de større industrielle udledninger, stilles der derfor skærpede krav til de pågældende virksomheder om at dokumentere, at udledningen af kvælstof og fosfor nedbringes ved bedste, tilgængelige teknik. Bekendtgørelsens § 22, stk. 1, indeholder en nøje beskrivelse af, hvilken dokumentation/hvilke basisoplysninger, der skal ledsage en ansøgning om tilladelse til udledning. Amtsrådet afgør endvidere hvilke oplysninger, der udover basisoplysningerne nævnt i bekendtgørelsens § 22, stk. 1, skal indgå i en ansøgning og dermed ligge til grund for amtsrådets afgørelse, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 3.

Det er amtsrådet, der som 1. instans skal tage stilling til den enkelte virksomheds anvendelse af bedste, tilgængelige teknik. Amtsrådet må træffe sin afgørelse på baggrund af en konkret afvejning set i lyset af formålet med Vandmiljøplanen, der er udgangspunkt for bekendtgørelsens kapitel 9, og som indebærer den størst mulige nedbringelse af udledningerne fra industrien af kvælstof og fosfor ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik.

Vurderingen bør ske ud fra dels en bedømmelse af de oplysninger, virksomheden har indsendt sammen med ansøgningen, dels myndighedens egen vurdering af forholdet mellem oplysningerne og resultatet af myndighedernes egne undersøgelser og viden på området.

Princippet om det “integrerede princip” følger endvidere af lovens § 3 og § 4, hvor princippet ikke er begrænset til liste- (eller IPPC-) virksomheder, men gælder generelt i forbindelse med begrænsning af forurening, og bør således også finde anvendelse i forbindelse med myndighedernes vurdering af, hvad der må anses for bedste opnåelige teknik mere generelt.

Tidsbegrænsede godkendelser for at opfylde kravet om bedste tilgængelige teknik

For en række eksisterende virksomheder, som i 1987 blev omfattet af Vandmiljøplanen, er Vandmiljøplanens krav om bedste tilgængelige teknik, endnu ikke fuldt gennemført. For en del af disse virksomheder har der været igangsat en løbende proces, som over en årrække gradvis skulle kunne nedbringe de tilladte udledte mængder ved hjælp af Vandmiljøplanens krav om bedste tilgængelige teknik som det langsigtede mål. Disse virksomheder har som et led i processen almindeligvis fået meddelt et antal successive tidsbegrænsede udledningstilladelser.

Myndighederne har generelt mulighed for at betjene sig af denne fremgangsmåde over for virksomheder, der ikke umiddelbart kan opfylde betingelserne for brugen af bedste tilgængelige teknik.

9.5 Afløbskontrol

Tilsynsmyndigheden skal føre kontrol med den årlige udledning af kvælstof og fosfor i spildevandet sammen med den øvrige afløbskontrol for virksomheden. Vilkår for afløbskontrollen fastsættes i virksomhedens udledningstilladelse. jf. bekendtgørelsens § 51, stk.1. Udledningen kan kontrolleres efter bestemmelserne i den Danske Standard for statistisk afløbskontrol eller efter anden specificeret kontrolmetode. Alternativt kan udledningerne kontrolleres efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 1/1981 om afløbskontrol ved særskilt udledning af spildevand.

Opmærksomheden skal i denne forbindelse henledes på, at der i Vandmiljøplanens overvågningsprogram er forudsat, at udledningerne efter deres størrelse inddeles i forskellige prøvetagningsklasser, hver med et fastsat minimalt antal prøver om året.

9.6 Kompetenceovergang

Der henvises til afsnittene 7.5 om udledning fra godkendelsespligtige virksomheder og 7.10 om oversigt over kompetencefordeling.

9.7 Retsbeskyttelse

Der henvises til afsnit 7.5 om udledning fra godkendelsespligtige virksomheder.

9.8 Tilsyn og håndhævelse

Der henvises til afsnit 7.9 om tilsyn og håndhævelse.

Hvor en virksomhed, der ikke er optaget på listen over godkendelsespligtige virksomheder m.v., bliver omfattet af bestemmelserne i dette kapitel, er det fremdeles kommunalbestyrelsen, der er tilsynsmyndighed med hensyn til virksomheden og herunder med overholdelsen af udledningstilladelsen.

9.9 Klageadgang

Der henvises til afsnit 7.12 om klageadgang.

10. Forbud mod tilførsel af visse stoffer direkte til grundvandet

10.1 Forbud mod tilførsel af visse stoffer

Efter bekendtgørelsens § 24 er der forbud mod tilførsel af en række nærmere bestemte stoffer direkte til grundvandet, hvis tilførslen sker uden gennemsivning af jordoverfladen eller undergrunden.

Stofferne, der ikke må tilføres grundvandet på denne måde, er nævnt i bekendtgørelsens bilag 1.

Bestemmelsen er en implementering af Rådsdirektiv 80/68/EF om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer. Stoflisten angivet i bekendtgørelsens bilag 1 stammer fra Rådsdirektivet 76/464 af 4. maj 1976, om forurening forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø (direktivet om det akvatiske miljø).

10.2 Dispensationsmulighed

Efter bekendtgørelsens § 24, stk. 2 kan amtsrådet efter en konkret vurdering give tilladelse til tilførsel af de i bilag 1 nævnte stoffer, hvis dette sker til videnskabeligt formål til karakterisering, beskyttelse eller genopretning af vandområder, forudsat at stofferne er begrænset til den mængde, der er strengt nødvendig for de pågældende videnskabelige formål, og forudsat stofferne forekommer i mængder, der er så ringe, at det modtagende grundvands kvalitet ikke forringes.

Der skal således altid indhentes en konkret tilladelse til tilførsel af stofferne i forskningsøjemed - og tilladelsen må først udstedes efter undersøgelse af hele det vandmiljø, hvortil der udledes - herunder en vurdering, af tilførselens forureningspåvirkning af grundvandsressourcen.

10.3 Tilsyn

Det er en betingelse, at amtet fører kontrol med, at de i tilladelsen fastsatte betingelser overholdes. Amtet bør endvidere føre løbende kontrol med udledningens virkning på grundvandet.

10.4 Klageadgang

Amtets afslag på tilladelse til tilledning eller dispensation til samme kan efter miljøbeskyttelseslovens almindelige regler påklages til Miljøstyrelsen, jf. lovens § 91.

11. Spildevandsbortskaffelse fra spredt bebyggelse

11.1 Baggrund

Bekendtgørelsens kapitel 11 er en del af den administrative opfølgning på lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. (Spildevandsrensning i det åbne land m.v.)

Formålet med lov nr. 325 af 14. maj 1997 er især at styrke indsatsen for en forbedret spildevandsrensning for ejendomme i det åbne land og herved medvirke til, at vandløb og søer kan opfylde de i regionplanerne vedtagne målsætninger.

Indsatsen for at forbedre afløbsforholdene er særligt tænkt møntet på de ikke-kloakerede ejendomme med en spildevandsbelastning mindre end 30 PE udenfor de kommunale kloakoplande.

For at sikre sammenhæng med region- og spildevandsplanlægningens udpegning af områder med krav til renseniveau og for at forenkle procedurene i forbindelse med meddelelse af udledningstilladelser efter lovens § 28 eller ved påbud efter lovens § 30 om forbedret rensning i den spredte bebyggelse er der i bekendtgørelsens kapitel 11 fastsat regler om anvendelse af krav til renseniveau ved meddelelse af tilladelser eller påbud, samt regler om, hvilke dokumentationskrav, der skal være opfyldt ved påbudsgivning.

Det skal understreges, at bekendtgørelsens kapitel 11 ikke indebærer, at øvrige udledninger ikke skal reguleres, hvis der er behov for dette. For disse spildevandsudledninger finder lovens og bekendtgørelsens almindelige regler fortsat anvendelse.

11.2 Definition på spredt bebyggelse

Ved spredt bebyggelse forstås i bekendtgørelsen enkelt eller fælles udledninger fra ejendomme med en samlet spildevandsbelastning på 30 PE eller derunder, jf. bekendtgørelsens § 25.

Virksomheder godkendt efter lovens kapitel 5 er ikke omfattet af bekendtgørelsens kapitel 11, medmindre virksomheden alene udleder husspildevand samt tag- og overfladevand med en samlet spildevandsbelastning svarende til 30 PE eller derunder, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 3.

Ikke-godkendelsespligtige virksomheders udledning af spildevand er derimod som udgangspunkt omfattet, hvis virksomhedens samlede udledning svarer til en samlet spildevandsbelastning på 30 PE eller derunder, når spildevandet efter sit indhold kan omregnes til PE. Spildevandet fra disse udledninger må endvidere ikke indeholde andre stoffer

end, hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand eller have en væsentlig anden sammensætning.

En mindre virksomhed, f.eks. et bageri, kontor el. lignende, hvor der kun udledes sanitært spildevand eller spildevand, der efter sit indhold kan omregnes til PE, vil således være omfattet af reglerne i bekendtgørelsens kapitel 11.

En landejendom, hvor der kun sker afledning af husspildevand fra stuehuset, er ligeledes omfattet af bekendtgørelsens kapitel 11, ligesom en erhvervsvirksomhed, f.eks. maskinstation, hvor der kun er afledning af husspildevand fra en beboelsesejendom på grunden også er omfattet af kapitlet.

Reguleringen i bekendtgørelsens kapitel 11 omfatter således ikke udledninger af processpildevand, f.eks. udledninger fra vaskepladser ved maskinstationer, hvor udledningen i øvrigt ikke indeholder nævneværdige mængder af organiske iltforbrugende stoffer, ammonium-ammoniak eller fosfor, da dette spildevand ikke er omfattet af § 25, stk. 2 eller stk.3.

11.3 Krav om renseniveau i udledningstilladelse eller påbud

Indsatsen for at forbedre afløbsforholdene fra ejendomme i det åbne land skal ske i en proces, der har tre faser.

Første fase er regionplanlægningen. Det skal fremgå af regionplanen eller et tillæg hertil, i hvilke delområder, der skal gennemføres en forbedret rensning af spildevandet fra ejendomme i det åbne land, for at man kan opnå de i regionplanen fastsatte målsætninger for vandkvaliteten i vandløb, søer og kystvande. Amtsrådet fastlægger i denne fase i samråd med kommunerne i amtet målene for de enkelte recipienter, enten ved et regionplantillæg eller ved den kommende revision af regionplanerne i år 2001. I planen eller tillægget udpeger amtsrådet de forureningsfølsomme vandløb og søer og angiver, på baggrund af amtets viden om vandmiljøets tilstand og forureningsbelastningen af den enkelte recipient, det miljømæssigt maksimalt tilladelige forureningsniveau for den enkelte recipient.

Ved forureningsfølsomme vandområder forstås i denne sammenhæng:

- Vandområder, særligt vandløb eller søer, der er målsat i regionplanen, og hvor målsætningen ikke er opfyldt.
- Områder, hvor udledninger fra enkeltejendomme/spredt bebyggelse er en væsentlig årsag (om end ikke den eneste) til den dårlige vandkvalitet.

Da amternes udpegning af de forureningsfølsomme vandområder skal danne grundlag for spildevandsplaner og senere påbud, skal der være udført målinger i vandløb og søer, der giver den fornødne dokumentation for påbud. Er denne dokumentation ikke til stede vil det vanskeliggøre kommunernes opfølgende arbejde med at effektivere påbud til de konkrete udledninger.

Når der foreligger en revideret regionplan eller et tillæg hertil, der indvirker på spildevandsafledningen i det åbne land, skal kommunalbestyrelsen senest halvandet år efter regionplanens vedtagelse have revideret kommunens spildevandsplan, jf. bekendtgørelsens § 8.

I anden fase fastlægger kommunen i spildevandsplanen de delområder, hvor der skal ske en forbedret spildevandsrensning. Der skal for hvert opland angives de miljømæssigt betingede minimums nedsivnings- og/eller renseforanstaltning i henhold til renseklasser. Fastlæggelsen af renseforanstaltninger i disse oplande skal respektere regionplanens udpegnings af forureningsfølsomme vandområder.

For områder, der udpeges til nedsivning, kan det være hensigtsmæssigt også at angive renseklasse. Den angivne renseklasse vil skulle opfyldes, hvis der mod forventning ikke kan nedsives.

Kommunalbestyrelsen skal således anvende regionplanen eller tillægget hertil, til via spildevandsplanlægningen at fastsætte hvilken kombination af kloakering, nedsivning og lokal rensning af nærmere angiven type m.v., der skal gælde for ejendomme i det åbne land.

Tredje fase er den konkrete udmøntning af spildevandsplanlægningen.

Kommunen skal med udgangspunkt i den vedtagne spildevandsplan, hvori der er angivet områder i det åbne land uden for de kommunale kloakoplande, der er udlagt med krav til renseniveau, anvende disse krav ved meddelelse af tilladelser efter lovens § 19 og § 28 samt påbud efter lovens § 30 til ejendomme med udledning i det åbne land, der skal have forbedret spildevandsrensning, jf. bekendtgørelsens § 26.

Efter bekendtgørelsens § 26 er kommunalbestyrelsen i disse tilfælde forpligtet til at fastsætte renseniveau, der mindst svarer til renseniveauet, der er udlagt i spildevandsplanen. Dette skal i henhold til bekendtgørelsens § 26, stk. 3 ske ved anvendelse/angivelse af de 4 renseklasser, der er defineret i bekendtgørelsens bilag 2.

I henhold til bilag 2 i bekendtgørelsen er de faste renseklasser fastsat således:

Tabel 11.1

Stofreduktionskrav til renseklasser.

<i>Renseklasse</i>	<i>BI₅</i>	<i>Total fosfor</i>	<i>Nitrifikation</i>
<i>SOP</i>	95%	90%	90%
<i>SO</i>	95%		90%
<i>OP</i>	90%	90%	
<i>O</i>	90%		

O: Reduktion af organisk stof, P: Reduktion af total fosfor og SO: Skærpet krav til reduktion af organisk stof samt nitrifikation.

Ved at anvende renseklasser med rensegrader ved små udledninger i stedet for krav til udledte koncentrationer af det rensede spildevand (koncentrationskrav i udløb) opnås, at der tages hensyn til løsninger, hvor en del af spildevandet ikke udledes. Det kan være løsninger med

opsamling af det sorte spildevand, opsamling af dele af det sorte spildevand efter separering, løsninger med delvis nedsivning og lign.

11.4 Spildevandsløsninger, der opfylder de fire renseklasser

Miljøstyrelsen har udarbejdet retningslinier og administrativ regulering for en række spildevandsløsninger, der opfylder de fire renseklasser.

Der foreligger således vejledninger om udformning af nedsivningsanlæg, små biologiske sandfilteranlæg samt rodzoneanlæg.

Endvidere foreligger der en bekendtgørelse om krav til indretning og typegodkendelse af minirensanlæg (bekendtgørelse nr. 500 af 21. juni 1999 om typegodkendelsesordning for minirensanlæg) med en tilhørende vejledning.

I forbindelse med meddelelse af tilladelse efter lovens § 28, stk. 2 og påbud efter lovens § 30 om forbedret spildevandsrensning for ejendomme omfattet af bekendtgørelsens § 26, vil disse spildevandsanlæg kunne opfylde følgende renseklasser:

- Rodzoneanlæg: klasse O
- Biologiske sandfilteranlæg: klasse O og SO
- Typegodkendte biologiske minirensanlæg: kan opfylde krav i den eller de klasser, hvori anlægget er godkendt (O, OP, SO, SOP)
- Nedsivningsanlæg: kan opfylde alle klasser

Alternativ spildevandsbortskaffelse

For øvrige spildevandsløsninger indeholdende alternativ spildevandsbortskaffelse findes der i øjeblikket ingen vejledninger med retningslinier for etablering af disse anlæg.

Dette forhindrer dog ikke, at der kan meddeles udledningstilladelser for spildevandsløsninger, der gør brug af sådanne metoder til bortskaffelse af spildevand. Inden der meddeles tilladelse til en sådan spildevandsløsning, bør det imidlertid kræves, at der udarbejdes et konkret detailprojekt, med dokumentation for anlæggets opbygning, renseeffektivitet m.v., der skal forelægges kommunalbestyrelsen i forbindelse med ansøgningen.

Det må desuden anses for hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen stiller krav om et egenkontrolprogram for udledninger fra anlæg, hvor der ikke på nationalt plan er udarbejdet retningslinier for opbygning af anlæg, og hvor dokumentation for anlæggets rensepræstation er begrænset.

Ejendomme udenfor områder med rensekrav

For ejendomme beliggende udenfor områder udlagt i spildevandsplanen med krav til rensning, er der ikke krav om, at der skal anvendes faste renseklasser ved meddelelse af påbud eller tilladelser.

Der vil derfor generelt ikke skulle reguleres i:

- områder, der er uden for oplande til målsatte vandområder,
- områder i opland til vandområder, hvor målsætningen er opfyldt, samt

- områder i oplande til vandområder, hvor målsætningen ikke er opfyldt, men hvor udledningen fra den spredte bebyggelse ikke er betydende for opfyldelsen af målsætningen,

Der bør ved ansøgning om nye udledningstilladelser stilles vilkår, der sikrer, at der ikke i fremtiden vil ske en uacceptabel forringelse af vandkvaliteten for et givent vandområde.

11.5 Forudsætning for meddelelse af påbud om forbedret spildevandsrensning.

Generelt

Forudsætningen for at give et påbud efter lovens § 30 er, at det eksisterende spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt. Hvad der nærmere skal forstås ved miljømæssigt forsvarligt, er fastlagt i den administrative praksis og udfra domstolsafgørelser om spørgsmålet.

Da der imidlertid - på trods af den udmeldte administrative praksis m.v. - har været tvivl i kommunerne om, hvad der skulle kunne dokumenteres ved meddelelse af påbud efter lovens § 30, er det fundet ønskeligt at præcisere dette i bekendtgørelsen. Dette er gjort med bestemmelsen i bekendtgørelsens § 27, hvor det nu fremgår, hvilken dokumentation der er nødvendig for et påbud efter lovens § 30.

Den spredte bebyggelse

Udledninger fra den spredte bebyggelse er karakteristisk anderledes end større spildevandsudledninger. For større spildevandsudledninger kan der typisk konstateres en påvirkning direkte ved udledningsstedet, hvis f.eks. vandkvaliteten måles op- og nedstrøms i et vandløb. Dette vil typisk ikke være muligt for enkeltejendomme, hvor det i mange tilfælde vil være den summerede påvirkning fra flere små udledninger, der giver forureningspåvirkningen i vandløb eller søer.

Ejendommens afløbsforhold og hvor til der udledes skal være kortlagt

11.5.1 De konkrete dokumentationskrav ved påbud

Kommunalbestyrelsen skal som forudsætning for et påbud have sikkerhed for, at ejendommen faktisk bidrager til forureningen af et vandområde, og at målsætninger for dette vandområde ikke er opfyldt. Derfor skal det modtagende vandområde være fastlagt.

Afløbsforholdene på den enkelte ejendom bør allerede fremgå af de kommunale registre, og hvor disse mangler kan oplysninger indhentes fra grundejerne med hjemmel i lovens § 72.

Hvor en ejendom udleder til et drænsystem, hvor spildevandet transporteres til det forurenede vandområde, kan påbudet for så vidt angår fastlæggelse af drænsystemet, baseres på kommunens oplysninger dvs. ved hjælp af BBR, eksisterende kortmateriale og hydrologiske oplande med vandskel.

Kommunalbestyrelsen skal dog være opmærksom på, at såfremt der er angivet en forkert recipient i et påbud om forbedret spildevandsrensning, vil forudsætningerne for påbudet bortfalde.

Er der usikkerhed om oplysningernes kvalitet, bør oplysningerne suppleres med en selvregistrering af grundejeren. Kommunalbestyrelsen

udsender de oplysninger, man har i kommunen, med kortbilag over kloak, dræn m.v., og grundejeren anmodes om at berigtige disse oplysninger.

Hvor der stadig efter denne registreringsproces er tvivl om udledningen, eksempelvis via et drænsystem, faktisk har forbindelse til det forurenede vandområde, kan det blive nødvendigt at gennemføre en egentlig kortlægning af udledningen på stedet, herunder vil også sporstofundersøgelser kunne anvendes til at påvise til hvilket vandområde, der udledes til.

Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af recipienten, hvortil der udledes

Ejendommens udledning skal alene bidrage til faktisk forurening af et nedstrømsliggende vandområde. Det bemærkes, at det i den forbindelse er underordnet, om det er det vandområde, der umiddelbart er modtager af spildevandet, eller et vandområde, der i sidste ende bliver modtager af spildevandet. - Der kan eksempelvis være tale om umiddelbar udledning til et vandløb, der opfylder målsætningen - men hvor vandløbet løber ud i en sø, der er forureningspåvirket, og hvor målsætningen ikke er opfyldt.

Det er ikke afgørende for meddelelse af påbud, om den enkelte ejendoms bidrag til forureningen af den omhandlede recipient er stort eller lille, idet ingen ejendom har krav på en ret til at forurene i et eller andet omfang. At der ikke kan konstateres en spildevandsbelastning fra en ejendom jævnt over hele året men alene dele af året, har således heller ikke betydning for meddelelse af påbudet.

Modtageren af påbuddet kan således ikke stille krav om, at ejendommens bidrag til forurening er dokumenteret gennem konkrete målinger eller analyser. Et generelt krav om spildevandsrensning af en vis mindste effektivitet må betragtes som sagligt begrundet og antages i domstolspraksis at være hjemlet i loven uden nærmere analyse af spildevandet, se bl.a. Vestre Landsretsdom fra 18. maj 1995. Dette er beskrevet yderligere i betænkning fra Miljøstyrelsen, nr. 3 fra 1996.

Recipienten, der udledes til skal være forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at den ikke opfylder vandområdets målsætning

Forureningen af recipienten skal være dokumenteret ved en bedømmelse af miljøkvaliteten i relation til den aktuelle målsætning for vandområdet.

Kommunerne har i relation til dette krav, rejst et spørgsmål om, hvordan man skal retshåndhæve påbud givet i et opland udlagt med krav om renseniveau, overfor grundejere, der ikke har efterkommet et påbud om forbedret rensning, hvis målsætningen for recipienten er opfyldt inden fristen for påbudets efterkommelse, som følge af at de øvrige grundejere i oplandet har efterkommet kommunens påbud.

Det er i denne situation Miljøstyrelsens opfattelse, at det er en tilstrækkelig forudsætning, at forureningen af recipienten er dokumenteret på tidspunktet for spildevandsplanen, da det er summen af en række små tilledninger, der giver effekten i det modtagende vandområde. Der kan naturligvis være forudsætninger, der har ændret forholdene for vandområdet væsentligt - og som øver så stor indflydelse på opfyldelse af recipientkvaliteten, at der må tales om ændrede forudsætninger i forbindelse med den konkrete påbudsgivning, men udgangspunktet er, at ingen

som ovenfor omtalt har en forureningsret, hvorfor det meddelte påbud fortsat har gyldighed og skal retshåndhæves.

Det følger også af den almindelige forvaltningsretlige lighedsgrundsætning - at ensartede udledere som udgangspunkt skal behandles ens, hvorfor manglende efterkommelse af et påbud ikke bør føre til, at grundejeren, i forhold til andre ensartede grundejere i området, der har efterkommet kommunens påbud, "stilles bedre" ved den manglende efterkommelse.

For om muligt at undgå problemet er det endvidere Miljøstyrelsens holdning, at kommunerne så vidt muligt skal følge op på spildevandsplanlægningen ved at meddele påbud om forbedret rensning til et helt område/opland på samme tid - og at kommunerne i øvrigt hurtigst muligt efter fristen for efterkommelse af påbudet skal følge op på den manglende efterkommelse ved brug af lovens almindelige retshåndhævelsesmidler. For yderligere information om retshåndhævelse henvises der til Miljøstyrelsens vejledning nr. 12, 1992, "Håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven".

11.6 Tilsyn

Kommunen har tilsynet for alle anlæg

Kommunen fører tilsyn med udledning af spildevand fra anlæg med en kapacitet på op til 30 PE. Kommunen har også tilsynet med de private spildevandsanlæg, der etableres efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. § 7a.

11.7 Klageadgang m.v.

Som omtalt i kapitel 4 kan kommunens spildevandsplanlægning ikke påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder for kommunens kortlægning/dokumentation af udledningsforholdene på en ejendom. Der er her tale om en konstaterende forvaltningsakt til brug for den senere forvaltningsafgørelse i form af et påbud.

Kommunens meddelelse af påbud om forbedret rensning efter lovens § 30, stk. 4, eller påbud om nedsivning efter lovens § 30, stk. 5, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, når spildevandsanlæggets kapacitet er på op til 30 PE, jf. § lovens 30, stk. 4.

Kommunens kortlægning, spildevandsplanlægning og påbud om forbedret rensning til anlæg på op til 30 PE kan efter lovens generelle regler om domstolsprøvelse indbringes for domstolene, jf. lovens § 101.

12. Afledning af spildevand til jorden (nedsivning)

Formålet med bestemmelserne i dette kapitel er at sikre, at afledning af spildevand til jorden, typisk ved nedsivning, sker på en forsvarlig måde, herunder at sikre beskyttelse af overfladevand og grundvand og at sikre mod hygiejniske risici ved spildevandsafledningen.

12.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

I lovens § 19 er der fastsat regler for meddelelse af tilladelse til nedsivning af spildevand til jorden, og i lovens § 20 er fastsat bestemmelser for ændringer eller tilbagekaldelse af meddelte nedsivningstilladelser.

Det er efter lovens § 19, stk. 4 amtsrådet, der giver nedsivningstilladelser, medmindre ministeren fastsætter andre regler. I bekendtgørelsens § 28, § 29 og § 31 er der fastsat sådanne regler, idet kompetencen under særlige forudsætninger overføres til kommunalbestyrelsen.

Hvornår tilladelse i øvrigt er fornøden er behandlet i denne vejledningskapitel 1.

12.2 Ansøgningsprocedure

Alle ansøgninger om nedsivning skal efter bekendtgørelsens § 32 sendes til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til, om kommunalbestyrelsen har kompetencen til at meddele tilladelse. Såfremt dette ikke er tilfældet, skal kommunalbestyrelsen videresende sagen til amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger. Kommunalbestyrelsen bør oplyse om lokale forhold, herunder kommende kommune- og lokalplaner, spildevandsplaner m.v. af betydning for det ansøgte.

Kommunalbestyrelsen påser, om ansøgningen er i overensstemmelse med spildevandsplanen. Det skal f.eks. påses, om der er eller er planlagt en anden afledningsform, typisk kloakering, i det opland, hvor der ansøges om nedsivning. Dette kan begrunde, at kommunalbestyrelsen afslår at give tilladelse til nedsivning.

Hvis der er tvivl om, hvilken myndighed der skal behandle sagen, er det amtsrådet, der afgør, hvem der er rette myndighed.

12.3 Kommunale tilladelser til nedsivning af husspildevand m.v.

12.3.1 Generelt

Efter bekendtgørelsens § 28, stk. 1 har kommunalbestyrelsen kompetence til at meddele tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg for

spildevand fra højst 30 PE. Dette svarer typisk til 10 husstande uanset ejendommens fysiske placering.

De forhold, der skal være afklaret, for at kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til nedsivning efter bekendtgørelsens § 28 omfatter:

- spildevandets mængde og karakter,
- hensyn til beskyttelsesområder for vandindvindinger efter loven § 22,
- nedsivningsanlæggets afstand til vandindvindingsanlæg,
- afstand til vandløb, søer eller havet,
- jordbundens egnethed til nedsivning,
- udformning af nedsivningsanlægget,
- afstand til højeste grundvandsspejl og
- vejledende afstandskrav (til andre nedsivningsanlæg, bygninger, skel m.v.)

Generelt bør kommunen ved planlægning af "tæt" nedsivning i større områder inddrage hensyn til grundvandskvaliteten i området, herunder mulighed for anvendelse af grundvandsressourcen til vandforsyningsformål. Som eksempel kan nævnes intensiv nedsivning i et større sommerhusområde beliggende i et område med ubeskyttet grundvand, der anvendes til drikkevandforsyning. Her kan det være uhensigtsmæssigt at etablere nedsivning for husspildevand.

12.3.2 Spildevandets mængde og karakter

Karakter af husspildevand

Kommunalbestyrelsen har efter bekendtgørelsens § 28, stk. 1, tilladelseskompetencen for anlæg med en maksimal kapacitet på 30 PE, og hvor spildevand i øvrigt har samme karakter som husspildevand. Dvs. at spildevandet ikke må indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand eller have en væsentlig anden sammensætning.

Spildevand fra mælkerum

Mælkerumsspildevand bør som udgangspunkt bortskaffes på anden vis end ved nedsivning, f.eks. ved opsamling og udbringning på landbrugsjord. Spildevand fra mælkerum er dog tidligere blevet fortolket som sammenligneligt med husspildevand, og tilladt nedsivet efter bekendtgørelsens § 28. Eksisterende godkendte nedsivningsanlæg for mælkerumsspildevand er fortsat lovlige.

Mælkerumsspildevandets karakter kan være varierende afhængigt af, om det er alle skyl, der ønskes nedsivet og afhængigt af hvilke rengørings- og desinfektionsmidler, der anvendes. Kommunalbestyrelsen må i den konkrete sag vurdere spildevandets karakter.

Kommunalbestyrelsens kompetence omfatter ligeledes husspildevand fra toiletbygninger, spejderhytter, erhvervsvirksomheder m.v., når spildevandet efter sit indhold kan omregnes til PE og hvis spildevandsmængden højest svarer til 30 PE.

12.3.3 Beskyttelsesområder for vandindvindinger efter miljøbeskyttelseslovens § 22

Det fastsættes i bekendtgørelsens § 28, stk. 2 nr. 1, at nedsivningsanlægget skal respektere de beskyttelsesområder, der er fastlagt for visse

vandindvindingsanlæg efter lovens § 22. Sådanne beskyttelsesområder fastlægges i reglen omkring indvindingsanlæg for almene vandforsyningsanlæg, der kræver tilladelse efter vandforsyningslovens § 20.

Definition af almene vandforsyninger

Ved almene vandforsyningsanlæg forstås anlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme.

Desuden fastlægges der i reglen beskyttelsesområder omkring indvindingsanlæg for visse virksomheder, der kræver vand af drikkevandskvalitet (f.eks. virksomheder, der fremstiller levnedsmidler eller lægemidler). Indenfor beskyttelsesområdet fastsættes der i almindelighed et forbud mod nedsivningsanlæg. Normalt vil beskyttelsesområderne være udstrakt til området inden for 300 meter fra indvindingsboringer. Under særlige forhold kan afstanden være mere end 300 meter fra indvindingsboringer.

Det bør overvejes at betragte vandforsyning og spildevandsafledning til de små bysamfund som et hele. F.eks. vil det i visse tilfælde kunne være hensigtsmæssigt at tilslutte enkeltejendomme med egne vandindvindinger til fælles vandforsyning, og herved opnå at der kan etableres nedsivningsanlæg på de enkelte ejendomme.

12.3.4 Nedsivningsanlæggets afstand til vandindvindingsanlæg

Ud over beskyttelse af vandindvindingsanlæg, der er en følge af beskyttelsesområderne, bestemmes det i bekendtgørelsens § 28, stk. 2 nr. 2, at nedsivningsanlægget skal ligge mindst 300 meter fra indvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet, hvis kommunalbestyrelsen skal kunne meddele tilladelse til det ansøgte.

Drikkevandskvalitet må kræves for alle indvindingsanlæg til husstandsbrug, til personalebrug i virksomheder og for indvindingsanlæg til brug for virksomheder, der fremstiller levnedsmidler, lægemidler eller andre produkter, der stiller særlige sundhedsmæssige krav til vandforsyningen. Også anlæg til vanding og vask i gartnerier, der dyrker spiselige afgrøder, må som hovedregel kræve vand af drikkevandskvalitet. Der henvises om disse forhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 515 af 29. august 1988 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, kapitel 2.

Derimod kræver markvandingsanlæg ikke vand af drikkevandskvalitet, ej heller vandindvindingsanlæg, der alene indvinder vand til kølevand eller procesvand i en virksomhed, der fremstiller ikke spiselige varer.

Afstanden til vandindvindingsanlæg i øvrigt, dvs. anlæg hvortil der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet, skal efter bekendtgørelsens § 28, stk. 2, nr. 3 være mindst 150 meter.

Afstandskravene fra nedsivningsanlægget til vandindvindingsanlæg gælder uden hensyn til, om nedsivningsanlægget modtager husspildevand eller modtager andet lignende spildevand.

12.3.5 Nedsættelse af afstandskrav til vandindvindingsanlæg

Ifølge bekendtgørelsens § 28, stk. 3 er det under særlige forhold muligt for kommunalbestyrelsen at nedsætte afstandskravet til mindst 75 meter fra nedsivningsanlæg til nærmeste vandindvindingsanlæg.

Følgende afstandskrav kan nedsættes:

- afstanden til vandindvindingsanlæg, hvor der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet,
- afstanden til vandindvindingsanlæg som forsyner eller har til formål at forsyne mindre end 10 ejendomme, og hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet.

En nedsættelse af afstandskravet kræver, at en vurdering af de hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at nedsivningen vil kunne ske uden risiko for forurening af indvindingsanlæg. Kommunalbestyrelsen skal forinden meddelelse af tilladelse have amtsrådets tilkendegivelse om det ansøgte.

En nedsættelse af afstandskravene kan bl.a. komme på tale, hvis en hydrogeologisk undersøgelse af forholdene på stedet gør det overvejende sandsynligt, at grundvandsstrømmen ikke fører fra nedsivningsanlægget mod vandindvindingsanlægget. Man skal være opmærksom på, at vandindvindingsanlæg kan ændre grundvandets naturlige strømningsretning, og at en indvinding skaber en sænkningstragt omkring indvindingsanlægget. Grundvandsstrømmen vil - afhængig af indvindingens størrelse og de hydrogeologiske forhold i øvrigt - altid være rettet mod vandindvindingsanlægget op til en vis afstand fra dette.

Der kan endvidere være tale om at nedsætte afstandskravene, hvis f.eks. indvindingsanlægget ligger på den ene side af et vandløb, og nedsivningsanlægget ønskes anbragt på den modsatte side af vandløbet. Dette forudsætter dog, at vandstanden i vandløbet afspejler grundvandsstanden, og at forurenede grundvand ikke kan passere under vandløbet.

12.3.6 Afstand til vandløb, søer eller havet

I bekendtgørelsens § 28, stk. 1, nr. 4, er fastsat krav om mindst 25 meters afstand fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet. Hvis afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet er mindre end 25 meter, skal ansøgningen om tilladelse til afledning ske efter bestemmelserne om udledning, jf. bekendtgørelsens § 16.

12.3.7 Jordbundens egnethed til nedsivning

Ifølge bekendtgørelsens § 28, stk. 5, nr. 1, skal det sikres, at der er udført undersøgelser, der viser, at jordbunden på ejendommen er egnet til nedsivning. I Miljøstyrelsens vejledning nr. 2, 1999, om "Nedsivningsanlæg op til 30 PE" beskrives de undersøgelser af jordbunden som Miljøstyrelsen anbefaler foretaget, forud for etablering af et nedsivningsanlæg på en ejendom.

Nedsivning i forurenede jord

På lokaliteter, hvor jordbunden er forurenede, vil der kunne ske udvaskning af forurenende stoffer til grundvandet, såfremt der etableres nedsivningsanlæg. Kommunalbestyrelsen må konkret vurdere, om der kan ske nedsivning, uden at det medfører udvaskning af sådanne forurenende stoffer.

<i>Funktionskrav</i>	12.3.8 Udformning af nedsivningsanlæg Nedsivningsanlæg skal i henhold til bekendtgørelsens § 28, stk. 5, nr. 2 udføres og dimensioneres således, at der, når anlægget tages i drift, ikke opstår overfladisk afstrømning, overfladegener eller uhygiejniske forhold i øvrigt.
<i>Bundfældningstank og afløbsinstallationer</i>	Inden spildevandet nedsives, skal det ledes gennem en bundfældningstank. Ved nye anlæg skal bundfældningstanken og de dertil hørende afløbsinstallationer udformes efter de gældende normer og retningslinier herom. Ved etablering af nye præfabrikerede tanke skal disse være VA-godkendte efter By- og Boligministeriets regler. Nye tanke, der opbygges på stedet, skal godkendes af kommunen.
<i>Drift af anlæg</i>	Nye og eksisterende bundfældningstanke skal drives efter de til enhver tid gældende normer og retningslinier herfor.
<i>Sivedræn</i>	For at sikre en lav spildevandsbelastning pr. areal skal nedsivning ske som en fladebelastning og ikke ved en punktbelastning som f.eks. i sivebrønde.

Nedsivningsanlæg skal derfor udformes som sivedræn/fordelerledninger. For helårsboliger bør etableres mindst 30 meter langt sivedræn pr. husstand, mens det for sommerhuse normalt vil være tilstrækkeligt med 20 meter sivedræn pr. husstand.

Udførelse og dimensionering af nedsivningsanlægget er i øvrigt beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr.2, 1999, om "Nedsivningsanlæg op til 30 PE" og i DS 440 "Mindre afløbsanlæg med nedsivning".

12.3.9 Afstand til højeste grundvandsspejl

I bekendtgørelsens § 28, stk. 5, nr. 6 er angivet, at bunden af nedsivningsanlægget så vidt muligt skal placeres mindst 2,5 meter over højeste grundvandsstand.

Dette krav er fastsat, for at sikre den bedst mulige nedbrydning af forurenende stoffer i spildevandet. Af hensyn til anlæggets funktion skal der dog mindst være 1 meter til højeste grundvandsstand. Dette kan evt. opnås ved hævede anlæg, alternativt at sænke grundvandsspejlet, se herom senere i kapitlet.

I Miljøstyrelsens vejledning om "Nedsivningsanlæg op til 30 PE" er angivet anbefalinger for pejling af den maksimale grundvandstand.

12.3.10 Vejledende afstandskrav

Ud over de i bekendtgørelsen § 28 stk. 2 - stk. 5 anførte krav skal kommunalbestyrelsen tilstræbe, at følgende afstandskrav overholdes:

- at et nedsivningsanlæg placeres mindst 50 meter fra nærmeste andet nedsivningsanlæg for husspildevand. Formålet med kravet er at sikre den bedst mulige spredning af spildevandet og for at undgå forsumpning i et område. Kravet kan fraviges baseret på en konkret vurdering af, at der er gode nedsivningsforhold. En nedsættelse af afstandskravet kan i øvrigt være hensigtsmæssig, hvis der derved

opnås en bedre placering af nedsivningsanlægget i forhold til vandindvindingsanlæg.

- at et nedsivningsanlæg placeres mindst 5 meter fra bygninger og skel.

Der skal i øvrigt henvises til Miljøstyrelsens vejledning om ”Nedsivningsanlæg op til 30 PE”.

12.4 Kommunale tilladelser til nedsivning af tag- og overfladevand fra befæstede arealer

Kommunalbestyrelsen kan efter bekendtgørelsens § 29 i visse afgrænsede tilfælde meddele tilladelse til nedsivning af tag- og overfladevand. De forhold, der skal være afklaret, for at kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til nedsivning er:

- karakter og mængde af tag- og overfladevand
- afstand til vandindvindingsanlæg,
- udformning af nedsivningsanlægget, herunder at nedsivning sker i separat nedsivningsanlæg,
- afstand til vandløb, søer eller havet og
- afstand i øvrigt

12.4.1 Karakter og mængde af tag- og overfladevand

Kommunalbestyrelsen har med bekendtgørelsens § 29 kompetence til at meddele tilladelse til nedsivning af tagvand og overfladevand fra befæstede arealer, herunder private veje og parkeringspladser for højst 20 biler. For så vidt angår overfladevand fra offentlige veje, jernbaner og parkeringspladser for mere end 20 biler, er kompetencen henlagt til amtsrådet.

Vejvand, der bortledes gennem drænledninger efter nedsivning gennem græsrabatter, vil normalt være rensset i en sådan grad, at afledning til et vandområde ikke medfører forurening. Hvis vejvand fra mindre veje nedsiver i vejsiden uden at blive afdrænet til et nedsivningsanlæg eller et vandområde, kræves ikke tilladelse.

Nedsivning af almindeligt tag- og overfladevand

Nedsivning af andet tag- og overfladevand

Indeholder vandet, der ønskes nedsivet, andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i overfladevand fra tagarealer eller befæstede arealer, eller har vandet en væsentlig anden sammensætning end normalt, er kompetencen ligeledes henlagt til amtsrådet, efter bekendtgørelsens § 30.

Dette vil typisk være i forbindelse med overfladevand fra befæstede arealer fra en virksomhed med udendørs aktiviteter, f.eks. vaskepladser, af- og påfyldningspladser mv. I den konkrete sag må tilladelsesmyndigheden vurdere hvad betydning anvendelsen af vaskepladsen har for overfladevandets karakter. Typisk vil f.eks. overfladevand fra vaskepladser ved maskinstationer, hvor der sker rengøring, der kan medføre olie i overfladevandet, blive vurderet at have en anden sammensætning end almindeligt overfladevand og dermed skulle behandles af amtsrådet.

12.4.2 Afstand til vandindvindingsanlæg m.v.

Efter bekendtgørelsens § 29 stk. 1, nr. 4 skal afstanden fra nedsivningsanlæg til vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet, være mindst 25 meter, hvis kommunalbestyrelsen skal kunne meddele tilladelse. Der er tale om forholdsvis kort afstand, men dette begrundes i, at i de tilfælde, hvor tag- eller overfladevandet er forurenet mere end sædvanligt, er kompetencen henlagt til amtsrådet til konkret vurdering af nødvendige hensyn til beskyttelse af grundvandet, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2.

12.4.3 Udformning af nedsivningsanlægget

I bekendtgørelsens § 29, stk. 1 er der fastsat krav om, at hvis kommunalbestyrelsen skal kunne meddele tilladelse til nedsivning af tag- og overfladevand, skal afledningen ske til et nedsivningsanlæg, hvortil der ikke afledes hverken husspildevand eller processpildevand. Dette krav er fastsat af hensyn til anlæggets funktion, idet overfladevand kan skylle det øvrige spildevand for hurtigt gennem den biologiske aktive øverste jordzone.

Desuden skal nedsivningsanlægget dimensioneres, placeres og udføres, så der ikke opstår overfladisk afstrømning eller gener i øvrigt. Dette indbefatter, at jordbunden er i stand til at dræne den tilførte vandmængde. Der skal også her nævnes det særlige tilfælde, hvor jordbunden er forurenet. Her skal kommunalbestyrelsen konkret vurdere, om det er forsvarligt at etablere nedsivning, og det skal sikres, at der ikke sker udvaskning af forurenede stoffer til grundvandet.

Der er ikke stillet andre specifikke krav til udformning af nedsivningsanlæg for tag- og overfladevand, men nedsivningsanlægget bør udføres i henhold til dansk standard DS 440 "Mindre afløbsanlæg med nedsivning".

12.4.4 Afstand til vandløb, søer eller havet

I bekendtgørelsens § 29, stk. 1, nr. 5 er fastsat krav om mindst 25 meter fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet. Dette skal forstås således, at er afstanden kortere, skal ansøgningen om tilladelse til afledning ske efter bestemmelserne om udledning, jf. bekendtgørelsens § 16.

12.4.5 Afstandskrav i øvrigt

Kommunalbestyrelsen skal tilstræbe, at afstanden mellem nedsivningsanlæggene skal være mindst 20 meter. Afstandskravet er fastsat for at undgå forsurening af nedsivningsarealer, og kan fraviges, når der ikke vurderes at være en sådan risiko, dvs. gode nedsivningsforhold og passende lavt grundvandsspejl. Afstand til skel og bygninger bør være mindst 5 meter.

Vejledende afstandskrav

12.5 Amtskommunal tilladelse til nedsivning

12.5.1 Generelt

Med bekendtgørelsens § 31, stk. 1 er kompetencen til at meddele tilladelse til etablering af nedsivning henlagt til amtsrådet i de situationer, hvor kompetencen ikke allerede med bekendtgørelsens § 29 og § 30 er

henlagt til kommunalbestyrelsen. Dette indbefatter spildevand med en karakter, der afviger fra almindeligt husspildevand og større spildevandsmængder end svarende til 30 PE.

Amtsrådets nedsivningstilladelse skal efter bekendtgørelsens § 31, stk. 2 omfatte følgende forhold:

- Spildevandets mængde og karakter
- Hensyn til den kommunale og amtslige planlægning for området
- Beskyttelse af vandindvindingsanlæg
- Beskyttelse af grundvandsressourcen
- Hensyn til vandkvaliteten af vandløb, søer og havet

Afledning af spildevand til undergrunden i øvrigt

Amtsrådet har kompetencen til at meddele tilladelser til afledning af spildevand til undergrunden i øvrigt efter lovens § 19. Som eksempel kan nævnes afledning/udledning af procesvand fra råstofindvinding til en vandfyldt grusgrav.

12.5.2 Spildevandets mængde og karakter

Amtsrådet har efter bekendtgørelsens § 30, stk. 1 kompetencen til at meddele tilladelse til etablering af nedsivning for alle anlæg med en kapacitet større end 30 PE, samt anlæg til nedsivning af overfladevand fra offentlige veje og parkeringspladser for mere end 20 biler.

Tilladelsesmyndigheden skal være særligt opmærksom på risiko for forurening af grundvand og vandindvindingsanlæg ved nedsivning af større spildevandsmængder.

Derudover har amtsrådet kompetencen til meddelelse af nedsivningstilladelse for spildevand med en karakter, der afviger fra almindeligt husspildevand.

De spildevandstyper, der mest almindeligt vil kunne forekomme er:

- Processpildevand fra virksomheder, herunder landbrug, værksteder, maskinstationer
- Vand/skyllevand fra svømmebassiner, herunder spa-bade

Amtsrådet har altså med få undtagelser, altid kompetencen til at meddele tilladelse til nedsivning af processpildevand. Det processpildevand der må anses som egnet til nedsivning er letomsætteligt, næringsholdigt processpildevand.

Processpildevand indeholdende en betydende mængde miljøfremmede stoffer må anses som uegnet til nedsivning af hensyn til grundvandsbeskyttelsen, med mindre der foreligger sikker viden om at stofferne nedbrydes fuldstændigt i jorden uden risiko for forurening af omgivelserne.

Spildevand indeholdende toksiske (giftige), bioakkumulerbare (tendens til ophobning) eller persistente (tungnedbrydelige) stoffer bør ikke afledes til nedsivningsanlæg.

Nedsivning af vand fra svømmebassiner m.v.

Klorholdigt vand, eller vand indeholdende andre desinfektionsmidler, fra svømmebassiner, spa-bade m.v. betragter Miljøstyrelsen retningsgi-

vende som processpildevand. Amtsrådet har således som udgangspunkt kompetencen til at meddele tilladelse, når anlægget udnyttes mere intensivt, end det er tilfældet ved anvendelse for almindelige husstande, f.eks. ved udlejning af sommerhuse eller i tilknytning til hoteldrift eller kursusaktiviteter. I øvrige tilfælde anses dette spildevand som værende en del af det almindelige spildevand fra en bolig. Begrundelsen for denne sondring er, at der må forventes et større behov for afledning af vand fra swimmingpools til sådanne formål i forhold til pools til almindelig privat brug.

Nedsivning af overfladevand fra jernbaner

Amtsrådet har kompetencen til meddelelse af tilladelse til nedsivning af overfladevand fra jernbanearealer.

12.5.3 Hensyn til kommunal og amtslig planlægning for området

Amtsrådets nedsivningstilladelser for husspildevand, tag- og overfladevand eller processpildevand må ikke stride mod vandforsynings-, spildevands-, region-, og kommuneplanlægning for området, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2.

12.5.4 Beskyttelse af vandindvindinger og grundvandsressourcen

Amtsrådet skal efter bekendtgørelsens § 30, stk. 2, nr.1, bl.a. ved hydrogeologiske undersøgelser i området sikre, at nedsivning ikke vil forurene eksisterende vandindvindingsanlæg eller grundvandsressourcer, som vil være anvendelige til fremtidige vandindvindingsanlæg.

Hydrogeologisk undersøgelse

En hydrogeologisk undersøgelse kan omfatte et eller flere af de nedenfor opstillede elementer:

- Fastlæggelse af grundvandets strømningsretning (ved små afstande til vandindvindinger bør grundvandet strømningsretning ikke være mod indvindingen)
- Undersøgelse af om vandindvindinger er beskyttede mod nedsivende spildevand (f.eks. af et impermeabelt lerlag)

12.5.5 Hensyn til vandkvaliteten af vandløb, søer og havet

Amtsrådet skal også sikre, at nedsivningen ikke er til hinder for, at den planlagte vandkvalitet for vandløb, søer og havet, som fastlagt i regionplanen, kan opfyldes, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2, nr. 3.

Afstand til vandløb, søer eller havet

Ifølge bekendtgørelsens § 30, stk. 2, nr. 4 skal afstanden til vandløb, søer eller havet være mindst 25 meter. Dette betyder, at hvis der ansøges om at placere et nedsivningsanlæg nærmere end 25 meter fra et vandområde, skal ansøgningen behandles efter reglerne om udledning, og ikke efter reglerne om nedsivning, jf. bekendtgørelsens § 16. Ved meddelelse af en sådan udledningstilladelse bør tilladelsesmyndigheden varetage hensynet til såvel nærtliggende vandindvindingsanlæg som vandkvaliteten i det pågældende vandområde.

12.5.6 Udformning af anlæg til nedsivning af klorholdigt spildevand

Udformning af anlæg til nedsivning af klorholdigt spildevand for anlæg som nævnt i 12.5.2 bør ske efter følgende retningslinier:

- Klorholdigt spildevand nedsives i et separat nedsivningsanlæg. Det skal udformes med sivedræn efter retningslinierne i DS 440 . Der skal benyttes mindst 10 meter sivedræn, og afstanden til nedsivningsanlæg for husspildevand skal være mindst 10 meter.
- Bundfældningstanken udformes som en 1. kammertank.
- Krav i bekendtgørelsen § 28 vedrørende afstande til vandindvindinger, vandløb, søer og havet, samt afstandskrav på mindst 1 m til højeste grundvandspejl bør være overholdt.
- Udledning af klorholdigt vand skal betjenes manuelt, tømning må ikke foregå automatisk f.eks. via et overløb eller lignende. Inden udledning i sivedræne skal spildevandet passere en udligningstank på mindst 1 m³, der skal tømmes for slam efter behov.

Nedsivningsanlæg til klorholdigt spildevand skal kunne klare tømning af spa-bade samt overskudsvand og vand fra returskyl af filtre i mindre svømmebassiner.

Der findes spa-bade, der fungerer som almindelige badekar uden tilsætning af klor. Spildevandet herfra kan føres til nedsivning sammen med normalt husspildevand. Man skal dog være opmærksom på, at hvis spa-badet er væsentlig større end et normalt badekar (ca. 250 l), kan det medføre ophvirvling af bundslam i en normal bundfældningstank, når karret tømmes. I sådanne tilfælde kan man overveje at gøre bundfældningstanken større end normalt.

Nedsivningsanlæg kan ikke dimensioneres til tømning af svømmebassiner. Her er vandvolumenet alt for stort. Hvis svømmebassinet skal tømmes, kan man overveje at gøre det ved udsprøjtning på jordoverfladen, se hertil vejledningens kapitel 13. Hvis det gøres på et tidspunkt, hvor bassinet ikke har været kloret i en måned eller mere, skulle faren for afsvidning være minimal.

12.6 Overdragelse af amtsrådets tilladelseskompetence til kommunalbestyrelsen

12.6.1 Generelt

I de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen ikke meddeler tilladelse efter § 28, kan amtsrådet med bekendtgørelsens § 31, stk. 1 indenfor et nærmere afgrænset område overdrage kompetencen til kommunalbestyrelsen til at meddele tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg for afledning af spildevand fra anlæg med en kapacitet på op til 30 PE.

Dette forudsætter, at amtet, forinden kompetencen overdrages til kommunalbestyrelsen, påser at betingelserne i bekendtgørelsens § 30, stk. 2 er opfyldt:

- nedsivning skal kunne ske uden risiko for forurening af vandindvindinger og grundvandsressourcer
- kvalitetskrav for vandløb må ikke hindres opfyldt
- afstand til vandløb, søer og havet er mindst 25 meter

Det er endvidere en betingelse for overdragelse af kompetencen til kommunen, at spildevandet i øvrigt ikke indeholder andre stoffer, end

hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand eller har en væsentlig anden sammensætning.

Amtsrådet skal, endvidere forud for overdragelse af kompetencen jf. bekendtgørelsens § 31, stk. 2-3 udforme forskrifter for udnyttelse af den tillagte kommunale kompetence, i form af generelle krav til:

- Afstand til vandindvindingsanlæg
- Udformning af nedsivningsanlæg
- Afstand til vandløb, søer eller havet
- Afstand til grundvandet

12.6.2 Afstand til vandindvindinger

Amtsrådet skal angive forskrifter for afstand til vandindvindingsanlæg, hvor udgangspunktet bør være, at afstandskrav i bekendtgørelsens § 28, stk. 2, så vidt muligt overholdes, med mindre en hydrogeologisk undersøgelse giver holdepunkt for en nedsættelse af disse afstandskrav.

12.6.3 Nedsivningsanlæggets udformning

Der skal gives forskrifter for nedsivningsanlæggets udformning, herunder om afstand mellem nedsivningsanlæg. Med hensyn til udformning henvises til afsnit 12.3.8 og til "Vejledning om nedsivningsanlæg op til 30 PE".

12.6.4 Afstand til vandløb, søer og havet

Amtsrådet skal herudover give forskrifter om afstanden fra nedsivningsanlægget til søer, vandløb, grøfter, drænledninger og kyster.

12.6.5 Afstand til grundvand m.v.

Amtsrådet skal endelig give forskrifter for afstanden fra nedsivningsanlægget til grundvandet eller om andre foranstaltninger, som kan sikre en tilfredsstillende funktion for nedsivningsanlægget. Om afstanden til grundvandet henvises til afsnit 12.3. Der er f.eks. mulighed for indenfor et afgrænset område at opnå en tilfredsstillende funktion ved samlede foranstaltninger så som sænkning af grundvandsstanden eller opfyldning af lavtliggende arealer.

12.7 Nedsivning hvor afstandskrav til grundvandspejl ikke er opfyldt

Amtsrådet kan efter bekendtgørelsens § 30 meddele tilladelse til nedsivning for husspildevand, hvor afstand til det maksimale grundvandspejl er under 1 meter. Amtsrådet kan endvidere efter bekendtgørelsens § 31 give bemyndigelse til kommunalbestyrelsen til at meddele tilladelse til etablering af sådanne nedsivningsanlæg.

Sænkning af grundvandspejl

I forbindelse med etablering af nedsivningsanlæg indenfor et afgrænset område kan det dog undertiden være nødvendigt at der foretages en sænkning af grundvandsstanden, fordi nedsivningsanlæggene ikke kan placeres med den tilstrækkelige afstand til grundvandspejlet.

En grundvandssænkning skal ske i medfør af vandløbslovens bestemmelser, hvorved de etablerede drænledninger får status som vandløb.

Udgifterne forbundet med en grundvandssænkning pålægges derfor efter vandløbslovens bestemmelser, de grundejere, der skønnes at have nytte af anlægget.

Såfremt et sådan nedsivningsanlæg ønskes etableret i en afstand mindre end 25 meter fra drænledningerne, kræves en tilladelse til udledning efter spildevandsbekendtgørelsens § 16, se i øvrigt denne vejlednings kapitel 7.

Hævet nedsivningsanlæg

I områder, hvor afstand til grundvandsspejl ikke kan opfylde kravet for en kommunal tilladelse på 1 meter, efter bekendtgørelsen § 28, kan nedsivningsanlægget anlægges som et hævet anlæg. Det vil sige, at der anlægges en sandmile over jorden i en sådan højde, at både krav til frostfri dækning over sivedrænene og krav om mindste afstand til højeste grundvandstand kan respekteres.

Myndighedskompetence for meddelelse af tilladelse for nedsivningsanlæg i områder med sænket grundvandsspejl og for hævede nedsivningsanlæg følger den generelle afgrænsning af kompetence, der er angivet for nedsivning af spildevand tidligere i dette kapitel.

12.8 Etablering af nedsivningsanlæg

Nedsivningsanlæg skal etableres efter de gældende retningslinier herfor. For nedsivning af husspildevand gælder vejledning nr. 2, 1999, om "Nedsivningsanlæg op til 30 PE". Derudover findes Dansk Ingeniørforenings norm for mindre afløbsanlæg med nedsivning, DS 440, der udover nedsivning af husspildevand også omfatter nedsivning af overfladevand.

12.9 Ændring eller tilbagekaldelse af nedsivningstilladelser

Efter lovens § 20 kan nedsivningstilladelser meddelt efter lovens § 19 til enhver tid og uden erstatning ændres eller tilbagekaldes af hensyn til:

- fare for forurening af vandforsyningsanlæg,
- gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en spildevandsplan efter lovens § 32 eller
- miljøbeskyttelsen i øvrigt.

Under de samme betingelser som nævnt i punkterne ovenfor kan det bestemmes, at forhold, som med eller uden tilladelse var lovligt ved lovens ikrafttræden, skal ændres eller ophøre.

Afgørelse herom træffes af tilladelsesmyndigheden.

Hvis et område kloakeres som led i gennemførelse af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en godkendt spildevandsplan, giver lovens § 20, adgang til at kræve nedsivningsanlægget sløjfet uden erstatning. Tilbagekaldelse af tilladelse til nedsivning anses i disse til-

fælde for sket ved tilslutning til det nye kloakanlæg, jf. lovens § 20, stk. 4.

Med lovens § 20, stk. 4 skal forstås situationen, hvor der sker en egentlig kloakering og tilslutning til den offentlige kloak.

12.10 Administrative procedurer ved påbud om nedsivning

Med ændring af miljøbeskyttelsesloven i 1997 (lov nr. 325 af 14. maj 1997 om ændring af miljøbeskyttelsesloven m.v. (Spildevandsrensning i det åbne land m.v.) er der i lovens § 30 blevet mulighed for at give påbud om nedsivning.

Kommunalbestyrelsen kan give et direkte påbud om nedsivning efter § 30, stk. 5, når forudsætningerne for at nedsive i øvrigt er tilstede, se afsnit 12.3 og bekendtgørelsens §§ 28, 29 og 31.

Kommunalbestyrelsen kan alternativt vælge at give påbud om rensning svarende til et givent rensniveau (svarende til de 4 rensklasser i afsnit 11.3) og samtidig vejlede grundejeren om, at etablering af et nedsivningsanlæg vil kunne opfylde påbudet.

For detaljeret beskrivelse af procedure ved meddelelse af påbud efter lovens § 30 henvises til Miljøstyrelsens vejledning om ”Nedsivningsanlæg op til 30 PE”, jf. afsnit 2.3.

Standardskema, der kan anvendes ved ansøgning om etablering af nedsivningsanlæg, er bilagt samme vejledning.

12.11 Ansvar ved tilladelse eller påbud om nedsivning

Tilladelsesmyndigheden bør være særligt opmærksom på ansvarsforhold i forbindelse med påbud om etablering af nedsivningsanlæg. Tilladelsesmyndigheden skal, jf. bekendtgørelsens § 28, sikre en række betingelser og forudsætninger er opfyldt. Dette omfatter, at jordbunden skal være egnet til nedsivning. Kommunalbestyrelsen skal derfor sikre, at den fornødne dokumentation er tilstede, f.eks. sigteprøver af jordbunden, pejling af grundvand m.v.

Kommunalbestyrelsen bør være særligt opmærksom ved meddelelse af tilladelse til nedsivning, hvor jordbunden er mindre egnet til nedsivning. Miljøstyrelsens vejledning om nedsivningsanlæg anbefaler, at der ikke meddeles tilladelse til nedsivning i disse typer jorde, da der her vil være større risiko for et dårligt fungerende nedsivningsanlæg, og kommunalbestyrelsen bør her særligt sikre sig dokumentation for, at nedsivning er muligt.

12.12 Tilsyn og håndhævelse

Kommunalbestyrelsen fører efter bekendtgørelsens § 53, stk. 1 tilsyn med private nedsivningsanlæg for spildevand. Kommunalbestyrelsen

fører endvidere tilsyn med de nedsivningsanlæg for nedsivning af overfladevand fra jernbanearealer, hvor amtsrådet har meddelt tilladelse.

Amtsrådet fører efter bekendtgørelsens § 53, stk. 2 tilsyn med offentlige nedsivningsanlæg.

Tilsynet omfatter, at tilsynsmyndigheden sikrer,

- vilkår fastsat i forbindelse med en tilladelse overholdes
- påbud og forbud efterkommes

Det er generelt tilladelsesmyndigheden, der er håndhævelsesmyndighed.

Kommunalbestyrelsen skal videresende sager om overtrædelse af afgørelser efter bekendtgørelsens § 30 til amtsrådet, der efterfølgende håndhæver de ulovlige forhold efter lovens §§ 68-70.

12.13 Oversigt over kompetencefordeling m.v. ved nedsivning

I nedenstående tabel 2.1 er vist oversigt over de krav der skal overholdes ved tilladelse til nedsivning afhængig af tilladelsesmyndighed, og i tabel 12.2 er vist oversigt over tilladelses- og tilsynsmyndigheder.

Tabel 12.1

Krav i bekendtgørelsens §§ 28, 30, og 31 til nedsivningsanlæg.

Krav for at tilladelse til nedsivning kan meddeles:	§ 28	§§ 30-31
1. Beskyttelsesområder, miljøbeskyttelseslovens § 22	Ja	Nej *)
2. 300 m til vandindvindingsanlæg, drikkevandskvalitet. For små anlæg mulighed for dispensation ned til 75 m.	Ja	Nej *)
3. 150 m til vandindvindingsanlæg, ikke drikkevandskvalitet, mulighed for dispensation ned til 75 m	Ja	Nej *)
4. Afstand til vandløb, søer eller havet er mindst 25 m	Ja	Ja
5. Bundfældningstank	Ja	Nej
6. Sivedræn	Ja	Nej
7. Mindste afstand til grundvand 1 m	Ja	Nej

*) Krav må kun lempes, hvis amtsrådet vurderer, at grundvandsressourcen ikke forurenes.

Tabel 12.2

Oversigt over tilladelses- og tilsynsmyndigheder samt klageadgang ved nedsivning af spildevand.

Ejer/pro ducent	Størrelse	tilladelse	hjemmel	tilsyn	hjemmel	klage	hjemmel
privat	≤30PE	kom	S§28	kom	L§65	nej	S§33
privat	>30PE	amt	S§30	kom	L§65	ja	L§91
kom	≤30PE	kom	S§28	amt	L§66, stk.4	nej	S§33
kom	>30PE	amt	S§30	amt	L§66, stk.4	ja	L§91

Kom: Kommunalbestyrelsen

Amt: Amtsrådet

L: Miljøbeskyttelsesloven

S: Spildevandsbekendtgørelsen

Statslige og amtslige tilladelser henregnes under private

12.14 Klageadgang

Afgørelser efter bekendtgørelsens § 28 vedrørende nedsivning af hus-spildevand med en kapacitet på 30 PE eller derunder kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 33

Afgørelser om nedsivning af tag- og overfladevand efter bekendtgørelsens § 29, hvor kommunalbestyrelsen har tilladelseskompetencen, kan ligeledes ikke påklages efter bekendtgørelsens § 33.

Amtsrådets afgørelser efter bekendtgørelsens §§ 30-31 kan påklages til Miljøstyrelsen.

Dog kan følgende afgørelser jævnfør bekendtgørelsens § 33, stk. 2, ikke påklages:

- Tilladelse eller afslag for nedsivning af spildevand for anlæg med en kapacitet på op til 30 PE, hvor spildevandet ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand.
- Tilladelser eller afslag for nedsivning af tag- og overfladevand, dog undtaget overfladevand fra offentlige veje eller befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler.
- Overførelse af kompetence til kommunalbestyrelsen efter bekendtgørelsens § 31, stk. 1, jf. § 31, stk. 5.

Kommunalbestyrelsens tilladelser, truffet på baggrund af en af amtsrådet meddelt § 31 tilladelse, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Miljøstyrelsens afgørelser af klager over amtsrådets tilladelser efter bekendtgørelsens § 31 og § 32 kan endvidere påklages til Miljøklagenævnet, jf. lovens § 103.

13. Udledning og udsprøjtning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi

Formålet med at regulere udledning og udsprøjtning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi er at sikre mod risiko for forurening af overfladevand og grundvand, at sikre mod risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr og at sikre omboende mod gener af miljø- og sundhedsmæssig karakter.

13.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

I lovens § 19 er der fastsat regler for meddelelse af tilladelse til udledning og udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen, og i lovens § 20 er der fastsat bestemmelser for ændringer eller tilbagekaldelse af meddelte tilladelser af denne art.

Det er i henhold til lovens § 19, stk. 4 som udgangspunkt amtsrådet, der kan give tilladelse til, at stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund må udledes eller oplægges på jorden. Ministeren kan dog fastsætte andre regler - herunder om tilladelseskompetence.

Af bekendtgørelsens § 34 fremgår det, at hvis spildevand uden jordbrugsmæssig værdi ønskes udledt eller udsprøjtet på jordoverfladen, er det alene amtsrådet, der kan meddele tilladelse.

Tilsvarende er det generelt amtsrådet, der efter lovens § 20 kan ændre eller tilbagekalde en tilladelse af ovennævnte art.

Der er dog i henhold til lovens § 20, stk. 4, den undtagelse, at kommunalbestyrelsen har kompetencen i de tilfælde, hvor tilbagekaldelsen sker som led i gennemførelsen af en spildevandsplan efter lovens § 32.

Ministeren kan i øvrigt som følge af lovens § 19, stk. 5, fastsætte nærmere regler for denne type spildevandsbortskaffelse. Dette er sket med spildevandsbekendtgørelsens kapitel 13.

13.2 Anvendelsesområde

Spildevandsbekendtgørelsen

Bekendtgørelsens kapitel 13 finder anvendelse i de situationer, hvor det spildevand, der ønskes udledt eller udsprøjtet på jordoverfladen, ikke kan anvendes efter øvrig gældende lovgivning, dvs. ikke er reguleret efter bekendtgørelse nr. 823 af 16. september 1997 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål med senere ændringer (slambekendtgørelsen), bekendtgørelse nr. 550 af 24. juli 1998 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt bekendtgørelse nr. 366 af 10.

maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m..

Spildevand, der kan udledes eller udsprøjtes efter spildevandsbekendtgørelsen kan være husspildevand, gråt spildevand, tag- og overfladevand, oppumpet let forurenset grundvand, afværgevand, filterskyllevand fra vandværker, kølevand, og visse former for processpildevand.

De former for spildevand, der er nævnt, må ikke have en jordbrugsmæssig værdi i form af enten gødningsmæssig værdi eller en værdi som jordforbedringsmiddel, idet de så vil være omfattet af slambekendtgørelsen, der regulerer anvendelse af affaldsprodukter med jordbrugsmæssig værdi til jordbrugsformål. Som eksempler på produkter med jordbrugsmæssig værdi kan nævnes opsamlede humane affaldsprodukter (urin og fæces) jf. afsnit 13.2.2.

For at kunne anvende spildevand m.v. til jordbrug efter slambekendtgørelsen må affaldsprodukterne dog ikke have et væsentligt indhold af miljøskadelige stoffer.

Den ovenstående afgrænsning mellem spildevandsbekendtgørelsen og slambekendtgørelsen skal ikke forstås således, at alt spildevand, der ikke kan udbringes efter reglerne i slambekendtgørelsen, kan udbringes efter spildevandsbekendtgørelsen. Ved meddelelse af tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen efter spildevandsbekendtgørelsen skal der foretages en konkret vurdering af, om det er miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt i det enkelte tilfælde.

13.2.1 Afgrænsning til anden lovgivning

Slambekendtgørelsen

Spildevand, der har en jordbrugsmæssig værdi kan anvendes til jordbrugsformål, reguleret efter slambekendtgørelsen.

Slambekendtgørelsen omfatter affald fra husholdninger, institutioner og virksomheder, herunder biologisk behandlet eller bioforgasset affald, processpildevand og spildevandsslam i det omfang affaldet er egnet til jordbrug, herunder til privat havebrug.

For at affaldsprodukter kan anvendes til jordbrug, skal de have en jordbrugsmæssig værdi. Ved jordbrugsmæssig værdi skal forstås en ønskelig tilstandsændring af et areal, hvor produktet enten har en værdi som gødning eller en værdi som jordforbedringsmiddel. Ved gødning skal forstås et middel til fremme af planters vækst og hvis virkning helt eller overvejende beror på gødningens indhold af plantenæringsstoffer.

Et jordforbedringsmiddel skal forstås som et middel til ændring af jords eller voksemediers fysiske, kemiske eller biologiske tilstand og hvis virkning ikke eller kun i ringe grad beror på et indhold af plantenæringsstoffer. Dette kan f.eks. være kalk, papirrestprodukter med mere.

Privat havebrug skal forstås i sin almindelige betydning, men er i slambekendtgørelsen defineret som ikke-erhvervsmæssig plante- og træproduktion, som kun er til brug for en enkelt eller få husstande. Der kræves ligeledes ved udbringning af affaldsprodukter til privat havebrug, at de har en jordbrugsmæssig værdi.

Der henvises i øvrigt til en kommende vejledning fra Miljøstyrelsen om "Affaldsprodukter til jordbrugsformål".

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

Mælkerumsspildevand samt vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift reguleres i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 550 af 24. juli 1998).

Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold og uhygiejniske forhold mv.

Latrin er reguleret af bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m. Ved latrin forstås ubehandlet urin og fæces.

13.2.2 Anvendelse af affaldsprodukter fra alternative toiletformer

Der er i følgende afsnit beskrevet anvendelsen af affaldsprodukter fra fire helt eller delvist afløbsfrie toiletter:

1. Komposttoiletter/multtoiletter
2. Kompost/ multtoiletter med urinseparation
3. Vandskylende toiletter med urinseparation
4. Vakuumtoiletter

1. Komposttoiletter/-multtoiletter

Disse toiletter tilføres både fæces og urin, som opsamles i samme beholder. Udgangspunktet for disse toiletter er, at der ikke anvendes vandskyl.

Der kan dog være eksempler på nogle typer komposttoiletter, der anvender vand til transport af fæces til beholderen. Vandet tilføres dog ikke opsamlingsbeholderen, idet der lige inden denne er placeret en cyklotron eller lignende, der fjerner det meste af vandet fra fæces, inden det ledes i kompostbeholderen. En sådan mekanisme vil naturligvis også lede urin uden om opsamlingsbeholderen. Det vand, der har været brugt til transporten er blevet forurenet af fæces og kan sidestilles med sort spildevand og bør derfor som udgangspunkt tilføres samletank eller renseanlæg.

Anvendelse af affaldsproduktet

Affaldsprodukterne fra disse typer toiletter sidestilles som udgangspunkt med latrin og skal myndighedsbehandles efter bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m.

Såfremt der er sket en viderebehandling af slutproduktet fra disse toiletter i form af enten stabilisering, kontrolleret kompostering eller kontrolleret hygiejnisering, således at slutproduktet ikke længere kan betragtes som latrin, kan slutproduktet anvendes på jordbrug og privat havebrug, idet det har en jordbrugsmæssig værdi. Der kan gives tilladelse hertil efter slambekendtgørelsens § 21.

Anvendelse af affaldsproduktet på jordbrug og privat havebrug

Med henblik på udspredning af affaldsproduktet på jordbrug og privat havebrug kan det behandlede slutprodukt sidestilles med spildevands-slam for så vidt angår de hygiejniske begrundede anvendelsesrestriktioner. Amtet kan give tilladelse hertil efter slambekendtgørelsens § 21.

Såfremt affaldsproduktet kun er stabiliseret, skal det nedbringes inden 12 timer efter tilførsel under hensyntagen til de øvrige begrænsninger, der gælder efter slambekendtgørelsen.

Såfremt affaldsproduktet er kontrolleret komposteret, må det anvendes på jordbrug, men ikke til fortærbare afgrøder og ej heller i parker og havebrug (offentlig og privat).

Såfremt affaldsproduktet er kontrolleret hygiejniseret, kan det anvendes uden hygiejnisk begrundede anvendelsesrestriktioner. Det kan anvendes til jordbrug og privat havebrug, herunder til fortærbare afgrøder.

Der henvises for yderligere oplysninger til slambekendtgørelsen samt kommende vejledning om affaldsprodukter til jordbrugsformål.

2. Komposttoiletter med urinseparation

I et komposttoilet med urinseparation ledes urinen til separat opsamlingsbeholder og håndteres separat. Ideen med et toilet med urinseparation er at opsamle urinen, der har den største næringsværdi. For at undgå tilstopning af urintransportsystemet anvendes en smule vand til at skylle urinopsamlingskålen for derefter at lede urinen til opsamlingsbeholderen.

Fæces tilføres en opsamlingsbeholder som ved et almindeligt komposttoilet som udgangspunkt uden tilførsel af vand.

Anvendelse af affaldsproduktet

Regulering af anvendelse af det opsamlede urin og fæces sker efter samme bestemmelser som angivet under 1. komposttoiletter.

3. Vandskyllende toiletter med urinseparation

I et vandskyllende toilet med urinseparation opsamles urinen i en separat beholder, og der kan anvendes en smule vand til skylning af urinen.

For så vidt angår fæces bortskaffes det som ved normalskylende toiletter og sidestilles derfor med sort spildevand. Bortskaffelse af det sorte spildevand kan ske ved tilførsel til renseanlæg, herunder samletank, nedsivningsanlæg, minirensesanlæg m.v.

Anvendelse af affaldsproduktet på jordbrug og privat havebrug

Den opsamlede urin kan anvendes på jordbrug, idet det har en jordbrugsmæssig værdi.

Med henblik på udspredning af urinen på jordbrug eller privat havebrug gælder samme bestemmelser som angivet under 1. komposttoiletter.

4. Vakuumtoiletter

I vakuumtoiletter opsamles og transporteres toiletaffaldet med minimalt vandforbrug til en opsamlingsbeholder, der på grund af skylles størrelse (typisk 0,2 - 0,5 liter) kan være lille, hvorfor toiletterne oftest anvendes på skibe og andre steder med begrænset plads. Toiletterne kan dog også anvendes i almindelige beboelser.

Affaldsproduktet er som udgangspunkt husspildevand, og skal behandles efter reglerne i spildevandsbekendtgørelsen. Bortskaffelse kan ske ved tilførsel til renseanlæg, herunder samletank, nedsivningsanlæg, minirensesanlæg m.v.

Anvendelse af affaldsproduktet på jordbrug og privat havebrug

Drejer det sig imidlertid om koncentreret toiletaffald (med relativt lavt vandindhold) kan det også sidestilles med affaldsproduktet fra et komposttoilet, og der er mulighed for at anvende affaldsproduktet på jordbrug og privat havebrug, idet det har en jordbrugsmæssig værdi. For så vidt angår bestemmelserne for anvendelse af affaldsprodukterne fra disse typer toiletter henvises til 1. komposttoiletter.

Tabel 13.1 giver en oversigt over hvilke myndigheder og hvilket lovgrundlag, der skal anvendes ved tilladelse til udbringning af affaldsprodukterne fra de fire beskrevne toilettyper.

Med hensyn til opsamling, tømning og transport af affaldsprodukterne henvises til vejledningens kapitel 14.

Tabel 13.1

Udbringning af affaldsprodukter fra helt eller delvist afløbsfrie toilettyper.

Toilettype	Tilladelsesmyndighed og lovgrundlag
1. Kompost- og multitoiletter	
Affaldsproduktet sidestilles med latrin	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
Behandlet slutprodukt -latrin*- kan udbringes på jordbrug og privat havebrug	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
2. Kompost- og multitoiletter med urin- separation	
Fæces kan sidestilles med latrin	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
Behandlet slutprodukt -latrin* og urinan udbringes på jordbrug og privat havebrug	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
3. Vandskylende toiletter med urinseparation	
Behandlet slutprodukt -urin- kan udbringes på jordbrug og privat havebrug	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
4. Vakuumtoiletter	
Såfremt affaldsproduktet ikke er behandlet betragtes det som almindelig husspildevand, dog kan	Spildevandsbekendtgørelsen
affaldsproduktet sidestilles med latrin	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
Såfremt affaldet er behandlet kan det udbringes på jordbrug og privat havebrug.	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**

Bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m.

Slambekendtgørelsen: bekendtgørelse nr 823 af 16. september 1997 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål

**) Såfremt der er sket en viderebehandling af slutproduktet i form af stabilisering, kontrolleret kompostering eller kontrolleret hygiejnisering, således at slutproduktet ikke længere kan betragtes som latrin, kan slutproduktet anvendes efter slambekendtgørelsen.*

***) Det behandlede slutprodukt (latrin og urin) kan sidestilles med spildevands-slam for så vidt angår de hygiejniske begrundede anvendelsesrestriktioner ved meddelelse af tilladelse efter slambekendtgørelsen. Der henvises til slambekendtgørelsens bestemmelser.*

13.3 Ansøgningsprocedure efter spildevandsbekendtgørelsen

Alle ansøgninger om tilladelse til udledning og udsprøjtning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi skal ifølge bekendtgørelsens § 34, stk. 3 indsendes til kommunalbestyrelsen, der videresender ansøgningen til amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger.

Kommunalbestyrelsens bemærkninger

Kommunalbestyrelsen bør forholde sig til, om det ansøgte er i overensstemmelse og foreneligt med den lokale planlægning, herunder spildevandsplanen. Kommunalbestyrelsen bør også bidrage med viden om lokale forhold i relation til blandt andet risikoen for forurening af vandindvindinger og grundvandsressourcer, i det omfang kommunalbestyrelsen er i besiddelse af sådanne informationer.

13.4 Amtsrådets tilladelser til udsprøjtning og udledning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi

Ved meddelelse af tilladelse til udledning eller udsprøjtning på jordoverfladen af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi efter bekendtgørelsens § 34, stk. 1 skal det sikres, at der ikke er risiko for:

- forurening af grundvand,
- forurening af overfladevand,
- sundhedsfare for mennesker og dyr,
- gener for omboende, og
- overfladeafstrømning.

Vurderingen af ovennævnte punkter svarer som udgangspunkt til den vurdering, der skal foretages i forbindelse med nedsivningstilladelser suppleret med særlige hensyn til sundhed og hygiejne.

Husspildevand

De sundhedsmæssige hensyn medfører, at det generelt ikke bør tillades at udsprøjte eller udlede husspildevand på jordoverfladen, idet husspildevand normalt vil indeholde smitstoffer i et omfang, som gør, at det vil indebære en stor risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr.

Eksisterende udledning af urensset husspildevand direkte på jorden er ikke lovlige, med mindre der foreligger en særlig tilladelse hertil. Som opfølgning på den oprindelige miljøbeskyttelsesloven fra 1973 blev der i det første spildevandscirkulære indført mulighed for, at amtsrådet kunne give tilladelse til at udsprøjte spildevand. Det blev her angivet, at det fortsat ikke var tilladt at udlede husspildevand på jorden.

Kommunalt rensset spildevand og industrispildevand

Det har ikke været praksis at tillade udledning og udsprøjtning af spildevand svarende til rensset kommunalt spildevand direkte på jordoverfladen, på grund af sundhedsmæssige og hygiejniske risici. Derimod har det for industrispildevand i visse tilfælde kunnet tillades, når spildevandet har været relativt ubelastet, og når der ikke har været risiko for spredning af smitstoffer.

Embedslægen og kredsdyrlægen

13.4.1 Udtalelse fra embedslægen og kredsdyrlægen

Før amtsrådet kan meddele tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen, skal amtsrådet indhente udtalelse fra såvel embedslægen som kredsdyrlægen, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 1.

Formålet med forelæggelse for embedslæge og kredsdyrlæge er at få en vurdering af, om f.eks. tagvand, der ønskes udledt/udsprøjtet vil udgøre en sundhedsmæssig risiko for mennesker og dyr samt om der f.eks. skal ske en begrænsning i den anvendelse af tagvandet, som man havde påtænkt.

13.4.2 Beskyttelse af grundvand og overfladevand

Ved vurdering af ansøgninger om tilladelser efter bekendtgørelsens § 34, stk. 2 nr. 1 og 2 skal det sikres, at udledningen eller udsprøjtningen af spildevand ikke indebærer en risiko for eller medfører forurening af grundvand og overfladevand.

Miljøfremmede stoffer

Spildevand indeholdende miljøfremmede stoffer bør som udgangspunkt ikke udbringes på jordoverfladen af hensyn til beskyttelsen af såvel grundvandet som overfladevandet. Alene i de tilfælde, hvor der foreligger sikker viden om, at stofferne nedbrydes uden risiko for forurening af hverken jord, grundvand eller overfladevand, kan udledningen eller udsprøjtningen tillades.

Spildevand indeholdende toksiske, bioakkumulerbare eller persistente stoffer bør ikke udbringes på jordoverfladen.

Påvirkning af grundvand

Såfremt der er tale om udsprøjtning af spildevand i en mængde og/eller med en sammensætning, der vurderes at kunne udgøre en risiko for forurening af eksisterende vandindvindingsanlæg eller grundvandsressourcer, som vil være anvendelige til fremtidige vandindvindingsanlæg kan det være nødvendigt, at amtet tager konkret stilling til, hvorvidt de hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at udledningen eller udsprøjtningen vil kunne ske uden risiko for en sådan forurening.

Hydrogeologiske forhold

En undersøgelse af de hydrogeologiske forhold kan blandt andet omfatte:

- Fastlæggelse af grundvandets strømningsretning (ved små afstande til vandindvindinger bør grundvandets strømningsretning ikke være mod indvindingen)
- Undersøgelse af om vandindvindinger er beskyttet mod nedsivende spildevand (f.eks. af et impermeabelt lerlag)

Påvirkning af overfladevand

Amtsrådet skal sikre sig, at udledningen eller udsprøjtningen af spildevand på jordoverfladen ikke er til hinder for, at den planlagte vandkvalitet for vandløb, søer eller havet, som fastlagt i regionplanen, kan opfyldes. Det skal herunder sikres, at der ikke på nogen årstid sker overfladisk afstrømning til vandløb, søer eller havet.

Det skal desuden sikres, at der ikke ved store spildevandsbelastninger af arealer nær recipienter kan ske afstrømning af unedbrudte stoffer enten direkte eller gennem de øverste jordlag.

13.4.3 Hensyn til sundhedsfare og gener for omboende

En forudsætning for, at amtsrådet kan meddele tilladelse er, at spildevandet ikke indeholder kemiske stoffer eller smitstoffer i et omfang, som indebærer sundhedsmæssige risici for mennesker eller dyr eller indebærer risiko for gener for omboende, jf. bekendtgørelsens § 34, stk. 2 nr. 3, 4 og 5.

Hygiejniske forhold

De nødvendige hygiejniske forholdsregler indebærer, at der skal udvises stor påpasselighed, når der meddeles tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen.

Spildevand fra husholdninger, specielt ubehandlet toiletspildevand kan indeholde store mængder mikroorganismer, herunder sygdomsfremkaldende bakterier, og bør derfor som udgangspunkt ikke udbringes på jordoverfladen.

Spildevand fra animalsk produktion, f.eks. slagterier, der ligeledes indeholder mikroorganismer, herunder sygdomsfremkaldende bakterier, indebærer ligeledes en potentiel smitterisiko.

Selv spildevand rensat med videregående biologiske og kemiske processer, herunder kvælstof og fosforfjernelse, bør ikke uden særlige foranstaltninger, f.eks. indhegning og/eller afskærmning, udledes eller udsprøjtes på jordoverfladen. Dette skyldes, at spildevandet indeholder bakterier og vira m.v., der kan udgøre sundhedsmæssig risiko for mennesker og dyr. Mennesker og dyr bør derfor ikke kunne komme i kontakt med det udsprøjtede spildevand.

I praksis har der tidligere været givet tilladelse til udsprøjtning af mejerispildevand og spildevand fra levnedsmiddelvirksomheder.

Udspredning/udsprøjtning af spildevand skal ske på en sådan måde, at der ikke dannes aerosoler, idet disse kan indeholde sygdomsfremkaldende bakterier og dermed udgøre en sundhedsmæssig risiko for dyr og mennesker.

Ved vurdering af, om der kan gives tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen, og om der i tilladelsen skal stilles særlige vilkår, f.eks. indhegning, skal det undersøges, hvor spildevandet kommer fra, og hvor det ønskes udsprøjtet.

Ved meddelelse af tilladelse skal der desuden tages stilling til, om det skal kræves, at spildevandet undergår en form for behandling, inden det udbringes på jorden, eller om der i tilladelsen skal stilles særlige vilkår om, at spildevandet ikke må spredes på fortærbare afgrøder, eller steder hvor børn har adgang. Der kan derfor stilles vilkår om, at spildevandet ikke må indeholde sundhedsfarlige stoffer eller smittekim.

Lugtgener

Der skal samtidig tages hensyn til den potentielle risiko for lugtgener, der kan opstå ved udledning eller udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen.

Overfladisk afstrømning

Det skal desuden sikres, at der ikke på nogen årstid forekommer overfladisk afstrømning til omkringliggende ejendomme, og at arealet, der tænkes anvendt, ikke ligger således, at der opstår gener for omboende og for færdsel på offentlige veje m.v. Den spildevandsmængde, der årligt udsprøjtes på jorden, bør ikke væsentligt overstige 3.500 m³/ha, svarende til en netto nedbør på 350 mm. Tilladelse til udledning af større mængder bør kun gives efter en konkret bedømmelse af jordbunds- og terræn forhold, herunder afstrømningsmuligheder m.v. Det skal desuden sikres, at spildevandet fordeles jævnt over arealet. Ansamlinger af spildevand må ikke forekomme på nogen tidspunkter af året.

Driftsforstyrrelser

Derudover bør der i tilladelsen være taget hensyn til, at der ved driftsforstyrrelser skal være mulighed for midlertidigt at opsamle eller bortlede spildevandet på anden forsvarlig måde.

13.4.4 Hensyn til kommunal og amtslig planlægning for området
Amtsrådets tilladelser efter bekendtgørelsens § 34, stk. 1 bør ikke stride mod vandforsynings-, spildevands-, region-, og kommuneplanlægning for området.

Ansvar for drift, vedligeholdelse og skader ved disponering på fremmed ejendom

13.4.5 Kontrakt for udledning/udsprøjtning

Ved meddelelse af tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand på fremmed ejendom bør amtsrådet påse, at der er indgået en kontrakt mellem spildevandsproducenten og ejeren af det areal, hvor spildevandet ønskes udledt eller udsprøjtet. Kontrakten bør indeholde bestemmelser om det privatretlige ansvar for anlæggets drift og vedligeholdelse, herunder hvem der har ansvaret for eventuelle opståede gener. Kontrakten bør endvidere angive, hvem der skal afholde udgifterne ved afhjælpning af eventuelle skader samt hvem der er ansvarlig for anlæggets drift og vedligeholdelse i almindelighed. Kontraktens opsigelsesmulighed og løbetid bør ligeledes anføres.

Tidsbegrænsning

Der bør i tilladelsen fastsættes en tidsbegrænsning under hensyntagen til kontraktens løbetid, således at det i god tid kan afgøres, om kontraktens løbetid kan forlænges, eller om der skal søges om tilladelse til en ændret udledningsform.

13.5 Tilsyns- og håndhævelsesforpligtelser

Tilsyn

I medfør af lovens § 65 er det generelt kommunalbestyrelsens forpligtelse at føre tilsyn med udledning og udsprøjtning af spildevand på jordoverfladen herunder at,

- vilkår fastsat i forbindelse med en tilladelse efter bekendtgørelsens § 34 overholdes og at
- påbud og forbud efterkommes.

Det er dog amtsrådets forpligtelse at føre tilsyn med tilladelser givet til kommunale virksomheder, jf. lovens § 66, stk. 4.

Håndhævelse

Kommunalbestyrelsen skal videresende sager om overtrædelse af afgørelser efter bekendtgørelsens § 34 til amtsrådet, der efterfølgende skal

håndhæve ulovlige forhold efter lovens §§ 68-70. Det er dermed amtsrådet, der i alle tilfælde er håndhævelsesmyndighed.

13.6 Ændring eller tilbagekaldelse af tilladelse

Amtsrådets tilladelser efter bekendtgørelsens § 34 kan i henhold til lovens § 20 til enhver tid og uden erstatning ændres eller tilbagekaldes, hvis det er nødvendigt af hensyn til:

- fare for forurening af vandforsyningsanlæg
- gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en spildevandsplan efter miljøbeskyttelseslovens § 32
- miljøbeskyttelsen i øvrigt, herunder fare for sundheden

13.7 Klageadgang

Tvivlsspørgsmål § 36

Såfremt der måtte være tvivl om, hvorvidt spildevandet, der tænkes udledt eller udsprøjtet på jordoverfladen har en jordbrugsmæssig værdi eller ej, afgør Miljøstyrelsen dette på baggrund af skriftlig henvendelse i den konkrete sag. Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til bekendtgørelsens § 36 ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afslag på ansøgning

Amtsrådets afslag på en ansøgning om tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi på jordoverfladen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 35.

Tilladelse

Amtsrådets tilladelse efter bekendtgørelsens § 34 kan påklages til Miljøstyrelsen efter lovens generelle bestemmelse herom, jf. lovens § 91.

Miljøstyrelsens afgørelser af klager over amtsrådets tilladelser efter bekendtgørelsens § 34 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. lovens § 103.

14. Etablering af samletanke for spildevand - opsamling, tømning og transport.

14.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

I lovens kapitel 3, § 19, er der fastsat regler for meddelelse af tilladelse til nedgravede beholdere, der indeholder stoffer, produkter og materialer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund. Dette omfatter ikke tilladelse til beholdere for opsamling af spildevand m.v., der etableres inde i huse og øvrige bygninger, idet disse er reguleret efter By- og Boligministeriets regelsæt, herunder bygningsreglementerne.

Det er efter lovens § 19, stk. 4 amtsrådet, der meddeler tilladelse til nedgravede beholdere, medmindre ministeren fastsætter andre regler.

I bekendtgørelsens kapitel 14 er der fastsat nærmere regler for meddelelse af tilladelse til afledning af spildevand til nedgravede samletanke og samletanke i øvrigt.

I bekendtgørelsens § 37 er der fastsat sådanne regler, idet kompetencen under visse forudsætninger her er overført til kommunalbestyrelsen.

I lovens § 20 er der fastsat generelle bestemmelser vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af tilladelser af ovennævnte art.

14.2 Kommunalbestyrelsens kompetence

Husspildevand fra en ejendom med en eller to husstande

Kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til afledning af husspildevand, herunder humane affaldsprodukter samt tag- og overfladevand fra en ejendom med én eller to husstande til samletanke, der er helt eller delvist nedgravet i jorden, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 1.

Ved en ejendom med to husstande forstås eksempelvis et dobbelthus eller en villaejendom med to separate lejligheder.

Separeret husspildevand

Kommunalbestyrelsen har, jf. definitionen på husspildevand i bekendtgørelsens § 4, stk. 2, også kompetencen, hvis det drejer sig om eksempelvis afledning af sort spildevand (toiletspildevand) til en samletank. Dette kan være tilfældet, hvor man alene ønsker at nedsive det grå spildevand (øvrigt husspildevand). I forbindelse hermed skal det påses, at tilladelse til nedsivning gives efter bekendtgørelsens kapitel 12.

Afløbsfrie toiletter

Tilladelse til opsamling, tømning og transport af affaldsprodukterne fra afløbsfrie toiletter kan meddeles af kommunalbestyrelsen eller amtsrådet alt efter spildevandsmængder og karakter, jf. afsnit 14.5.

Med hensyn til slutdisponering og anvendelse af affaldsprodukterne fra afløbsfrie toiletter henvises til denne vejlednings kapitel 13.

Samletank for tagvand

Nedgravede samletanke for tagvand til brug til toiletskyl og tøjvask i private husholdninger kræver i dag en tilladelse fra kommunalbestyrelsen. I forbindelse med en forestående ændring af bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyning, vil dette blive ændret, således at der i fremtiden ikke længere kræves en særskilt tilladelse til at etablere sådanne tanke, men hvor der stilles generelle kvalitetskrav til disse tanke og de dertil hørende installationer.

14.2.1 Krav til samletankens kvalitet

Kommunalbestyrelsen skal ved meddelelsen af tilladelsen sikre, at en af følgende betingelser vedrørende samletankens kvalitet er opfyldt, jf. bekendtgørelsens § 37, stk.1, nr. 1 til 4.

Typegodkendt af PUFO

- Samletanken er typegodkendt af Prøvningsudvalget for Olietanke (PUFO) i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om kontrol med oplag af olie, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 1, nr. 1.

Kvalitetskrav i henhold til tilladelsesmyndighedens vurdering

- Samletanken skal efter tilladelsesmyndighedens vurdering kunne opfylde lignende kvalitetskrav til opbevaring af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 1, nr. 2. Herved forstås krav, der i henhold til bekendtgørelsen om kontrol med oplag af olie, kan være relevante i forbindelse med en vurdering af en samletanks anvendelighed til opbevaring af spildevand. Det kunne også være tanke, der er godkendt i andre lande til opbevaring af spildevand eller tanke, der evt. kan være godkendt til opsamling af tagvand.

Vacuum-systemer

- Såfremt en ejendom har et toiletsystem, der kræver fuldstændig beholdertæthed (vacuum-system), skal samletanken af tilladelsesmyndigheden kunne godkendes til at indgå i et sådant system, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 1, nr. 3.

Betonkonstruktion udført af en autoriseret kloakmester

- Hvis samletanken skal udføres på stedet som en betonkonstruktion, skal arbejdet udføres af autoriseret kloakmester, og forinden etablering skal tilladelsesmyndigheden godkende tegning til konstruktionen/samletanken, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 1, nr. 4.

Anvendelse af eksisterende andre tanke som samletanke

Eksisterende tank, der har været anvendt til et andet formål, kan godkendes af tilladelsesmyndigheden til anvendelse som samletank. Dog skal det sikres og kunne dokumenteres, at tanken har en tilstrækkelig kvalitet, så den kan anvendes til opsamling af spildevand. Her er således tale om en konkret vurdering, og udgangspunktet bør være, at den pågældende tank opfylder de kvalitetskrav, der stilles til nye samletanke.

Ved tanke, der er udført på sted som en betonkonstruktion skal tilladelsesmyndigheden vurdere betonens kvalitet og tankens tæthed samt sikre, at der ikke forefindes aflejret materiale i tanken. Dette kan ske ved inspektion og spuling af tanken for at fjerne eventuelle aflejringer. Tætheden kan undersøges ved inspektion, herunder om der er revner i betonen, men kan også undersøges ved hjælp af en tæthedsprøve, (beholderen fyldes med vand, og efter eksempelvis et døgn konstateres det, hvorvidt beholderen lækker eller ej).

For andre typer end betontanke, eksempelvis tanke af plast, fiberglas m.v. gælder de samme kriterier for vurderingen af tankens anvendelighed.

Sløjfede, ajlebeholdere m.v.

Sløjfede ajle- og gyllebeholdere kan også i nogle tilfælde tænkes anvendt til opsamling af spildevand. I den forbindelse er det vigtigt, at tilladelsesmyndigheden får foretaget en nøje vurdering af, hvorvidt tanken er egnet, idet der kan være tale om gamle utætte tanke.

Genanvendelse af sløjfede olietanke til opsamling af regnvand ?

Miljøstyrelsen kan ikke anbefale gamle olietanke genanvendes som f.eks. regnvandstanke, da det er vanskeligt at få renses tanken tilstrækkeligt for olie. Tanken vil skulle renses inden brug, og den eneste effektive måde at rense en olietank er en højtryksspuling. Det er kun tanke større end 600 liter, der er bygget så en mand kan komme ned i dem og besigtige dem. Mindre tanke må derfor graves op, og skæres op, så en mand kan komme ind og højtryksspule den.

14.2.2 Samletankens placering og størrelse

De samletanke kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til, skal efter bekendtgørelsens § 37, stk. 1 og 2 være helt eller delvist nedgravet på ejendommen, dvs. samletanken skal kunne relateres til den pågældende ejendoms matrikelnummer/numre.

Afstandskrav til veje og skel

Tilladelsesmyndigheden skal derudover efter bekendtgørelsens § 37, stk. 5 sikre, at afstanden fra samletanken til veje og skel er mindst 2 meter.

Afstand til bygninger

Med hensyn til afstanden til bygninger henvises til Bygningsreglementet af 1. april 1995 samt Bygningsreglementet af 25. juni 1998 for småhuse. I nærheden af bygninger skal tanken placeres, så kravene i DS 415, Norm for fundering af bygværker, overholdes.

Samletankens placering

Samletanken skal endvidere efter bekendtgørelsens § 37, stk. 6 placeres og indrettes således, at der uden problemer vil være adgang for en slamsuger til tømning af samletanken. Dækslet til samletanken skal være frit tilgængeligt. Det skal være muligt for én mand at løfte dækslet af, og dækslet må ikke være tildækket af hverken jord, græs, eller andre materialer.

Samletankens størrelse

Samletanken skal have en i forhold til den tilførte spildevandsmængde og til den ønskede tømningshyppighed passende størrelse, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 6.

Hvad passende størrelse er, afhænger af beboelsestype (sommerhus eller helårsbeboelse), den tilladte spildevandsmængde (både gråt og sort spildevand eller evt. kun en delmængde), hvor ofte tanken påtænkes tømt samt slamsugerens tankstørrelse.

I henhold til DTI's kompendie om kloakmesterarbejde bør sommerhuse have en tankstørrelse på 2.500-3.000 l, og helårsbeboelser bør have en tankstørrelse på 5.000-6.000 l.

14.2.3 Afstand til vandindvindingsanlæg

Hvis der på grunden, hvor samletanken helt eller delvist nedgraves, findes vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet i henhold til lov om vandforsyning, skal tilladelsesmyndigheden ved meddelelse af tilladelse påse, at afstandskrav angivet i tabel 14.1 er overholdt, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 3 og 4.

Tabel 14.1

Afstand mellem samletank og vandindvindingsanlæg.

Vandindvindingsanlæggets karakter	Minimumsafstand mellem samletank og vandindvindingsanlæg	Bekendtgørelsens regelsæt
Anlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme	50 m	§ 37, stk. 3, nr. 1
Anlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne mindre end 10 ejendomme	30 m	§ 37, stk. 3, nr. 2
Anlæg, der forsyner eller har til formål at forsyne en enkelt ejendom	15 m	§ 37, stk. 3, nr. 3
Øvrige anlæg, hvortil der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet	15 m	§ 37, stk. 4

14.2.4 Sundhedsrisici og gener for omboende

Når der meddeles tilladelse til etablering af samletanke, skal det efter bekendtgørelsens § 37, stk. 7 sikres, at der ikke opstår sundhedsfare for mennesker eller dyr eller gener for omboende.

14.2.5 Tømning og bortskaffelse

Ved meddelelse af tilladelse til etablering af samletanke skal tilladelsesmyndigheden generelt sikre, at tømning, transport og slutdisponering af affaldsprodukter fra samletanke sker på forsvarlig vis. Dette omfatter bl.a. dokumentation for transport, og at der foreligger tilladelse til slutdisponeringen, herunder angivelse af lokalitet for slutdisponering, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 8-9.

Almindeligt husspildevand

Ved almindeligt husspildevand er udgangspunktet, at spildevandet tilføres renseanlæg.

Såfremt der er en kommunal tønningsordning, der omfatter den pågældende ejendom, er grundejeren forpligtet til at anvende denne ordning, jf. bekendtgørelsens § 44.

Såfremt en ejendom ikke er omfattet af en kommunal tønningsordning, skal kommunalbestyrelsen, inden der gives tilladelse til etablering af en samletank på den pågældende ejendom, sikre:

- at samletanken vil blive tømt af en slamsuger på forsvarlig vis, f.eks. ved at der foreligger en kontrakt med et slamsugerfirma og
- at der foreligger en kontrakt mellem slagsugerfirmaet og kommunalbestyrelsen om, at spildevandet føres direkte og på den af kommu-

nalbestyrelsen nærmere anviste måde til et renseanlæg, jf. bekendtgørelsens § 37 stk. 8.

Spildevandet skal ikke nødvendigvis føres til et renseanlæg i den kommune, hvor den pågældende ejendom er beliggende, men kan eventuelt føres til et renseanlæg i en anden kommune, hvis der er indgået kontrakt mellem slamsugerfirmaet og den pågældende kommune herom.

Pligt til obligatorisk tømning er dog ikke gældende, hvis der foreligger tilladelse til genanvendelse af spildevandet, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 8.

Afløbsfrie toiletter

Når kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til etablering af samletanke til humane affaldsprodukter, skal det sikres, at tømning, transport og slutdisponering sker på forsvarlig vis, og det skal være dokumenteret, at der foreligger tilladelse til slutdisponering, se vejledningens kapitel 13 om anvendelse af affaldsprodukter på jordoverfladen.

Der henvises endvidere til afsnit 15.2 for så vidt angår opsamling og tømning af samletanke indeholdende humane affaldsprodukter.

I bekendtgørelsens kapitel 15 behandles de nærmere regler vedrørende tønningsordninger. For samletanke indeholdende humane affaldsprodukter gælder reglerne i bekendtgørelsens kapitel 15 om tønningsordninger ikke, hvis der er opnået tilladelse til alternativ slutdisponering eller genanvendelse, jf. bekendtgørelsens § 44, stk. 3.

Tag- og overfladevand

Anvendelse af opsamlet tag- og overfladevand sker principielt efter de almindelige bestemmelser som angivet i vejledningens kapitel 13.

14.3 Amtsrådets kompetence

Hvornår meddeler amtet tilladelse?

Amtsrådet har generelt kompetencen til at meddele tilladelse til afledning af spildevand til helt eller delvist nedgravede samletanke, jf. bekendtgørelsens § 38, stk. 1, bortset fra de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har kompetencen efter bekendtgørelsens § 37, stk. 1.

Som eksempler på tilladelser, der skal meddeles af amtet, kan nævnes afledning af husspildevand, herunder humane affaldsprodukter, fra en ejendom med mere end to husstande, afledning af husspildevand fra to ejendomme, der er fælles om en samletank, afledning af processpildevand og mælkerumsvand.

Amtsrådet har desuden kompetencen til at meddele tilladelse, når samletanken, nedgraves på anden grund, end hvor den eller de husstande, der skal anvende samletanken, er beliggende, jf. § 37, stk. 2, samt når samletanken ikke kan opfylde afstandskravene i § 37, stk. 3 - 4.

Amtsrådets afgørelse skal dog, jf. bekendtgørelsens § 38, stk. 2 respektere kravene i bekendtgørelsens § 37, stk. 1 samt stk. 5 - 9.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen

14.3.1 Afgrænsning til anden lovgivning

Visse former for spildevand, som typisk findes på landbrugsejendomme kan også reguleres efter Miljø- og energiministeriets bekendtgørelse nr. 550 af 24. juli 1998 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Det drejer sig om mælkerumsvand, dvs. vand fra rengøring af malkeanlæg, vand fra rengøring af produkter og lignende, vand fra rengøring af foderrekvisitter samt vand fra nedvaskning af fjerkræstalde.

Disse former for spildevand kan tilføres beholdere for flydende husdyrgødning eller separate beholdere og følger derfor endvidere reglerne om opbevaring, tømning og bortskaffelse i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Husspildevand m.v.

14.3.2 Tømning og bortskaffelse

Med hensyn til tømning af samletanke, der anvendes til henholdsvis husspildevand, humane affaldsprodukter eller tag- og overfladevand, henvises der til bekendtgørelsens § 37, stk. 8-9 og vejledningens afsnit 14.2.5.

Andet spildevand, herunder processpildevand

Med hensyn til tømning og bortskaffelse af samletanke, der anvendes til opsamling af andet spildevand, herunder processpildevand m.v. skal henvises til bekendtgørelsens § 38, stk. 3, og vejledningen afsnit 14.3.2.

Det vil sige, at amtsrådet skal sikre, at tømning, transport og slutdisponering sker på forsvarlig vis, og ansøgeren skal dokumentere, at der foreligger tilladelse til slutdisponering.

Udledning af spildevand på jordoverfladen

Eksempelvis skal ansøgeren såfremt det drejer sig om spildevand, der ønskes udbragt på jordoverfladen, angive stedet for udbringningen. Amtet skal på baggrund heraf sikre, at samletanken bliver tømt og indholdet transporteret og slutdisponeret på en af amtsrådet godkendt måde.

For spildevand uden jordbrugsmæssig værdi, der ønskes udledt eller udsprøjt på jordoverfladen efter bekendtgørelsens § 34 eller til jordbrugsformål efter bestemmelserne i slambekendtgørelsen, skal amtsrådet sikre, at de fornødne tilladelser hertil er meddelt.

14.4 Ikke nedgravede samletanke

Spildevand m.v.

Samletanke for spildevand, herunder humane affaldsprodukter, der ikke er nedgravet i jorden, er omfattet af den samme regulering som for nedgravede tanke, dog undtaget bestemmelserne i bekendtgørelsens § 37, stk. 2-4 om placering af samletanken på egen grund og afstandskrav til vandindvindingsanlæg, jf. bekendtgørelsens § 39.

Regnvandsbeholdere

Samletanke for tag- og overfladevand, der ikke nedgraves, kræver ikke en tilladelse, men skal anmeldes til kommunalbestyrelsen senest 3 uger før etablering, jf. bekendtgørelsens § 39, stk. 2.

14.4.1 Tømning og bortskaffelse

Reglerne om tømning og bortskaffelse finder tilsvarende anvendelse på spildevandet fra de i bekendtgørelsens § 39 nævnte samletanke, jf. bekendtgørelsens § 37, stk. 6-9 og kapitel 15.

14.5 Etablering og tømning af samletanke for affaldsprodukterne fra alternative toiletsystemer

Af alternative former for helt og delvist afløbsfrie toiletter omfatter og beskriver denne vejledning etablering og tømning af affaldsprodukter fra 4 forskellige toilettyper.

1. Komposttoiletter, multitoiletter
2. Kompost- og multitoiletter med urinseparation
3. Vandskylende toiletter med urinseparation
4. Vakuumtoiletter

For en nærmere beskrivelse af disse toilettyper henvises til afsnit 13.2.2.

Tilladelse til etablering af samletanke for de fire nævnte toilettyper meddeles efter bekendtgørelsens §§ 37-39. Dette omfatter ikke tilladelse til beholdere, der etableres inde i huse og øvrige bygninger, idet disse er reguleret efter By- og Boligministeriets regelsæt.

Imidlertid skal tilladelsesmyndigheden, når der meddeles tilladelse til etablering af samletanke for disse toilettyper, sikre at tømning, bortskaffelse og slutdisponering sker på forsvarlig vis, jf. bekendtgørelsens §§ 37, stk. 8-9 og 38-39.

Affaldsprodukterne fra disse typer toiletter sidestilles som udgangspunkt med latrin. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til bortskaffelse og transport, jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.v. Som udgangspunkt skal latrin efter dette regelsæt føres til renseanlæg.

Tilladelse til anvendelse af affaldsprodukterne på jorden er beskrevet i afsnit 13.2.2.

Visse dele af de opsamlede affaldsprodukter fra afløbsfrie toiletter skal som udgangspunkt håndteres efter reglerne for almindeligt husspildevand. Det drejer sig om:

- Tanke for opsamling af "transportvand" ved toiletsystemer, hvor fæces bortskylles med vand (dette betragtes som sort spildevand)
- Tanke for opsamling af sort spildevand (vakuumtoiletter, fæces opsamlet fra vandskylende toiletter med urinseparation)

Tømning og bortskaffelse af spildevand fra disse tanke sker efter bekendtgørelsens kapitel 14, såfremt der ikke er sket en videregående behandling af affaldsprodukterne, jf. bekendtgørelsens kapitel 13.

Tabel 14.1

Tømning og bortskaffelse af affaldsprodukter fra 4 helt eller delvist afløbsfrie toilettyper.

Toiletttype	Tilladelsesmyndighed og lovgrundlag
1. Kompost- og multitoiletter	
Affaldsproduktet sidestilles med latrin og som udgangspunkt skal latrin tilføres renseanlæg.	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
Behandlet slutprodukt -latrin*- kan udbringes på jordbrug eller havebrug.	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
Evt. "sort transportvand", der opsamles i separat samletank og/ eller føres til renseanlæg	Kommune/amt jf. spildevandsbekendtgørelsens §§ 37-39
2. Kompost- og multitoiletter med urin- separation	
Fæces sidestilles med latrin	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
Behandlet slutprodukt -latrin* og urin- kan udbringes på landbrugsjord.	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
Evt. "sort transportvand", der opsamles i separat samletank og/eller føres til renseanlæg	Kommune/amt jf. spildevandsbekendtgørelsens §§ 37-39
3. Vandskylende toiletter med urinseparation	
Behandlet slutprodukt -urin- kan udbringes på landbrugsjord.	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
Fæces sidestilles med sort spildevand og opsamles og/eller føres til renseanlæg	Amtet/kommunen jf. spildevandsbekendtgørelsen
4. Vakuumtoiletter	
Ubehandlet affaldsprodukt betragtes som almindelig husspildevand der opsamles og tilføres renseanlæg. Dog kan	Amtet/kommunen jf. spildevandsbekendtgørelsen
affaldsproduktet sidestilles med latrin (hvis vandindhold er lavt), og endelig kan	Kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992
behandlet slutprodukt -latrin*- udbringes på landbrugsjord.	Amtet jf. slambekendtgørelsens § 21**
<i>Bekendtgørelse nr. 366 af 10. maj 1992 om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, uhygiejniske forhold m.m.</i>	
<i>Slambekendtgørelsen: bekendtgørelse nr.823 af 16. september 1997 om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål.</i>	
<i>*) Såfremt der er sket en hygiejnisering af slutproduktet, der bevirker en generel hygiejnisk kvalitetsforbedring, kan slutproduktet anvendes efter slambekendtgørelsen. Ved meddelelse af tilladelse kan det behandlede slutprodukt (latrin og urin) sidestilles med spildevandsslam for så vidt angår de hygiejnisk begrundede anvendelsesrestriktioner..</i>	
<i>**) Slambekendtgørelsen indeholder bestemmelser for opbevaring og afhændelse af affaldsprodukterne. Vilkår herom stilles i en tilladelse efter § 21.</i>	

14.6 Afløbsfrie bassinanlæg

Ved afløbsfrie bassinanlæg til behandling af spildevand forstås som udgangspunkt lukkede, beplantede bassiner som f.eks. pileanlæg. Anlægget er uden afløb, det vil sige, der er hverken udløb eller nedsivning fra bassinet. Spildevandet optages i planter eller fordamper. Bassinanlæggene skal dimensioneres, så spildevandet kan magasineres i de peri-

oder, hvor spildevandet ikke kan optages i planterne. Derfor kræver eksempelvis pileanlæg væsentlig større areal og volumen end f.eks. et rodzoneanlæg, men til gengæld vil anlægget kunne anvendes i områder, hvor rensning i et rodzoneanlæg ikke er tilstrækkelig, og i områder hvor der ikke er mulighed for at udlede rensset spildevand.

14.6.1 Kommunalbestyrelsens kompetence

Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til afledning af husspildevand til afløbsfrie bassinanlæg til behandling af spildevand fra en ejendom med én eller to husstande efter bekendtgørelsens § 40.

Ved meddelelse af tilladelse skal kommunalbestyrelsen sikre:

- at bassinanlæg udføres med tæt bund og tætte sider,
- at der ikke opstår overfladisk afstrømning fra anlæg,
- at der ikke er risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr,
- at der ikke opstår gener for omboende, og
- at afstandskrav til vandindvindingsanlæg som angivet i bekendtgørelsens § 37, stk. 3-4 overholdes.

Ved kommunalbestyrelsens fastsættelse af krav til tæthed af bassin, kan som et udgangspunkt henvises til retningslinierne i Miljøstyrelsen vejledninger om etablering af rodzoneanlæg og biologiske sandfilteranlæg op til 30 PE, henholdsvis nr. 1 og nr. 3 fra 1999.

Kommunalbestyrelsen skal generelt sikre, at anlægget er dimensioneret forsvarligt, herunder at der er kapacitet i anlægget, så overbelastning og overfladisk afstrømning ikke kan forekomme. Kommunalbestyrelsen bør herunder tage højde for eventuelle ændringer i anlægsbelastningen, f.eks. ved ejerskifte.

Kommunalbestyrelsen skal jf. bekendtgørelsens § 40, stk. 2, nr. 3 sikre, at der ikke er risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr eller gener for omboende, f.eks. lugtgener. Det skal herunder sikres, at der ikke kan opstå hygiejniske og sundhedsmæssige risici ved direkte eller indirekte kontakt med spildevand fra anlægget, og det bør vurderes, om der er behov for en afskærmning af anlægget.

14.6.2 Amtsrådets kompetence

Amtsrådet kan meddele tilladelse til afledning af spildevand til afløbsfrie bassinanlæg til behandling af spildevand, i de tilfælde hvor tilladelse ikke kan meddeles af kommunalbestyrelsen. Kravene angivet i bekendtgørelsens § 40, stk. 2 skal generelt overholdes, dog har amtsrådet, jf. bekendtgørelsens § 41, stk. 2, mulighed for at dispensere fra afstandskrav til vandindvindingsanlæg, jf. bekendtgørelsens § 40, stk. 2, nr. 5.

Amtsrådet skal sikre,

- at bassinanlæg udføres med tæt bund og tætte sider,
- at der ikke opstår overfladisk afstrømning fra anlæg,
- at der ikke er risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr,
- at der ikke opstår gener for omboende, og
- at der er forsvarlig afstand til vandindvindingsanlæg.

14.6.3 Afløbsfrie bassinanlæg uden tæt bund

Bassinanlæg til behandling af spildevand uden tæt bund og tætte sider må betragtes som et anlæg med nedsivning. Det vil typisk være amtsrådet, der har kompetencen til at meddele tilladelse til disse bassinanlæg efter bekendtgørelsens § 30, idet kommunalbestyrelsen alene kan meddele tilladelse til nedsivning af husspildevand efter bekendtgørelsens § 29, hvis der er tale om et anlæg med sivedræn.

14.7 Tilsyn og håndhævelse

Tilsyn

Det er kommunalbestyrelsens pligt at føre tilsyn med private, amtslige og statslige samletanke og afløbsfrie bassinanlæg, jf. bekendtgørelsens § 57, stk. 1 og lovens § 65. Kommunalbestyrelsen skal påse, at tilladelser overholdes.

Kommunalbestyrelsen har desuden tilsyn med, at påbud eller forbud givet efter lovens bestemmelser efterkommes.

Amtsrådet fører tilsyn med offentlige samletanke og afløbsfrie bassinanlæg, jf. bekendtgørelsens § 57, stk. 2.

Håndhævelse

Såfremt kommunalbestyrelsen konstaterer overtrædelse af afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter bekendtgørelsens § 37, § 39 og § 40, skal kommunalbestyrelsen håndhæve de ulovlige forhold i henhold til lovens kapitel 9.

Dog er det amtsrådet, der som tilsynsmyndighed skal håndhæve overtrædelse af afgørelser efter bekendtgørelsens §§ 37-41, såfremt det drejer sig om offentlige samletanke og afløbsfrie bassinanlæg.

Såfremt kommunalbestyrelsen konstaterer overtrædelse af afgørelser truffet af amtsrådet efter bekendtgørelsens § 38, § 39 og § 41 skal kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 65, stk. 4, videresende sagen til amtsrådet, der efterfølgende træffer afgørelse i sagen i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser.

14.8 Ændring eller tilbagekaldelse af tilladelser

Tilladelser meddelt efter bekendtgørelsens §§ 37-41 kan til enhver tid tilbagekaldes eller ændres uden erstatning af den myndighed som har givet tilladelsen, dvs. enten kommunalbestyrelsen eller amtsrådet, jf. lovens § 20.

Hensyn til vandindvindingsanlæg

Behovet herfor kan eksempelvis opstå i forbindelse med hensynet til risikoen for forurening af vandforsyningsanlæg/vandindvindingsanlæg. En ødelagt/utæt nedgravet samletank kan være en potentiel kilde til forurening af vandindvindingsanlæg, selvom samletanken overholder de krav, der er angivet i bekendtgørelsens § 37, stk. 3 og 4.

Miljøbeskyttelsen i øvrigt

Tilsvarende kan det i henhold til miljøbeskyttelsen i øvrigt være påkrævet at tilbagekalde eller ændre en tilladelse. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvor samletanken giver anledning til overfladisk afstrøm-

ning, forurening af overfladevand eller uacceptable hygiejniske forhold på grund af utætheder, uhensigtsmæssig tømning, bortskaffelse m.v.

Ændret spildevandsplan

I forbindelse med gennemførelsen af en ændret spildevandsafledning i overensstemmelse med en vedtaget spildevandsplan er det kommunalbestyrelsen, der i alle tilfælde tilbagekalder tilladelsen, hvis dette er påkrævet som led i gennemførelsen af en spildevandsplan. Tilbagekaldelsen anses i disse tilfælde for sket ved tilslutning til det nye anlæg, jf. lovens § 20, stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse i en sådan sag kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Øvrige afgørelser efter lovens § 20 kan påklages til Miljøstyrelsen efter lovens § 91.

14.9 Klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelse

Kommunalbestyrelsens afgørelser efter bekendtgørelsens § 37, § 39, stk. 1 og § 40 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 43.

Amtsrådets afgørelse

Amtsrådets afgørelser efter bekendtgørelsens § 38, § 39, stk. 1 og § 41 kan påklages til Miljøstyrelsen efter lovens generelle bestemmelse herom, jf. lovens § 91.

Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsens afgørelser af klager over amtsrådets tilladelser efter bekendtgørelsens § 38, § 39 og § 41 kan ikke påklages til Miljøklagenævnet jf. lovens § 103.

15. Tømningsordninger for bundfældningstanke og samletanke m.v.

Formål

Baggrunden for at indføre obligatoriske kommunale tømningsordninger er, at afløbsinstallationernes renseeffektivitet hænger nøje sammen med en tilstrækkelig hyppig tømning. Med en obligatorisk tømningsordning sikres det endvidere, at bortskaffelsen af slam/ spildevand sker på en forsvarlig måde. Desuden vil der som led i en kommunal tømningsordning kunne lokaliseres fejl og mangler ved tankene, således at disse kan udbedres.

15.1 Miljøbeskyttelseslovens generelle bestemmelser

I lovens § 19, stk. 2 angives, at beholdere, indeholdende stoffer der kan forurene grundvand, jord og undergrund, ikke uden tilladelse må nedgraves i jorden.

Efter lovens § 19, stk. 5 kan ministeren fastsætte nærmere regler for meddelelse af tilladelse. Dette er sket i bekendtgørelsens kapitel 15

Kommunalbestyrelsen har efter bekendtgørelsens kapitel 15 bemyndigelsen til at etablere obligatoriske tømningsordninger for bundfældningstanke, samletanke m.v. I bekendtgørelsen er der fastsat administrative retningslinier for etablering og drift af kommunale tømningsordninger for afløbsinstallationer. Disse afløbsinstallationer er:

- Samletanke
- Bundfældningstanke
- Øvrige afløbsinstallationer, fedtudskillere og sandfang

Tilførsel af slam, spildevand m.v. til renseanlæg kræver en tilladelse af kommunalbestyrelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3.

Visse stoffer bør ikke tilføres renseanlæg, og kemisk slam fra industrielle virksomheder bør kun tilledes, efter at der er sket en konkret vurdering af spildevandets karakter og renseanlæggets egnethed til behandling af spildevandet.

15.2 Tømningsordning for samletanke m.v.

Efter bekendtgørelsens § 44, stk. 1 kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i hele eller dele af kommunen skal gennemføres en tømningsordning.

Reglerne for tømningsordningen i kommunen fastsættes i et tømningsregulativ, jf. bekendtgørelsens § 48, stk. 2.

Hvad er en samletanke?

15.2.1 Generelt om samletanke

Ved samletanke forstås traditionelt samletanke for husspildevand, det vil sige tanke, hvor hele eller dele af husspildevandet opsamles.

Før miljøbeskyttelsesloven indførelse opsamlede samletanke i mange tilfælde kun toiletspildevand, mens det grå spildevand enten blev udledt eller nedsivet. Ved etablering af nye samletanke omfatter samletanksløsninger typisk alt husspildevand fra en eller flere husstande. Med hensyn til indretning og godkendelse af samletanke henvises til kapitel 14.

Traditionelt omfatter tømningsordninger for samletanke almindelige samletanke, men der må i de kommende år forudses et større behov for tømningsordninger for restprodukter fra grønne spildevandsløsninger. Ved grønne spildevandsløsninger forstås her multitoiletter, separations-toiletter m.v.

15.2.2 Samletanke m.v. omfattet af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen

For anlæg, hvor der er indgået en kontrakt mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen om medlemskab af kloakforsyningen efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., er det efter bekendtgørelsens § 44, stk. 2 kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for tømning af samletanken. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at tanken skal være omfattet af den kommunale tømningsordning for samletanke.

Ved kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen skal kommunalbestyrelsen varetage etablering, drift og vedligeholdelse af samletanke.

Tømning efter anmodning

Når der er behov for tømning af samletanken, tømmer kommunen tanken efter grundejerens anmodning. Efter bekendtgørelsens § 44, stk. 4 fastsætter kommunalbestyrelsen i regulativet for tømning nærmere retningslinier for procedurer ved tømning.

15.3 Tømningsordning for bundfældningstanke

Kommunalbestyrelsen kan efter bekendtgørelsens § 45, stk. 1 bestemme, at der i hele eller dele af kommunen skal gennemføres en fælles tømningsordning for slam m.v. fra bundfældningstanke.

Reglerne for tømningsordningen i kommunen fastsættes i et tømningsregulativ.

15.3.1 Generelt om bundfældningstanke

Ved bundfældningstanke forstås septiktanke, trix-tanke (emscherbrønde) og flerkammertanke, hvor der foregår en simpel mekanisk rensning af spildevandet. Bundfældningstanke har til formål at fjerne bundfældelige stoffer og flydestoffer fra spildevandet, før det ledes til videre behandling eller udledes.

Det tilbageholdte stof (slam) skal opbevares, og der vil ske en vis nedbrydning af stoffet, indtil tanken tømmes.

Nye fabriksfremstillede bundfældningstanke for 1-2 husstande (op til 10 PE) skal være af VA godkendt fabrikat, (By- og Boligministeriets godkendelsesordning for Vand- og Afløbsinstallationer). VA godkendelse kan ske på 3 måder. Den første metode omfatter, at der skal udføres en teoretisk beregning af tanken, der skal være i overensstemmelse med forskrifterne i DS 440. Den anden metode omfatter en funktionstest af tanken, og endelig er der mulighed for at anvende testresultater fra den svenske ordning, der svarer til en dansk VA godkendelse.

Bundfældningstanke opbygget på stedet skal godkendes af kommunen. Udformning af bundfældningstanke er nærmere beskrevet i DS 440 "Norm for mindre afløbsanlæg med nedsivning".

For bundfældningstanke anvendt i forbindelse med etablering af nedsivningsanlæg, biologiske sandfiltre og rodzoneanlæg på op til 30 PE henvises til Miljøstyrelsens vejledninger om de nævnte lavteknologiske løsninger, nr. 1-3, 1999.

15.3.2 Ejendomme omfattet af tømningsordning for bundfældningstanke

Kommunalbestyrelsen kan efter bekendtgørelsens § 45 stk. 1 bestemme hvorvidt en tømningsordning for bundfældningstanke skal omfatte hele eller kun dele af kommunen. Ejere af ejendomme, beliggende indenfor et område, der er omfattet af en tømningsordning er forpligtet til at gøre brug af ordningen.

Argumenterne for at lave en tømningsordning, der kun dækker dele af kommunen, skal være miljømæssigt begrundet, f.eks. hensyn til særligt følsomme vandområder. Herunder må også regnes forskel i tæthed af ukloakerede bebyggelser med udledninger, hvor behovet for en tømningsordning vil være størst i områder med størst bebyggelsestæthed.

Områder med en obligatorisk kommunal tømningsordning skal så vidt muligt være geografisk sammenhængende, der kan altså ikke undtages/inddrages enklaver/enkelte ejendomme i ordningen. Der kan ligeledes ikke skelnes mellem ejendommens karakter, helårsboliger eller sommerhuse.

15.3.3 Bundfældningstanke omfattet af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen

For anlæg, hvor der er indgået en kontrakt mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen om medlemskab af kloakforsyningen efter lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., er det kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for tømning af bundfældningstanken, jf. bekendtgørelsens § 45, stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at tanken skal være omfattet af den kommunale tømningsordning. Kommunalbestyrelsens forpligtelse omfatter udelukkende tømning af tankene, mens omkostninger til etablering og vedligeholdelse af tanken påhviler grundejeren.

15.4 Tømningsordning for øvrige afløbsinstallationer

Kommunalbestyrelsen kan efter bekendtgørelsens § 46 fastsætte obligatoriske kommunale tømningsordninger for øvrige afløbsinstallationer, herunder særligt fedtudskillere og sandfang.

Reglerne for tømningsordningen i kommunen fastsættes i et tømningsregulativ, jf. bekendtgørelsens § 48, stk.2.

15.4.1 Tømningsordning for fedtudskillere og sandfang

Fedtudskillere kræves hovedsageligt på afløb, hvor spildevandet har et særligt højt fedtindhold. Dette kan være:

- Levnedsmiddelindustrier
- Erhvervskøkkener (ved restauranter m.m.)

Formålet med at etablere fedtudskillere er for det første at undgå fedtaflejringer i afløbssystemer og undgå slid på pumper og øvrige mekaniske dele i afløbssystemet. For det andet kan et højt fedtindhold i spildevandet medføre driftsproblemer på renseanlæg.

Sandfang etableres på afløbssystemer til afvanding af tag- og overfladevand fra befæstede arealer.

Der er typisk 2 formål med at etablere sandfang. For det første for at undgå at sand udledes til vandløb og søer og for det andet for at undgå at sandet slider unødigt på pumper og andre mekaniske dele i spildevandssystemet. Sandfang vil dog typisk være kommunale og dermed en del af kloakforsyningens almindelige drift.

Der kan dog også være behov for sandfang på udløb fra mindre private virksomheder, eksempelvis vaskepladser.

15.4.2 Tømning af olie- benzinudskillere

Bekendtgørelse nr. 299 af 30. april 1997 om affald fastsætter regler for affaldsprodukter fra olie- og benzinudskillere, herunder om tømning af disse installationer.

15.5 Tømningshyppighed

15.5.1 Generelt

Kommunalbestyrelsen har generelt efter bekendtgørelsens § 47 bemyndigelse til at fastsætte differentieret tømningshyppighed afhængigt af den enkelte bundfældningstanks, afløbsinstallations eller lignende størrelse, udformning og/eller belastning.

15.5.2 Tømningshyppighed for samletanke m.v.

Samletanke skal generelt tømmes efter behov, dvs. når de er fyldte. Kommunen fastsætter i tømningsregulativet de nærmere procedurer for tømning af tankene.

Efter bekendtgørelsens § 44, stk. 4 skal den, der er ansvarlig for tømning af tanken, typisk grundejeren, anmode kommunalbestyrelsen om

Hvor bør der være fedtudskillere?

Hvor bør der være sandfang?

tømning. Kommunalbestyrelsen fastsætter frist for, hvornår og hvordan dette skal meddeles kommunen. For samletanke omfattet af kontraktligt medlemskab af kloakforsyningen skal ejeren af anlægget efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelser anmode om tømning af tanken, jf. bekendtgørelsens § 44, stk. 5.

15.5.3 Tømningshyppighed for bundfældningstanke

Kommunalbestyrelsen fastsætter i regulativet retningslinier for hyppighed af tømning af bundfældningstanke.

Behovet for tømning af bundfældningstanke afhænger primært af tankens belastning set i forhold til tankens størrelse og af tankens udformning (antallet af kamre).

De ældste og mindste bundfældningstanke har et volumen på omkring 1 m³. Nyere tanke har et volumen, der er ca. dobbelt så stort eller mere.

Er der tale om tanke med 2 eller flere kamre, er tankens evne til at tilbageholde forurenende stoffer væsentlig bedre end for en 1-kammer tank med samme belastning/volumen.

Den optimale tømningsfrekvens vil derfor være en tømningsfrekvens, der fastsættes på baggrund af ovennævnte forhold.

Retningslinier for tømningshyppighed

I tabel 15.1 er angivet retningslinier for tømningshyppighed som funktion af belastning, volumen og udformning af bundfældningstankene.

Da forholdene og forudsætningerne varierer meget dels mellem forskellige geografiske områder, dels indenfor det enkelte område, vil der i praksis ofte ikke være nogen økonomisk fordel ved at indføre tømningsordninger med differentierede tømningshyppigheder. Årsagen er, at disse vil kræve øget administration og mere kørsel.

I disse tilfælde kan man fastsætte en ensartet tømningshyppighed for hele eller geografisk afgrænsede områder af kommunen, baseret på den tankstørrelse og -udformning samt de belastningsforhold (f.eks. hvis der er tale om et sommerhusområde), der er dominerende for området.

Inspektion

Inden der iværksættes differentierede tømningsordninger, er det nødvendigt at fremskaffe den nødvendige viden om tankenes belastningsforhold m.v. Derfor vil det være hensigtsmæssigt, at der det første år foretages tømning af alle tanke en gang, og at der foretages inspektion i forbindelse hermed.

Tabel 15.1.

Vejledende retningslinier for tømningshyppighed for bundfældningstanke

Belastning (personer)	Tankvolumen (V) m ³	Antal kamre	Tømningshyppighed (antal gange pr. år)
1-2	$V < 1,2$	1	2
1-2	$1,2 \leq V < 1,8$	1	1
1-2	$V \geq 1,8$	> 1	1 gang hvert andet år
2-5	$V < 1,2$	1	4

Belastning (personer)	Tankvolumen (V) m ³	Antal kamre	Tømningshyppighed (antal gange pr. år)
2-5	$1,2 \leq V < 1,8$	1	2
2-5	$V \geq 1,8$	> 1	1
6-10	$1,2 \leq V < 1,8$	1	4
6-10	$V \geq 1,8$	> 1	2

Belastningen og tømningshyppighed er baseret på antallet af fastboende personer. I sommerhuse kan påregnes tømningshyppigheder svarende til halvdelen af den, der er angivet for helårsbeboelser.

Det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter tømningshyppighed for de enkelte bundfældningstanke, jf. bekendtgørelsens § 47.

15.5.4 Tømningshyppighed for øvrige afløbsinstallationer

Tømningshyppigheden for øvrige afløbsinstallationer fastsættes efter behov.

Det er kommunalbestyrelsen, der i tømningsregulativet fastsætter tømningshyppigheden.

15.6 Administration af tømningsordning

Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for administration af tømningsordning. Kommunen skal efter bekendtgørelsens § 48, stk. 1, også forestå ordningen, men dette er dog ikke til hinder for, at kommunen kan udlicitere ordningen.

Der skal altid udarbejdes et regulativ for tømningsordninger.

Tømningsordninger skal, jf. lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., hvile i sig selv, og der skal derfor foreligge særskilte regnskaber for hver type tømningsordning.

Regulativer udarbejdes individuelt for:

- Samletanke
- Grønne løsninger
- Bundfældningstanke
- Øvrige afløbsinstallationer

Ved etablering af en tømningsordning skal dette offentliggøres i de lokale aviser, der har almindelig udbredelse i kommunen.

15.7 Klageadgang

Ingen klageadgang

Kommunalbestyrelsens afgørelser om tømningsordninger efter bekendtgørelsens kapitel 15, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelsens § 49.

16. Kvalitetskrav og krav til udledning af visse farlige stoffer

16.1 Baggrunden for bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996

Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet er en implementering af EU-bestemmelser. Med bekendtgørelsen implementeres således Rådets Direktiv 76/464/EØF af 4. maj 1976 om forurening forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø, også betegnet som direktiv for det akvatiske miljø.

16.2 Udledninger omfattet af bekendtgørelse nr. 921

Tilladelser meddelt efter lovens kapitel 4 og 5 til udledning af spildevand, der indeholder stoffer omfattet af bilag 1 eller 2 i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet, skal reguleres efter bestemmelserne i samme bekendtgørelse, jf. bekendtgørelsens § 2.

Som udgangspunkt omfatter bekendtgørelsens bilag 1 samtlige farlige stoffer. Med hensyn til en beskrivelse af hvad der forstås ved et farligt stof, skal henvises til Miljøstyrelsens miljøprojekt nr. 250, 1994, side 12, om kriterier for liste 2 stoffer.

16.3 Grundlag for fastsættelse af krav til udledninger

Bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 tager udgangspunkt i, at udledning af de farlige stoffer, som er omfattet af bekendtgørelsen, skal begrænses mest muligt ved hjælp af den bedste, tilgængelige teknik. Dertil kommer, at det for enhver udledning også skal sikres, at kvalitetskrav for det vandområde, hvortil der udledes, kan overholdes.

En udledning må desuden hverken direkte eller indirekte forøge forureningen af vandløb, søer eller havet. Dette betyder, at udledningens forureningspåvirkning skal vurderes både for lokalområdet omkring udledningen og i relation til forureningen af mere fjerntliggende vandområder.

16.3.1 Nationalt og amtsligt fastsatte kvalitetskrav

Nationalt gældende kvalitetskrav for vandmiljøet er fastsat i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1 og 2. Bilaget indeholder konkrete kvalitetskrav for vandkvaliteten.

Meddelelse af tilladelse til udledning af spildevand forudsætter imidlertid, at der fastsættes vilkår for udledningen efter bekendtgørelsens §

6. Sådanne vilkår skal baseres på, at der efter § 3, stk. 1 er fastsat kvalitetskrav for det modtagende vandområde, eller at der i mangel heraf bliver fastsat kvalitetskrav i forbindelse udledningstilladelsen.

Amtsrådets afgørelse

I mangel af nationalt gældende kvalitetskrav for stoffer omfattet af bilag 1 forudsættes det således, at amtsrådet selv fastsætter kvalitetskrav for de pågældende stoffer som grundlag for fastsættelse af vilkår for udledningen jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 3, og som beskrevet i § 3, stk. 2, nr. 2 og nr. 3.

Bekendtgørelsen åbner mulighed for en bred forståelse af begrebet kvalitetskrav, idet amtsrådet har mulighed for ikke alene at fastsætte kvalitetskrav for vand, men også kvalitetskrav i relation til sediment, planter og dyr. På indeværende tidspunkt findes der dog kun et begrænset data- og erfaringsgrundlag til at kunne fastsætte kvalitetskrav for andet end vand.

Nye kvalitetskrav fastsat i forbindelse med en udledningstilladelse skal ifølge bekendtgørelsens § 5 indarbejdes i den førstkommende revision af regionplanens retningslinier for kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande.

Bindende kvalitetskrav

Et kvalitetskrav er efter bekendtgørelsen bindende for administrationen af udledningstilladelser uanset om en værdi er fastsat i bekendtgørelsens bilag 2 eller fastsat af et amtsråd i henhold til bekendtgørelsens § 3, stk. 3.

Kvalitetskriterier

Miljøstyrelsen skelner mellem begreberne kvalitetskriterium og kvalitetskrav. Et kvalitetskriterie danner grundlag for at vurdere, under hvilke koncentrationer i vandmiljøet det kan forventes, at der ikke sker en påvirkning af økosystemets funktion og struktur i relation til det enkelte stof. Fastsættelsen af kvalitetskriteriet er alene baseret på en faglig vurdering af oplysninger om det enkelte stofs økotoksikologiske egenskaber, det vil sige stoffets skæbne og effekt i relation til toksicitet, nedbrydelighed og evne til at bioakkumulere.

Fastsættelsen af et kvalitetskrav skal tage udgangspunkt i et kvalitetskriterium. Kvalitetskravet vil i mange tilfælde være lig kvalitetskriteriet, men særlige beskyttelseshensyn, f.eks. hvis der er udpeget et nationalt naturbeskyttelsesområde efter naturbeskyttelseslovens § 3, kan betyde, at kvalitetskravet for vandområdet afviger herfra.

Miljøstyrelsen har i enkelte tilfælde bistået amtskommuner med at tilvejebringe et grundlag for fastsættelse af kvalitetskrav for stoffer, som ikke er medtaget i bekendtgørelsens bilag 2. Dette grundlag er meddelt i form af kvalitetskriterier. Disse kvalitetskriterier kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside på Internettet.

16.3.2 Hvornår skal der fastsættes nye kvalitetskrav?

Hvilke udledninger?

Denne vejledning omhandler egentlige udledninger af spildevand, men det skal præciseres, at bekendtgørelsen nr. 921 også omfatter tilførsler af stoffer fra andre kilder end deciderede punktkilder (renseanlæg og særskilte udledninger) f.eks. omfattes også udsivning fra affalds- og restprodukt depoter, og bolværker af imprægneret træ. Det fremgår af

de EU-domstolsafgørelser i sager, som EU Kommissionen har forfulgt om direktivets implementering, at sådanne udledninger er omfattet. Der er endda også optræk til en domsafgørelse, som siger, at nedfald fra en konkret luftemission også vil være omfattet.

Miljøstyrelsen finder, at fastsættelsen af kvalitetskrav for stoffer omfattet af bekendtgørelsens bilag 1, forudsættes, når der er tale om en væsentlig udledning, det være sig en særskilt udledning eller en udledning fra et kommunalt renseanlæg. Om udledningen betragtes som væsentlig, skal ses i sammenhæng med om der vil ske en påvirkning af vandkvaliteten i det modtagende vandområde. De udledte stofkoncentrationer, stofmængder og stoffets persistens skal indgå i en sådan vurdering. En sondering kunne tage udgangspunkt i, om stofkoncentrationerne i spildevandet ligger på niveau med kvalitetskravene for vandmiljøet eller derover.

Særskilte udledninger

For særskilte udledninger fra industrivirksomheder betyder dette, at der skal fastsættes kvalitetskrav og meddeles udlederkrav for udledninger af stoffer omfattet af bilag 1.

Det er dog ikke hensigten, at amtsrådet i alle tilfælde skal fastsætte kvalitetskrav som grundlag for en vurdering af ethvert stof, der er omfattet af bilag 1, og som potentielt kunne tænkes at blive udledt med spildevandet fra en industrivirksomhed. For sporstoffer og andre stoffer, som på grund af deres anvendelsesmåde på virksomheden vurderes at blive udledt på et koncentrationsniveau i selve spildevandsudledningen, der ligger under niveauet for kvalitetskravene, kan vurderingen af vilkårsfastsættelse i relation til udledningen som udgangspunkt gennemføres uden fastsættelse af kvalitetskrav.

Kommunale renseanlæg

På grundlag af diverse overvågningsresultater vurderer Miljøstyrelsen, at kvalitetskravene, som er opført i bekendtgørelsens bilag 2, i dag forventes at være opfyldt for et gennemsnitligt betragtet velfungerende, kommunalt renseanlæg.

Det betyder, at der skal fastsættes kvalitetskrav for stoffer omfattet af bilag 1, når en udledning fra et kommunalt renseanlæg afviger fra, hvad der normalt må forventes for et sådant anlæg.

Hvis udledningen fra et renseanlæg i væsentlig grad er præget af et eller flere stoffer, der kan henføres til specifikke tilledninger fra industrier, må den samlede udledning betegnes som atypisk for et kommunalt renseanlæg. Udover eventuelle krav, der måtte stilles i relation til industritilslutningen til det kommunale anlæg, skal der i disse atypiske tilfælde for det pågældende renseanlæg også i nødvendigt omfang fastsættes kvalitetskrav og efterfølgende udlederkrav for den endelige udledning fra renseanlægget af stoffer omfattet af bilag 1.

Der skal ikke altid fastsættes kvalitetskrav

$$C_{\text{kvalitetskrav}} > C_{\text{effekt}} * F_{\text{applikation}}$$

Dette betyder også, at en egentlig fastsættelse af et kvalitetskrav til et stof kan undgås i de situationer, hvor en vurdering indikerer, at et potentielt vandkvalitetskriterium/kvalitetskrav for det pågældende stof ville ligge på et niveau, der er væsentlig højere end den forventede maksimale koncentration af stoffet i udledningen. Vurderingen kan for eksempel være baseret på et økotoksikologisk datagrundlag med effekt-

koncentrationer af et stof samt en høj applikationsfaktor (større end 1.000).

Størrelsen af applikationsfaktoren er afhængig af, hvor godt et datagrundlag, der er til stede. Jo dårligere et datagrundlag, jo større en applikationsfaktor er nødvendig i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Der skal desuden tages hensyn til i forvejen forekommende stofkoncentrationer i vandområdet. Såfremt andre miljøhensyn og bestemmelser ikke betinger andet, kan et eventuelt udlederkrav for det pågældende stof derefter fastsættes alene på dette grundlag i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

Udledninger af tag- og overfladevand

Udledninger af tag- og overfladevand fra befæstede arealer sker med varierende mængder og afløbstid. Disse udledninger vil kun sjældent have en varighed på mere end 1 døgn. Desuden vil risikoen for påvirkning af de modtagende vandområder være størst i starten af en regnhændelse, idet koncentrationerne af stoffer her vil være størst og fortyndingen i det modtagende vandområde mindst. Denne situation vil altså være kortvarig, måske $\frac{1}{2}$ - 1 time.

Kvalitetskrav fastsættes for at give en beskyttelse af vandområder overfor en langtidsvirkning fra udledninger. Det vil sige, at vurderingen af, om kvalitetskravet kan opfyldes, skal ske for længere tidsperioder, end det normalt er aktuelt for regnhændelser. Ved længere regnhændelser vil koncentrationerne endvidere være relativt lave og fortyndingen desuden høj.

Ud fra disse betragtninger vurderes det almindeligvis ikke at være nødvendigt at basere fastsættelsen af udledervilkår for udledninger af tag- og overfladevand fra befæstede arealer på kvalitetskrav fastsat efter bekendtgørelse nr. 921. Fastsættelsen af udledervilkår skal imidlertid sikre, at udledningerne ikke forårsager akut giftvirkning i vandområdet. Vilkår for disse udledninger vil derfor typisk være begrænset til krav til begrænsning af den hydrauliske belastning, funktionskrav til sandfang, olie/benzinudskiller, bassin m.m.

For udledninger af tag- og overfladevand fra befæstede arealer, der er udsat for særlig belastning (nedfald eller tab af stoffer fra konkrete kilder), bør der imidlertid foretages en konkret vurdering af, om fastsættelsen af udledervilkår skal baseres på kvalitetskrav. Dette kunne f.eks. være skrotpladser, påfyldningsområder m.v.

Man kan forestille sig, at andre situationer, f.eks. udledning af meget flygtige stoffer, kan berettige til at fastsætte udlederkrav for visse miljøfarlige stoffer i overensstemmelse med bekendtgørelsen uden, at der for inden er fastsat et kvalitetskrav for det pågældende stof. En forudsætning for dette er, at det sker på baggrund af en konkret vurdering af forholdene.

16.3.3 Fagligt grundlag for fastsættelse af kvalitetskrav

At amtsrådet skal fastsætte et kvalitetskrav efter bekendtgørelsens § 3, stk. 3 indebærer, at amtsrådet også skal etablere det nødvendige grundlag herfor, herunder fastsættelse af kvalitetskriterier i det omfang, disse ikke i forvejen er fastsat.

Amtet kan i forbindelse med behandlingen af en udledningstilladelse kræve, at ansøgeren oplyser de nødvendige data for de udledte stoffer. Det vil først og fremmest være data for kronisk toksicitet (NOEC) eller i mangel heraf akut toksicitet (LC₅₀), samt oplysninger om bioakkumulerbarhed og nedbrydelighed.

Anvisning fra Miljøstyrelsen i henhold til § 3, stk. 3 omfatter i den forbindelse anvisning af metoder, fremgangsmåder, omfang af datagrundlag og behov for dokumentation, som vil være en forudsætning for amtsrådets fastsættelse af et kvalitetskriterium. Amtsrådet kan imidlertid ikke generelt forvente, at Miljøstyrelsen alene på anmodning herom kan påtage sig at vurdere konkrete miljøfarlige stoffer og fastsætte kvalitetskriterier.

I Miljøstyrelsens publikation Miljøprojekt nr. 250 (1994) om "Økotoksikologiske kvalitetskriterier for overfladevand" er der angivet en metode for fastsættelse af kvalitetskriterier for overfladevand og sediment. Miljøstyrelsen har selv anvendt denne metode ved fastsættelse af kvalitetskravene i bekendtgørelsens bilag 2.

Datasøgning og kvalitetsvurdering af data

Ved udarbejdelse af kvalitetskriterier skal der anvendes en strategi for datasøgning, som også indeholder en evaluering af datakvaliteten. I TemaNord, 1995:581 "Environmental Hazard Classification" er der peget på en række datakilder og en trinvis strategi for datasøgning, hvor søgningen kan udvides i fire trin, afhængig af om der er fundet tilstrækkelig data. Strategien for søgning af data følges i TemaNord rapporten af et klassificeringssystem til vurdering af kvalitet af data, som afhænger af om data er tilvejebragt efter standardiseret metode.

Opmærksomheden skal endvidere henledes på, at flere datakilder er og vil blive tilgængelige via Internettet. For eksempel er den væsentligste økotoksikologiske database for enkelt stoffers effekter på akvatiske organismer tilgængelig på US-EPA (den amerikanske miljøstyrelse)'s internet adresse http://www.epa.gov/medicotox/ecotox_home.htm.

Datafortolkning

TemaNord, 1995:581 "Environmental Hazard Classification" indeholder endvidere informationer om fortolkning af økotoksikologiske data, især med hensyn til fortolkning af økotoksikologiske data for svært opløselige stoffer, og andre test for bionedbrydelighed end test for letbionedbrydelighed. I mangel af effekt-data beskriver Tema Nord også en beregningsmetode til at estimere disse oplysninger - (QSAR-methods (Quantitative Structure Activity Relationships)).

På trods af at vejledningen i TemaNord sigter mod klassificering og mærkning af stoffer for deres miljøfare, kan søgnings- og fortolkningsprincipperne med fordel anvendes som hjælp ved udarbejdelse af vandkvalitetskriterier.

Det kommende EU-direktiv om rammerne for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ("Vandrammedirektivet") vil desuden fastlægge en procedure for at fastlægge vandkvalitetskrav. Denne procedure skal som minimum følges efter en kommende implementering af direktivet i dansk lovgivning. Proceduren, som den fremgår af forslaget til direkti-

vet, er i store træk sammenfaldende med den metode, som Miljøstyrelsen hidtil har anvendt.

PAH'er

16.3.4 Kvalitetskrav til grupper af stoffer

I bekendtgørelsens bilag 2 er fastsat et generelt kvalitetskrav til polycykliske aromatiske carbonhydrider (PAH'er) på 0,001 µg/l. Dette kvalitetskrav er ment som et krav til enkelte PAH'er og altså ikke til en sum af PAH'er. Kvalitetskravet er fastsat udfra data for de PAH'er, der er mest kritiske i relation til miljøfarlighed (især 3,4-benzopyren og 3,4-benzofluoranthren). Kvalitetskravet på 0,001 µg/l kan derfor anvendes som et generelt krav for enkeltstoffer og derved sikre miljøet, selv i forhold til det mest kritiske PAH.

Amtsrådet kan dog for et specifikt PAH fastsætte et kvalitetskrav, der afviger fra bekendtgørelsens generelle krav om 0,001 µg/l. Dette skal i så fald ske på baggrund af konkret viden om det enkelte PAH og efter proceduren, der fremgår af bekendtgørelsens § 3.

16.4 Fastsættelse af krav til udledning

*Vurdering af forurening i
lokalområdet*

16.4.1 Opfyldelse af kravet om den bedste, tilgængelige teknik og kvalitetskravet (Den kombinerede fremgangsmåde)

For vandområdet i umiddelbar nærhed af udledningen foreskriver bekendtgørelsen, at en række konkrete krav skal kunne opfyldes. Væsentligt er i den forbindelse opfyldelsen af fastsatte kvalitetskrav.

Efter bekendtgørelsens § 1 skal udledning af stoffer omfattet af bekendtgørelsen begrænses mest muligt ved hjælp af den bedste, tilgængelige teknik.

Bekendtgørelsens § 6 skal i den forbindelse forstås således, at det skal vurderes, hvorvidt et udlederkrav fastsat på grundlag af anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik kan føre til opfyldelse af kvalitetskravene i vandområdet lokalt omkring udledningen, eller om kravene til udledningen bør skærpes for at kunne opfylde et kvalitetskrav.

Dvs. at man kombinerer to velkendte strategier: fastsættelse af udlederkrav på baggrund af den bedste, tilgængelige teknik og fastsættelse af udlederkrav på baggrund af et kvalitetskrav. Den af de to strategier, der fører til det strengeste udlederkrav, skal ifølge bekendtgørelsen anvendes. Denne metode at fastsætte udlederkrav på kaldes "den kombinerede fremgangsmåde" (eng. "the combined approach") og er en af hjørnestenene i EU-direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening ("IPPC-direktivet"), der regulerer de større industrielle virksomheder. Den kombinerede fremgangsmåde bliver også en hjørnesteen i det kommende EU-direktiv om rammerne for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ("Vandrammedirektivet").

Såfremt udledningen baseret på anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik resulterer i koncentrationsniveauer i vandområdet, der er lavere end kvalitetskravet, angiver den højere kravværdi derfor ikke et grundlag for at kunne "fylde op". Udlederkravet skal i så fald fastsættes ud fra, hvad der er opnåeligt ud fra anvendelse af den bedste, tilgængelige

teknik. Det vil ikke i dette tilfælde være acceptabelt at regne baglæns fra kvalitetskrav til fastsættelse af udlederkrav.

Medfører anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknik derimod ikke umiddelbart opfyldelse af kvalitetskravene, skal bekendtgørelsens § 6, stk. 3, forstås således, at såfremt der ikke i forbindelse med et amts regionplanlægning er fastsat et spildevandsnærområde i relation til de konkrete miljøfarlige stoffer, som ønskes udledt, skal kvalitetskravene, som fastsat i bilag 2 eller som fastsat af amtet, være opfyldt umiddelbart efter initialfortyndingen.

I det omfang der i forbindelse med et amts regionplanlægning er fastsat et spildevandsnærområde i relation til de konkrete miljøfarlige stoffer, skal de fastsatte kvalitetskrav være opfyldt ved nærområdets afgrænsning og altså ikke umiddelbart efter initialfortyndingen.

Akut giftvirkning

Amtet skal også sikre, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 3, at der intet sted inden for nærområdet forekommer koncentrationer efter initialfortynding, der kan forårsage akut giftvirkning, og at udledningen ikke må give anledning til ophobning af stoffet i nærområdets sediment, bløddyr, skaldyr eller fisk. Det skal i den forbindelse bemærkes, at koncentrationerne, hvor der kan forekomme henholdsvis akut og kronisk toksicitet, sædvanligvis er forskellige. Niveauet for akut giftvirkning kan i de fleste tilfælde regnes 10 - 20 gange højere end kvalitetskravet. Endelig skal amtet sikre, at udledningen ikke giver anledning til smagsforringende påvirkning af fisk og skaldyr.

16.4.2 Initialfortynding

Ved fastsættelse af vilkårene i en udledningstilladelse skal amtsrådet som krævet i bekendtgørelsens § 6, stk. 3, tage udgangspunkt i udledningens initialfortynding.

Initialfortyndingen defineres som den fortynding, der forårsages af, at spildevandsstrålens impuls (produktet af spildevandsstrømmens masseflux og hastighed) eller vægtfyldeforskel i forhold til det omgivende vand skaber turbulente strømninger, der giver en vis første (initial) fortynding i vandområdet ved udledningspunktet. Initialfortyndingen er ophørt, når spildevandsstrålen har tabt så meget impuls på grund af modstanden fra det omgivende vand, at hastigheden i strålen i forhold til dette bliver nul. (ref. Miljøprojekt nr. 260, 1994, "Industrispildevands miljøfarlighed")

For en mere detaljeret beskrivelse af fortyndingsaspekter henvises til Miljøprojekt nr. 188, 1992, "Økotoksikologisk vurdering af industrispildevand".

Praktisk håndregel

Definitionen af initialfortynding er imidlertid ikke særlig operationel og anvendelig i praksis. I langt de fleste tilfælde har spildevandsudledninger kun en relativt lille impuls, og fortynding af spildevandsstrålen som følge af spildevandsstrømmens impuls får kun lille betydning. Fortyndingsforholdene bør imidlertid vurderes i det enkelte tilfælde.

Ved direkte udledning til et større vandområde kan amtsrådet i praksis, hvor videngrundlaget ikke er bedre, som udgangspunkt regne med en

initialfortynding på en faktor 10. Med et vist kendskab til de lokale udløbsforhold og udløbsarrangementet kan skønnet dog kvalificeres. Ved et åbent vandområde med stor opblanding kan det skønnes højere, og ved udledninger til små vandløb kan det skønnes lavere. Et sådant skøn skal også sættes i relation til den vandmængde, der skal udledes.

Et andet aspekt er, at en egentlig fastsættelse af en større initialfortynding ikke vil være aktuel i de tilfælde, hvor anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknik som udgangspunkt for fastsættelse af udledervilkår medfører skærpede udlederkrav i forhold til opfyldelsen af kvalitetskravene. I så fald får initialfortyndingen ikke betydning for kravfastsættelsen.

Ved udledning til mindre vandløb må der ofte ses bort fra en potentiel initialfortyndning på grund af lav median minimumsvandføring i vandløbene, dvs. at koncentrationen i selve udledningen skal svare til kvalitetskravet, for at dette kan opfyldes for vandløbet.

16.4.3 Afgrænsning af et spildevandsnærområde

Kvalitetskravene forudsættes opfyldt tæt på udledningen, men en vurdering af miljøpåvirkningerne i nærområdet over for mulighederne for at begrænse udledningen kan også danne grundlag for en beslutning om amtsrådet skal afgrænse og fastlægge et spildevandsnærområde. I denne vurdering skal det også indgå, om der er andre udledninger, som direkte har indflydelse på, om et kvalitetskrav kan opfyldes.

Amtsrådet må foretage en beregning eller vurdering af, om kvalitetskravene for de relevante stoffer kan overholdes i forbindelse med en udledning efter anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik.

Hvis kvalitetskravene ikke kan overholdes umiddelbart efter initialfortyndingen, bør amtsrådet overveje, om der i regionplanen skal udlægges et spildevandsnærområde omkring udledningen med hensyn til de involverede stoffer, eller om kvalitetskravene fastholdes overholdt efter initialfortyndingen med deraf følgende skærpede krav til nedbringelse af koncentrationerne i udledningen.

Spørgsmålet om udlægning af nærområde kontra skærpelse af udlederkrav bør afgøres efter overvejelse af på den ene side de tekniske og økonomiske muligheder for at nedbringe koncentrationerne i udledningen og på den anden side de miljømæssige konsekvenser af udledningen. Herunder skal der tages hensyn til den påvirkning af vandmiljøet, der ellers sker og "de facto" accepteres med hensyn til de pågældende stoffer til vandområdet. Såfremt amtsrådet beslutter at udlægge et spildevandsnærområde, forudsætter dette en udstrækning, som sikrer, at kvalitetskravene opfyldes ved nærområdets afgrænsning, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

16.4.4 I forvejen forekommende stofkoncentrationer i vandområdet

Amtsrådet skal i forbindelse med fastsættelse af udlederkrav tage udgangspunkt i de stofkoncentrationer, der i forvejen forekommer i vandområdet, og den aktuelle belastning fra andre kilder, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2. Dette gælder såvel ved vurderingen af forventede kon-

centrationer efter initialfortyndingen som ved vurderingen af, om et fastsat kvalitetskrav er opfyldt ved et eventuelt spildevandsnærområdes afgrænsning.

Idet kompetencen til at fastsætte udlederkrav ifølge miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 og 5 er udlagt til amtsrådet, må amtet afgøre hvilken dokumentation, der er nødvendig med henblik på at opfylde bekendtgørelsens krav. Amtsrådet må derfor i den enkelte sag afgøre, om vilkår kan fastsættes på det foreliggende grundlag evt. suppleret med diverse beregninger, eller om der er behov for supplerende undersøgelser eller oplysninger.

Amtsrådet skal i den forbindelse være opmærksom på, at EU Kommissionen i konkrete sager, hvor der er rejst påstand om krænkelse af direktivet om det akvatiske miljø, har lagt vægt på, at der i sagerne er skabt sikkerhed for, at det resulterende koncentrationsniveau efter udledningen kan opfylde kvalitetskravene.

16.4.5 Ingen øget forurening af vandområderne

Ifølge bekendtgørelsens § 9, stk. 1, skal amtet ved meddelelse af tilladelse til udledning sikre, at det i intet tilfælde gøres muligt direkte eller indirekte at forøge forureningen af vandløb, søer eller havet med de i bilag 1 opførte stoffer.

Vurdering af indirekte forurening

En vurdering af, hvorvidt en udledning indirekte vil føre til øget forurening i andre vandområder end lokalområdet, vil ofte være vanskelig.

For det første kan de fastsatte kvalitetskrav ikke anvendes i denne sammenhæng, idet kvalitetskravene ikke er udtryk for et generelt, godt beskyttelsesniveau, men alene er et værktøj, der kan anvendes i direkte relation til regulering af udledninger. Indvirkning fra andre påvirkninger vil desuden bidrage til det samlede forureningsbillede.

For det andet vurderer Miljøstyrelsen, at den nuværende viden om forekomst, skæbne og effekt af de enkelte stoffer i vandmiljøet generelt ikke er tilstrækkeligt til at kunne skabe sikkerhed for, at en udledning ikke fører til øget forurening.

Amtet skal her bemærke sig, at der i bekendtgørelsens § 9, stk. 2 er givet en definition på begrebet "forurening", der giver en mere snæver forståelse af "forurening", end den almindelige danske forståelse af samme begreb.

Definitionen i § 9, stk. 2 lyder således:

"Ved forurening i stk. 1 forstås: af mennesker direkte eller indirekte foretaget tilførsel af stoffer eller energi til vandmiljøet, med så skadelige virkninger til følge, at den menneskelige sundhed bringes i fare, levende ressourcer og akvatiske økosystemer skades, rekreative værdier forringes, eller, at der lægges hindringer i vejen for anden retmæssig anvendelse af vandet."

Der skal gøres opmærksom på de langsigtede nationale målsætninger for reduktion og udfasning af udledninger af miljøfremmede stoffer. Dette omfatter en grundlæggende forpligtelse i direktivet for det akvati-

ske miljø til at træffe foranstaltninger for at eliminere forurening af vandområderne med farlige stoffer, som hører til under direktivets liste I og at formindske forureningen med stoffer, der hører under direktivets liste II - jf. bekendtgørelsens bilag 1. Endvidere har Danmark indgået internationale aftaler om beskyttelse af havmiljøet ved en progressiv reduktion af udledninger af miljøfarlige stoffer med sigte på at bringe disse til ophør i år 2020.

På den baggrund finder Miljøstyrelsen, at vurderingen af, om en udledning giver anledning til indirekte forurening - især i marine områder, grundlæggende bør baseres på en helhedsbetragtning af den samlede udledning og tilførsel af et stof til vandmiljøet inden for et større område. Andet vidensgrundlag kan dog også danne grundlag for en vurdering. En konklusion om, at bekendtgørelsens § 9 stk. 1 kan opfyldes, bør ikke accepteres, hvis det ikke kan sandsynliggøres på grundlag af udviklingen i den samlede udledning.

Opfyldelse af bekendtgørelsens § 9 stk. 1 kan således tilgodeses ved at redegøre for, at den samlede udledning fra direkte kilder, fra kilder i det hydrologiske opland og fra atmosfærisk deposition til et større vandområde ikke stiger som følge af en konkret tilladelse til en udledning. For de miljøfarlige stoffer, som omfattes af forpligtelserne til reduktion og ophør af udledninger, bør en reduktion af den samlede udledning til det aktuelle område imidlertid kunne sandsynliggøres. Vurderingerne bør ideelt set i begge situationer baseres på den tidsmæssige udvikling i den samlede udledning fra samtlige kilder over en regionplan periode.

Grundlaget for at kunne opstille en opgørelse til brug for vurderingen af udviklingen af den samlede udledning af et konkret stof vil i mange tilfælde være begrænset. Dog vil grundlaget med tiden forbedres blandt andet i takt med de resultater, som tilvejebringes under det nationale overvågningsprogram NOVA.

Acceptabelt vurderingsniveau

Et acceptabelt udgangspunktet for vurdering af dokumentationen kan være en sammenstilling af information om udledningernes størrelse fra 1). eksisterende udledningstilladelser, 2). foreliggende resultater fra egenkontrol og amtsrådets tilsyn samt 3). anden konkret viden om tilførsler af stoffer til vandområderne, som amtsrådet måtte være i besiddelse af.

Da vurderinger i relation til opfyldelse af bekendtgørelsens § 9 stk.1 primært skal gennemføres på et overordnet niveau, har det mindre betydning, om der for vurderingen i en konkret sag foreligger et fuldstændigt kendskab til udledning og tilførsler fra samtlige eksisterende kilder, før vurderingen kan gennemføres.

16.4.6 Mængdebetragtning

Selv om stofkoncentrationen i en udledning er så lille, at der ikke nødvendigvis er behov for at fastsætte et kvalitetskrav, kan der alligevel være behov for at stille udlederkrav til udledningen som følge af de udledte stofmængder, jf. ovenstående afsnit om vurdering af indirekte forurening.

16.5 Fastsættelse af kontrolvilkår

I bekendtgørelsens § 7 er præciseret hvilke vilkår, amtet skal stille ved tilladelse til udledning af miljøfremmede stoffer. Der skal stilles krav til:

- (1) den største tilladte koncentration af stoffet i udledningen,
- (2) den gennemsnitlige tilladte koncentration i en eller flere nærmere angivne perioder,
- (3) den største tilladte mængde af stoffet i udledningen i en eller flere nærmere angivne perioder, og
- (4) egenkontrol.

Der lægges op til, at forskellige kombinationer af udlederkrav med tilhørende egenkontrol kan benyttes, idet amtsrådet (i samarbejde med den pågældende ansøger) kan fastlægge de udlederkrav med tilhørende egenkontrol, der er mest hensigtsmæssige i det enkelte tilfælde. Der er således ikke lagt op til ens kontrolkrav til alle udledninger, men krav tilpasset de lokale forhold. Samtlige fire krav til vilkårsfastsættelse skal dog være opfyldt.

Krav til udledninger fastsættes ud fra hensyn til akut eller kronisk effekt eller hensyn til bioakkumulering.

Akut effekt imødegås ved fastsættelse af krav til maksimal koncentration (svarende til punkt (1)) og krav til maksimal vandmængde (typisk sekundvandmængde, timevandmængde eller døgnvandmængde). Ved kombination af disse to krav vil der indirekte være fastsat krav til stofmængde i den valgte periode (svarende til punkt (3)).

Kroniske effekter imødegås ved at fastsætte krav til gennemsnitlig koncentration over en vis periode (f.eks. døgn, flere døgn, måned) (svarende til punkt (2)) og krav til maksimale vandmængder. Ved kombination af disse to krav vil der indirekte være fastsat krav til stofmængde i den valgte periode (svarende til punkt (3)).

Uacceptabel akkumulering, dvs. ophobning af stoffer, i sedimenter eller i dyr og planter, imødegås ved at fastsætte krav til stofmængde over en længere periode, typisk et år (svarende til punkt (3)). Afhængig af måden hvorpå dette kræves kontrolleret vil punkt (1) eller (2) også kunne være opfyldt.

Udlederkrav vil skulle fastsættes ud fra det af de 3 hensyn, der er mest kritisk for det modtagende vandområde. Krav fastsat for den mest kritiske situation vil i praksis kunne overflødiggøre kontrolvilkår for de 2 øvrige hensyn, eller også vil disse hensyn kunne være dækket ind under det mest kritiske krav.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at kontrolvilkår baseret på et statistisk grundlag, som f.eks. Dansk Standard nr. 2399 "Afløbskontrol, Statistisk beregning af afløbsdata", kan anvendes ved vilkårsfastsættelse i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 7. Det skal dog bemærkes, at en kontrolregel efter Dansk Standard forudsætter en vis prøvfrekvens.

Med hensyn til egenkontrol (4) menes her f.eks. prøvetagningsfrekvens, prøveudtagningsmetode, detektionsgrænser, rapporteringsfrekvens og analysemetode.

16.6 Revision af eksisterende udledningstilladelser

Ifølge bekendtgørelsens § 10 skal amtet træffe foranstaltninger til sikring af, at vilkår i eksisterende udledningstilladelser bringes i overensstemmelse med bekendtgørelsen.

Med den nuværende regulering af industrielle udledninger efter miljøbeskyttelsesloven vurderer Miljøstyrelsen, at der generelt er sket den nødvendige regulering af udledning af miljøfremmede stoffer. Det må derfor bero på en konkret vurdering af den enkelte industris karakter, om der er behov for en revision af udledningstilladelsen. Dette omfatter også kommunale renseanlæg med særskilt industribelastning, idet det er Miljøstyrelsens vurdering, at hovedparten af de allerede meddelte tilladelser for kommunale renseanlæg vil være i overensstemmelse med bekendtgørelsen ud fra den begrundelse, at det aktuelle indhold af miljøfarlige stoffer i udledningerne ligger på den sikre side af et potentielt kvalitetskrav for vandområdet.

Udledningstilladelser, der i dag specifikt indeholder krav til visse stoffer, der er omfattet af bekendtgørelse nr. 921, skal i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 10 revurderes med henblik på at bestemme, om kvalitetskravene er overholdt og om nødvendigt ajourføres i form af påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30.

Amtsrådet er derimod ikke forpligtet til at revurdere en udledningstilladelse, der ikke indeholder krav til særlige stoffer, med mindre der enten er mistanke om, at disse stoffer tilføres vandmiljøet i mængder eller koncentrationer ud over, hvad der er normalt for den pågældende udledning, eller mistanke, om at kvalitetskravene for vandmiljøet ikke er overholdt.

Det skal bemærkes, at det gælder for de 17 såkaldte Liste I stoffer, som i bekendtgørelsens bilag 2 er mærket "c", at tilladelser til udledning skal tidsbegrænses, så tilladelseerne hvert fjerde år kan tages op til fornyet overvejelse, jf. de fire bekendtgørelser, som er angivet i bekendtgørelsens § 8.

Med det kommende EU-direktiv om rammerne for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ("Vandrammedirektivet") forventes der ligeledes at blive stillet krav om, at allerede meddelte udledningstilladelser jævnligt skal tages op til revision og om nødvendigt ajourføres.

8 års retsbeskyttelse

Såfremt et kvalitetskrav for et vandområde medfører, at der er behov for en revision af en virksomheds udledningstilladelse, og denne virksomhed har en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 er en sådan revision ikke omfattet af den almindelige 8 års retsbeskyttelse på virksomhedens miljøgodkendelse. Dette skyldes, at kvalitetskrav som fastsættes som følge af Rådets Direktiv 76/464/EØF af 4. maj 1976 og bekendtgørelse nr. 921 til enhver tid skal respekteres, og det

kan derfor ikke udskydes at fastsætte udlederkrav, der skal overholdes for at respektere kvalitetskrav, svarende til virksomhedernes godkendelsesperiode.

16.7 Klageadgang

En udledningstilladelse fastsat efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1 kan påklages til Miljøstyrelsen inden for 4 uger fra modtagelsen af afgørelsen, jf. lovens §§ 91 og 93.

I forbindelse med klagen over udledningstilladelsen bør klageren gøre opmærksom på, om det er det generelle kvalitetskrav for vandområdet, der ligger til grund for fastsættelsen af den konkrete udledningstilladelse, som klagerne mener er forkert fastsat, eller om det er beregningen på grundlag af kvalitetskravene, som klageren mener er forkert. I begge tilfælde bør dokumentation for klagerens opfattelse vedlægges klagen.

Skønt kvalitetskravet er et generelt krav og således ikke en del af den konkrete afgørelse, vil Miljøstyrelsen alligevel undersøge om kvalitetskravet skulle være forkert fastsat på baggrund af målsætningerne for området og vandområdets tilstand.

Kvalitetskravet skal senest offentliggøres i forbindelse med førstkomende regionplans retningslinier for kvaliteten og anvendelsen af vandområderne, jf. bekendtgørelsens § 5. Kvalitetskravene er her genstand for klage efter reglerne i lov om planlægning.

Såfremt amtsrådet i forbindelse med behandlingen af en konkret udledningstilladelse skal fastsætte et nyt kvalitetskrav, og i den forbindelse vurderer at dette krav vil få indflydelse på andre udledninger m.v., kan amtsrådet udarbejde et tillæg til regionplan for et sådant kvalitetskrav. Herved gives andre parter med interesse i fastsættelse af et kvalitetskrav mulighed for at kommentere eller gøre indsigelse mod fastsættelsen af et sådant kvalitetskrav.

16.8 Kommende revision af bilag 2 til bekendtgørelse nr. 921

Kvalitetskravene i bilag 2 til bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 er fastsat ud fra det eksisterende videngrundlag om påvirkning af vandmiljøet, økosystemer m.v. Da erfaringer med fastsættelse og anvendelse af kvalitetskrav p.t. er begrænset, forventes der en løbende opdatering af kvalitetskravene. Som eksempel vil bilaget med tiden kunne udvides med kvalitetskrav for langt flere enkelte polyaromatiske carbonhydrider (PAH'er).

17. Andre bestemmelser

17.1 Register over tilladelser

I bekendtgørelsens § 50 er det angivet, at tilladelsesmyndigheden skal føre register over de i medfør af bekendtgørelsen udstedte tilladelser.

Registeret skal indeholde såvel oplysninger om beliggenheden af de spildevandsanlæg, der gives tilladelse til, som oplysninger om, til hvilket vandområde, spildevandet tillades udledt til.

Tilladelsesmyndigheden kan efter lovens § 83, stk. 1, blive pålagt at udlevere oplysningerne, der indføres i registeret, til brug for vurdering af forhold, der reguleres efter miljøbeskyttelsesloven.

17.2 Generelt om vilkår for spildevandstilladelser

Generelt skal spildevandstilladelser meddeles på baggrund af en ansøgning fra grundejeren/virksomheden. Godkendelses- eller tilsynsmyndigheden kan altså ikke forlange, at der ansøges om at få revideret en eksisterende tilladelse, med mindre grundejeren/virksomheden er pligtig til at ansøge efter bekendtgørelsens § 2.

Ved revision af en eksisterende spildevandstilladelse kan tilladelsesmyndigheden påbyde en redegørelse for spildevandsforholdene efter lovens § 72. På baggrund af en sådan redegørelse kan der herefter meddeles påbud om ændrede vilkår for spildevandsudledninger efter lovens § 30, eller ved afledning til jorden efter lovens § 20.

17.2.1 Tidsbegrænsning af tilladelser

I bekendtgørelsens § 51, stk. 2 er det angivet, at meddelelser af tilladelser efter bekendtgørelsen kan tidsbegrænses.

Dette kan f.eks. være hensigtsmæssigt i en række situationer, f.eks. ved udledninger fra renseanlæg, hvor der er usikkerhed om permanente krav vil kunne overholdes, under hensyntagen til den anvendte renseteknologi. Her kan man sætte vejledende krav en periode, og efter denne periode kan tilladelsesmyndigheden vurdere om krav kan gøres permanente.

Det kan f.eks. også anvendes ved industrielle tilslutninger til kommunale renseanlæg, hvor man ønsker en successiv reduktion af virksomhedens tilledning, afhængigt af hvad der kan opnås af reduktion på industrien ved renere teknologi m.v.

17.2.2 Bestemmelser om tilsyn og kontrol

Tilladelser efter bekendtgørelsen bør i fornødent omfang indeholde bestemmelser om tilsyn og kontrol, herunder egenkontrol.

Omfanget af tilsyn og kontrol bør fastsættes ud fra proportionalitetsprincippet, dvs. jo større forureningsmæssig betydning en tilladelse har, jo større vil behovet for tilsyn og kontrol være.

Et vigtigt princip for vilkårsfastsættelse i en udledningstilladelse er, at dette bør ske på en sådan måde, at det er muligt at kontrollere efter en velanskrevet metode. Vilkår, der ikke er kontrollerbare eller dårligt definerede, er i praksis umulige at håndhæve.

For renseanlæg er der i kapitel 8 angivet minimumskrav til egenkontrolprøver for udledningerne. Herudover er det op til tilladelsesmyndigheden at vurdere behovet for tilsyn og kontrol.

For udledninger fra renseanlæg i øvrigt er der i DS nr. 2399 afløbskontrol, Statistisk beregning af afløbsdata angivet retningslinier for kontrol og prøveantal.

For industrielle tilslutninger til kommunale spildevandsanlæg er der i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6 fra 1994 om "Tilslutning af industri-spildevand til kommunale spildevandsanlæg" angivet retningslinier for kontrol og kontrolregler, jf. vejledningens kapitel 8.

17.3 Tinglysning

I nogle tilfælde må et offentligt eller privat spildevandsanlæg af tekniske eller planmæssige årsager placeres på ejendomme, der ikke tilhører kommunen.

Placering af et spildevandsanlæg kan i denne situation ske ved indgåelse af en frivillig aftale med den berørte grundejer om placering af anlægget. Hvis det ikke er muligt at indgå en aftale med grundejeren, må kommunen i stedet foretage ekspropriation til anlægget, jf. lovens kapitel 8.

For at sikre anlæggets placering mod indsigelser fra fremtidige ejere af ejendommen og mod retsforfølgning i øvrigt, skal der som udgangspunkt både når der foreligger en frivillig aftale og når der er foretaget ekspropriation, tinglyses en deklaration på ejendommen. Deklarationen skal beskrive den erhvervelse af ejendomsret til arealer, begrænsning i brugsret eller rådighedsindskrænkning der er opnået med aftalen eller ekspropriationen.

En deklaration bør endvidere fastslå spildevandsanlæggets status, således at det af tingbogen fremgår, hvorvidt der er tale om et offentligt eller et privat spildevandsanlæg. Dette har også betydning i forhold til lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., hvorefter kommunen ikke kan operere på privat grund med kloakforsynings midler, medmindre der er tale om etablering af et anlæg efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v..

18. Administrative bestemmelser og bestemmelser om klageadgang

18.1 Administrative bestemmelser

Når en kommunalbestyrelse eller et amtsråd træffer en afgørelse efter bekendtgørelsen, skal myndigheden påse, at de administrative bestemmelser i lovens kapitel 10 er overholdt.

Lovens kapitel 10 indeholder en række administrative bestemmelser, der i et vist omfang beskriver den fremgangsmåde og de retssikkerhedshensyn myndighederne skal iagttage, når myndighederne træffer afgørelse efter loven.

Bestemmelserne i lovens kapitel 10 suppleres af forvaltningslovens almindelige regler om udformning af afgørelser - herunder forvaltningslovens regler om partshøring, klagevejledning og begrundelse af forvaltningsakter.

For afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen om regulering af spildevandsafledning kan særligt fremhæves følgende administrative bestemmelser, myndighederne skal efterkomme.

Afgørelsens form

En afgørelse efter bekendtgørelsen skal meddeles skriftligt til adressaten samt øvrige klageberettigede personer, organisationer eller myndigheder samt de myndigheder, der har været inddraget i sagens behandling eksempelvis i forbindelse med udtalelser i sagen, jf. lovens § 74.

Afgørelser, der kan påklages, skal endvidere indeholde en fyldestgørende klagevejledning, hvoraf det fremgår, at afgørelsen kan påklages skriftligt til Miljøstyrelsen. Hvis afgørelsen ikke kan påklages skal dette ligeledes fremgå af afgørelsen.

Endelig skal afgørelsen indeholde oplysninger om klagefristens udløb og søgsmålsfrist til domstolene.

Partshøring i forbindelse med meddelelse af forbud og påbud

Efter lovens § 75 skal alle afgørelser om påbud og forbud efter loven eller regler udstedt i medfør af denne forhåndsvarsles. For spildevandsreguleringen er dette særligt relevant for påbud efter lovens § 30, men også afgørelser efter lovens § 20 om tilbagekaldelse af § 19-tilladelser til afledning af spildevand ved nedsivning m.v., må anses som omfattet af kravet om forvarsling.

Forhåndsvarslingen eller underretningen efter lovens § 75, stk. 1, skal ske skriftligt til adressaten for påbudet eller forbudet. og skal indeholde oplysninger om retten til aktindsigt og retten til at udtale sig efter reglerne i forvaltningsloven.

Forhåndsvarslingen skal endvidere udformes som en “agterskrivelse” - dvs. en skrivelse, hvori afgørelsen, myndigheden agter at træffe, skitseres.

Forhåndsvarslingen kan efter lovens § 75, stk. 2, 1. punktum undlades, såfremt en øjeblikkelig afgørelse er nødvendig.

Ved siden af lovens § 75 gælder forvaltningslovens almindelige regler om partshøring - særligt forvaltningslovens § 19.

For yderligere vejledning om forhåndsvarsling af påbud og forbud henvises til Miljøstyrelsens vejledning nr. 12/1992 om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven.

18.2 Klage og søgsmål

For klager over afgørelser truffet efter bekendtgørelsen gælder bestemmelserne i lovens kapitel 11 om klage og søgsmål og kapitel 12 om Miljøklagenævnet.

18.2.1 Klageadgang

Kommunalbestyrelsens og amtsrådets afgørelser kan påklages til Miljøstyrelsen, med mindre andet fremgår af bekendtgørelsens bestemmelser.

Klagefrist

Efter lovens § 93 er klagefristen 4 uger fra den dag afgørelsen, påbudet eller beslutning kan anses for meddelt. Hvis beslutningen er offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog først fra offentliggørelsen.

Klagens form og indsendelse

Klagen skal indsendes skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Denne myndighed fremsender herefter umiddelbart efter klagefristens udløb klagen vedlagt sagens akter og materiale, der er lagt til grund for myndighedens afgørelse til Miljøstyrelsen, jf. lovens § 94.

Klagers virkning på efterkommelse af påbud og forbud

En klage over et påbud eller et forbud har efter lovens § 95 som udgangspunkt opsættende virkning.

Dette gælder dog ikke, hvis den myndighed, der som 1. instans har meddelt påbudet eller forbudet, i påbudet eller forbudet har fastsat, at forbudet eller påbudet af særlige grunde skal efterkommes straks, jf. lovens § 78.

Klagers opsættende virkning for udnyttelse af tilladelser m.v.

En klage over en tilladelse, godkendelse eller dispensation efter bekendtgørelsen har ikke opsættende virkning, efter lovens § 96.

Hvis en tilladelse udnyttes før klagefristens udløb eller før den pågældende tilladelse m.v. er behandlet af klagemyndigheden, sker dette på pågældendes eget ansvar, og indebærer ingen indskrænkninger i klagemyndighedens ret til at ændre, ophæve tilladelsen, godkendelsen eller dispensationen m.v.

Klageberettigede

Af lovens §§ 98-100 fremgår, hvem der kan klage over afgørelser efter bekendtgørelsen.

Som udgangspunkt er afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, klageberettiget. Endvidere kan amtsrådet påklage kommunalbestyrelsens afgørelser og vice versa.

Endvidere gælder det, at embedslægen kan påklage myndighedernes afgørelser, der er truffet i henhold til eller med hjemmel i lovens kapitel 3-5 - og altså således også afgørelser der er truffet i henhold til spildevandsbekendtgørelsen.

Søgsmål hos domstolene

Alle afgørelser efter bekendtgørelsen kan efter lovens § 101 indbringes for domstolene. Efter lovens § 101 skal sagen være anlagt inden 6 måneder fra datoen for afgørelsens meddelelse til adressaten eller offentliggørelse i aviser m.v.

18.2.2 Miljøklagenævnet

Miljøstyrelsens eller ministerens afgørelser efter kapitel 4 og 5 kan inden for 4 uger fra afgørelsen er meddelt, påklages til Miljøklagenævnet, jf. lovens § 103, stk. 1, nr. 2 og § 108 sammenholdt med lovens § 93.

Efter lovens § 103, stk. 1, nr. 2 er det en yderligere betingelse for påklage, at afgørelsen kan betragtes som større eller principiel.

Efter lovens § 103, stk. 2, afgør Miljøklagenævnet selv spørgsmål om nævnets kompetence.

Påklage af Miljøstyrelsens afgørelser fremsendes direkte til Miljøklagenævnet.

En klage over et forbud eller et påbud, som Miljøklagenævnet optager til behandling, har opsættende virkning, medmindre nævnet bestemmer andet eller der efter lovens § 78, stk. 2, er truffet bestemmelse om, at påbudet eller forbudet ikke skal have opsættende virkning.

19. Tilsyn og håndhævelse

19.1 Tilsyn

I bekendtgørelsens kapitel 18 er der fastsat kompetenceregler for tilsynet med spildevandsanlæg, der er reguleres af bekendtgørelsen - og overordnet bestemmes i bekendtgørelsens § 59, at reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 9 også gælder for tilsyn og håndhævelse af reglerne i spildevandsbekendtgørelsen.

Som det fremgår af lovens kapitel 9 - skal tilsynsmyndigheden føre tilsyn - dvs. på spildevandsområdet påse at lovens og spildevandsbekendtgørelsens regler bliver overholdt. Tilsynsmyndigheden skal endvidere sørge for den nødvendige retshåndhævelse, hvis der er sket overtrædelse af loven eller bekendtgørelsen.

Derudover skal tilsynsmyndigheden endvidere påse, at konkrete krav opstillet i tilladelser, godkendelser, påbud og dispensationer m.v. overholdes, og påse, at forureningen fra virksomheder, private, renseanlæg m.v. er forenelige med lovens formål og ikke overstiger et acceptabelt niveau.

Loven og bekendtgørelsen stiller ikke nærmere krav til tilsynets tilrettelæggelse, omfang eller gennemførelse, men det ligger i sagens natur og som en klar forudsætning for reguleringen, at tilsynsmyndigheden har pligt til at føre et aktivt tilsyn, således at det kan konstateres, om loven og de administrativt fastsatte regler og tilladelser/påbud overholdes.

Hvad udgør et godt tilsyn ?

Generelt må et "godt" tilsyn antages at omfatte konkrete eftersyn og undersøgelser, når konkrete afgørelser i form af eksempelvis tilladelser eller påbud tilsiger dette. Hvis tilsynsmyndigheden modtager anmeldelse af forhold, der kan forårsage skade på miljøet, skal tilsynsmyndigheden som led i et godt tilsyn undersøge baggrunden for anmeldelsen.

Tilsynet afhænger endvidere af fastsættelse af vilkår om egenkontrol og indberetning, men tilrettelæggelsen og til en vis grad omfanget af tilsynet er i øvrigt udlagt til den enkelt tilsynsmyndigheds skøn.

I Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 7/1997 "Miljøtilsyn 1995" har Miljøstyrelsen opstillet visse minimumskrav til tilsynets omfang. God tilsynspraksis er endvidere beskrevet i vejledning nr. 3, 1994 Tilsyn med landbrug og vejledning nr. 3, 1995, tilsyn med virksomheder.

19.2 Håndhævelse

Med hensyn til håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen henvises der generelt til Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 12 af 1992 om "Håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven". Denne vejledning er udformet til brug for tilsynsmyndigheden i den konkrete sagsbehandling.

20. Straf

20.1 Straf for overtrædelse af spildevandsbekendtgørelsen

I almindelighed er straffen for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven bøde.

Dette gælder som udgangspunkt også for overtrædelse af bekendtgørelsen. Efter bekendtgørelsens § 60, stk. 1, kan grundejere, virksomheder, kommunale renseanlæg m.v. , således straffes med bøde, hvis de

- undlader at ansøge om tilladelser til afledning af spildevand efter bekendtgørelsens kapitel 5-10 og kapitel 12-14
- tilsidesætter vilkår i spildevandstilladelser, der er fastsat efter spildevandsbekendtgørelsens kapitel 5-10 og kapitel 12-14
- ikke overholder bekendtgørelsens kapitel 8 om grænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige spildevandsanlæg
- ikke anmelder forestående etablering af en samletank efter bekendtgørelsens kapitel 14 til kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsen § 39
- undlader at efterkomme forbud og påbud

Hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed og der samtidig er forvoldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor eller hvis overtrædelsen har resulteret i økonomiske fordele for den, der overtræder bekendtgørelsens regler, kan straffen stige til hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

20.2 Straf for overtrædelse af kommunale forskrifter

For overtrædelse af kommunale forskrifter fastsat i henhold til bekendtgørelsen kan der alene pålægges straf i form af bøde, jf. bekendtgørelsens § 60, stk. 2.

20.3 Strafansvar for juridiske personer m.v.

Bekendtgørelsens § 60, stk. 4 indeholder en henvisning til straffelovens 5. kapitel.

Bestemmelserne i straffelovens 5. kapitel indeholder ikke i sig selv hjemmel til strafansvar for juridiske personer. Dette skal særskilt fastsættes i særlovgivningen - som gjort i miljøbeskyttelsesloven og med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven også i spildevandsbekendtgørelsen.

Efter straffelovens § 26 omfatter strafansvar for selskaber m.v., enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder medmindre andet er fastsat i særlovgivningen.

I motiverne til straffelovens § 26 fremgår det, at bestemmelser om strafansvar for andre end enkeltpersoner - herunder også allerede gældende bestemmelser om selskabsansvar - omfatter alle organisationsformer m.v., der kan optræde i retsforhold.

Det må således antages, at der kan pålægges strafansvar for overtrædelse af bekendtgørelsen uanset selskabskonstruktion og - form, og det må ligeledes antages, at også kommunale fællesskaber kan ifalde ansvar efter bestemmelsen.

Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4¹⁾

I medfør af § 7, stk. 1, nr. 1 og 3, § 7a, stk. 1, § 19, stk. 4 og 5, § 27, stk. 3, § 29, § 32, stk. 4, § 67 og § 73, stk. 1 og 3, § 92 og § 110, stk. 3 i lov om miljøbeskyttelse, som senest ændret ved lov nr. 373 af 2. juni 1999 fastsættes:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse på alle offentlige og private spildevandsanlæg.

Stk. 2. Bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler for tilførsel af stoffer direkte til grundvandet.

§ 2. Når et spildevandsanlæg eller forhold, der har indflydelse på et spildevandsanlæg, ændres væsentligt, herunder når et spildevandsanlæg flyttes eller omlægges, kræves fornyet tilladelse efter denne bekendtgørelse. Endvidere kræver en væsentlig ændring i mængden eller sammensætningen af spildevandet, der tilføres anlægget, fornyet tilladelse.

Stk. 2. Tilladelsesmyndigheden afgør, om en ændring af et spildevandsanlæg eller forhold, der har indflydelse på spildevandsanlægget, kræver fornyet tilladelse.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 3. Denne bekendtgørelse omfatter ikke tilladelse til udledning og udsprøjtning af spildevand

m.v. med jordbrugsmæssig værdi på jordoverfladen.

Kapitel 2

Definitioner

§ 4. Ved spildevand forstås alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer.

Stk. 2. Ved husspildevand forstås spildevand fra husholdninger, herunder afløb fra vandklosetter.

Stk. 3. Ved tag- og overfladevand forstås regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, herunder jernbaner. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer eller have en væsentlig anden sammensætning.

Stk. 4. Ved humane affaldsprodukter forstås fæces og urin.

Stk. 5. Ved 1 personækvivalent (PE) forstås i denne bekendtgørelse 21,9 kg organisk stof/år målt som det biokemiske iltforbrug (B_{l5}), 4,4 kg total kvælstof/år eller 1,0 kg total fosfor/år.

Stk. 6. Ved samletanke til spildevand m.v. forstås tætte beholdere, der enten er typegodkendt eller der kan godkendes til opbevaring af spildevand m.v. af tilladelsesmyndigheden, jf. § 37, stk. 1.

Stk. 7. Ved et spildevandsanlæg forstås såvel åbne som lukkede ledninger og andre anlæg, der

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv nr. 91/271, EF-Tidende 1991 L 135 s. 40, og Rådets direktiv nr. 80/68, EF-Tidende 1980 L 20 s. 43, Kommissionens direktiv 98/15/EF, EF-tidende 1998 L 67 s. 29.

tjener til afledning og/eller behandling af spildevand m.v. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse.

Stk. 8. Ved et spildevandsanlægs kapacitet forstås den spildevandsmængde med indhold af forurenende stoffer angivet i personækvivalenter (PE), der i henhold til en meddelt spildevandstil-ladelse omfattet af lovens kapitel 3, 4 eller 5 kan afledes fra en eller flere ejendomme inden for et fastlagt opland til anlægget.

Stk. 9. Ved offentlige spildevandsanlæg forstås spildevandsanlæg, hvor en eller flere kommunalbestyrelser har ansvaret for anlæggets drift og/eller vedligeholdelse.

Stk. 10. Ved private spildevandsanlæg forstås de spildevandsanlæg, der ikke er omfattet af stk. 9. Spildevandsanlæg etableret af kommunalbestyrelsen efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 923 af 5. december 1997, er dog private, selvom de drives og vedligeholdes af kommunalbestyrelsen på grundejerens vegne.

Stk. 11. Ved bedste, tilgængelige teknik forstås den teknik, som er teknisk gennemførlig og økonomisk opnåelig for den pågældende virksomhedstype.

Kapitel 3

Spildevandsplanens indhold

§ 5. Kommunalbestyrelsens plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen skal indeholde oplysninger nævnt i lovens § 32, stk. 1, nr. 1-7 samt fornødne kortbilag. Spildevandsplanen skal endvidere indeholde oplysninger om:

- 1) Hvorledes spildevandsplanen forholder sig til kommune- og regionplan samt til den økonomiske planlægning og til vandløbenes fysiske tilstand,
- 2) de eksisterende og planlagte fælles spildevandsanlæg i kommunen, herunder afgrænsning af de enkelte kloakoplande og angivelse af, om anlægget er privat eller offentligt ejet,
- 3) hvorledes spildevandet i øvrigt bortskaffes i kommunen, f. eks. ved udsprøjtning,
- 4) hvilket vandområde spildevandet fra de enkelte oplande udledes eller ønskes udledt til, udløbenes placering og de forventede udledte mængder af spildevand,
- 5) en renoveringsplan for de kommunale kloaker med målsætning og prioritering af reno-

veringen. Renoveringsplanen skal endvidere indeholde en tids- og økonomiplan for arbejdet,

- 6) hvilke udgifter, der forventes at måtte afholdes ved etablering og drift af de offentlige anlæg samt anlæg etableret af kommunalbestyrelsen efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 923 af 5. december 1997,
- 7) hvilke ejendomme, der forventes at skulle afgive areal eller få pålagt servitut ved gennemførelse af projekter i overensstemmelse med spildevandsplanen, og
- 8) hvilke ejendomme, der er tilsluttet det offentlige kloakfællesskab, og i hvilket omfang de er tilsluttet, jf. § 12, stk. 3.

Stk. 2. For planlagte områder udpeget i henhold til lovens § 32, stk. 1, nr. 4, skal kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen endvidere sandsynliggøre, at der kan ske nedsivning i de udpegede områder, herunder at geologiske og hydrogeologiske forhold ikke strider herimod, og at nedsivning i de udpegede områder ikke strider mod reglerne i bekendtgørelsens § 28.

Stk. 3. Forinden det i et spildevandsplanforslag anføres, at der etableres et fælles privat spildevandsanlæg, skal berørte bolig- og grundejere oprette et spildevandslaug, der varetager anlæggets etablering, drift og vedligeholdelse. Udkast til laugets vedtægter skal foreligge samtidig med planforslagets offentliggørelse. De endelige vedtægter tinglyses på de berørte ejendomme, når det fælles spildevandsanlæg er optaget i spildevandsplanen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal ajourføre planen for bortskaffelse af spildevand i kommunen, herunder ajourføre oplandsgrænser og tidsfølgeplan, når der sker ændringer i forudsætningerne for spildevandsplanen.

Kapitel 4

Behandling af forslag til og vedtagelse af spildevandsplan

§ 6. Kommunalbestyrelsens forslag til spildevandsplan skal offentliggøres med oplysning om, at der inden for en frist på mindst 8 uger efter offentliggørelsen er adgang til at kommentere det fremlagte forslag over for kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Før forslaget til spildevandsplan offentliggøres jf. § 7, indhenter kommunalbestyrelsen

amtsrådets kommentarer for så vidt angår eventuelle uoverensstemmelser mellem de i regionplanen fastlagte målsætninger for vandområderne og spildevandsplanens angivelse af fremtidige minimums nedsivnings- og/eller renseforanstaltninger i delområderne, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 4 og 5.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens forslag til spildevandsplan sendes samtidig med offentliggørelsen til amtsrådet til orientering.

§ 7. Kommunalbestyrelsen offentliggør i lokale blade spildevandsplanens vedtagelse. Den vedtagne spildevandsplan sendes samtidig til amtsrådet.

§ 8. Når der foreligger en revideret regionplan eller et tillæg hertil, der forudsætter en ændret spildevandsafledning i det åbne land, skal kommunalbestyrelsen senest 1½ år efter regionplanens vedtagelse have bragt kommunens spildevandsplan i overensstemmelse hermed, dog tidligst den 1. juli år 2000.

Kapitel 5

Tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg

§ 9. Inden for et i spildevandsplanen fastlagt kloakopland for det offentlige spildevandsanlæg er grundejerne forpligtet til for egen regning at tilslutte spildevand til kloakkerne gennem lukkede ledninger, når der er ført stikledning frem til grundgrænsen.

§ 10. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til tilslutning af spildevand til private spildevandsanlæg inden for det private anlægs kapacitet, når spildevandet efterfølgende ledes til et offentligt spildevandsanlæg.

Stk. 2. Meddelelse af tilladelse efter stk. 1 kræver, at der foreligger skriftlig accept fra den for det private spildevandsanlæg ansvarlige.

§ 11. Kommunalbestyrelsens afgørelser om tilslutning til offentlig spildevandsanlæg samt dertil hørende udløbsledninger, jf. lovens § 28, stk. 3, samt afgørelser efter bekendtgørelsens § 10, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, når afgørelsen omfatter:

- 1) Tilslutning af husspildevand fra husstande med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand fra befæstede arealer,

- 2) tilslutning af processpildevand fra virksomheder med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand, når spildevandet efter sit indhold kan omregnes til PE og i øvrigt ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand eller har en væsentlig anden sammensætning, eller
- 3) tilslutning af tag- og overfladevand i øvrigt, dog med undtagelse af overfladevand fra befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler og vand fra veje.

Kapitel 6

Ophævelse af tilslutningsretten og- pligten (udtræden af det offentlige kloakfællesskab)

§ 12. Tilladelse til hel eller delvis udtræden af det offentlige kloakfællesskab kan meddeles af kommunalbestyrelsen såfremt følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Der er overensstemmelse med kommunalbestyrelsens plan for bortskaffelse af spildevand i kommunen, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 2,
- 2) der er enighed herom mellem grundejeren og kommunalbestyrelsen,
- 3) kloakforsynings samlede økonomi ikke forringes væsentligt, og
- 4) kloakforsyningen fortsat kan fungere teknisk forsvarligt.

Stk. 2. Hel eller delvis udtræden af det offentlige kloakfællesskab forudsætter, at tilladelse til alternativ bortskaffelse eller afledning er meddelt. Tilladelse til alternativ bortskaffelse kan meddeles såfremt følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Regionplanens målsætninger for kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer eller kystvande samt målsætninger for anvendelsen og beskyttelsen af grundvandet ikke tilsidesættes,
- 2) kravene i bekendtgørelsens kapitel 8 fastholdes uanset at der sker reduktion i den godkendte kapacitet, og
- 3) en ændret afledning ikke resulterer i, at den samlede spildevandsmængde renses dårligere end hidtil.

Stk. 3. Når de ejendomme, der har fået tilladelse efter stk. 1, er trådt ud af det offentlige kloakfællesskab, skal det indføres i en spildevandsplan,

således at det af denne fremgår, hvilke ejendomme, der er tilsluttet det offentlige kloakfællesskab, og i hvilket omfang de er tilsluttet.

Kapitel 7

Udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet

§ 13. Ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet skal indsendes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen videregiver ansøgningen til amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger i de tilfælde, hvor amtsrådet er den kompetente myndighed.

Stk. 3. Den kompetente myndighed, jf. §§ 14-15, afgør hvilke oplysninger, der skal foreligge i forbindelse med ansøgningen.

Stk. 4. Ved meddelelse af tilladelse til fælles private spildevandsanlæg skal kommunalbestyrelsen navnlig påse, at følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Gennemførelsen af projektet ikke strider mod hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling, og
- 2) gennemførelsen af projektet er i overensstemmelse med spildevandsplanen og retningslinierne i regionplanen for vandkvaliteten og grundvandsbeskyttelsen.

§ 14. Kommunalbestyrelsen meddeler tilladelse til:

- 1) Udledning af husspildevand fra husstande og virksomheder med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand fra befæstede arealer,
- 2) udledning af processpildevand fra virksomheder med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder med tilhørende tag- og overfladevand, når spildevandet efter sit indhold kan omregnes til PE og i øvrigt ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand, eller har en væsentligt anden sammensætning, og
- 3) udledning af tag- og overfladevand i øvrigt, dog med undtagelse af overfladevand fra veje, jernbaner og befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 15. Amtsrådet meddeler tilladelse til udledning af spildevand, der ikke er omfattet af § 14.

§ 16. Ved ansøgning om etablering af nedsivningsanlæg, hvor afstanden fra nedsivningsanlæg til vandløb, søer eller havet er mindre end 25 meter, finder §§ 13-15 om udledningstilladelse tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 skal det sikres at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) De hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at afledningen kan ske uden risiko for forurening af vandindvindingsanlæg, og
- 2) afledningen ikke vil medføre forurening af grundvandsressourcer, der er anvendelige til vandforsyningsformål.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 17. Tilladelsesmyndigheden fastsætter i tilladelsen spildevandsanlæggets kapacitet.

Stk. 2. Amtsrådet træffer afgørelse i tilfælde, hvor der er uenighed mellem kommunalbestyrelsen og amtsrådet om, hvem der er tilladelsesmyndighed.

Stk. 3. Amtsrådets afgørelse efter stk. 2 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 8

Grænseværdier for visse stoffer ved udledning fra offentlige spildevandsanlæg

§ 18. Renseanlæg med en godkendt kapacitet på 2.000 PE eller derover med udledning til vandløb eller søer skal senest den 1. januar 2006 overholde de i § 19 anførte krav til organisk stof målt som BI₅ og COD.

Stk. 2. Renseanlæg med en godkendt kapacitet på 5.000 PE eller derover skal overholde de i § 19 anførte krav til fosfor og organisk stof målt som BI₅ og COD.

Stk. 3. Renseanlæg med en godkendt kapacitet på mere end 15.000 PE skal overholde de i § 19 anførte krav til fosfor, kvælstof og organisk stof målt som BI₅ og COD.

Stk. 4. De i § 19 anførte krav til fosfor, kvælstof og organisk stof målt som BI₅ og COD skal overholdes, når der meddeles ny tilladelse til udledning af spildevand fra rensesanlæg med en godkendt kapacitet på 5.000 PE eller derover, når tilladelsen vedrører:

- 1) etablering af nyt renseanlæg eller
- 2) forøgelse af anlæggets allerede godkendte kapacitet.

§ 19. Med mindre lavere koncentrationer fastsættes i en tilladelse til spildevandsudledning eller påbydes i medfør af lovens § 30, skal spildevandets indhold af følgende stoffer i de i § 18 omhandlede tilfælde ved udledning være nedbragt til:

- 1) Organisk stof COD.....< 75 mg/l
- 2) Organisk stof BI₅ (modificeret).....< 15 mg/l
- 3) Total kvælstof N.....< 8 mg/l
- 4) Total fosfor P.....<1,5 mg/l

Stk. 2. De anførte koncentrationer jf. stk. 1, kontrolleres ved anvendelse af retningslinierne for transportkontrol i den til enhver tid gældende danske standard for afløbskontrol og statistisk kontrolberegning af afløbsdata.

Stk. 3. Kontrollen nævnt i stk. 2, skal baseres på en årlig kontrolperiode med mindst 12 vandføringsvægtede døgnprøver jævnt fordelt over hele året, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. For renseanlæg med en godkendt kapacitet på 50.000 PE eller derover skal kontrollen dog baseres på en årlig kontrolperiode med mindst 24 vandføringsvægtede døgnprøver udtaget jævnt fordelt over hele året.

Kapitel 9

Begrænsning af udledning af kvælstof og fosfor i forbindelse med større industrielle virksomheders udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet

§ 20. Dette kapitel regulerer udledningstilladelser for større industrielle spildevandsanlæg, når der med udledningstilladelsen gives tilladelse til årlig udledning af 22 tons kvælstof eller 7,5 tons fosfor eller derover til vandløb, søer eller havet.

Stk. 2. Amtsrådet meddeler tilladelse i de af stk. 1 omfattede tilfælde ved tilslutning af virksomheden til et offentligt spildevandsanlægs udledningsledning, når tilslutning hertil sker efter det offentlige renseanlæg.

Stk. 3. De i stk. 2 omtalte tilslutninger for spildevand betragtes for hele virksomhedens spildevandsudlednings vedkommende som særskilt

udledning efter loven, jf. lovens § 28, stk. 1 og § 34, stk. 3.

§ 21. Medmindre regionplanen stiller strengere krav til kvaliteten af vandområderne, skal udledning af kvælstof og/eller fosfor, der er omfattet af § 20, nedbringes mest muligt ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknik jf. § 4, stk. 11.

Stk. 2. Udledning af kvælstof og/eller fosfor må ikke være til hinder for opfyldelse af den for vandområdet fastsatte målsætning.

§ 22. Ansøgninger om tilladelse til udledning af kvælstof og/eller fosfor efter dette kapitel skal være skriftlige og ledsages af følgende oplysninger, dog med de afvigelser, som følger af den enkelte virksomheds eller det enkelte spildevandsanlægs karakter:

- 1) Redegørelse for det valgte projekt til fjernelse eller nedbringelse af kvælstof og/eller fosfor i udledningen af spildevandet. Der skal herunder redegøres for de grænseværdier for og mængder af kvælstof og/eller fosfor, som udledningen kan nedbringes til. Desuden skal der redegøres for de foranstaltninger, virksomheden agter at foretage for at opnå de lavest mulige grænseværdier og mængder,
- 2) oplysninger om det valgte projekts forhold til de på området eksisterende alternative teknologier samt oplysninger om de afledte økonomiske virkninger med henblik på en begrænsning af udledningen af kvælstof og/eller fosfor,
- 3) redegørelse for hvorvidt der består mulighed for et teknisk udviklingsarbejde med henblik på forbedrede muligheder for fjernelse af eller yderligere nedbringelse af kvælstof og/eller fosfor,
- 4) redegørelse for mulighederne for at nedbringe eller fjerne udledningen af kvælstof og/eller fosfor herunder ved ændret råvareanvendelse, reduktion eller fjernelse af den pågældende produktion fra virksomheden, og
- 5) i fornødent omfang sådanne økonomiske eller regnskabsmæssige oplysninger vedrørende virksomheden og dennes drift, som kan danne grundlag for amtsrådets vurdering af hvilke foranstaltninger, der kan gennemføres for at fjerne eller nedbringe udledningen af kvælstof og/eller fosfor.

Stk. 2. Ansøgningen fremsendes til kommunalbestyrelsen, der videregiver ansøgningen til

amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger

Stk. 3. Såfremt ansøgningen ikke indeholder de efter amtsrådets skøn nødvendige oplysninger, skal virksomheden skriftligt have meddelelse herom med angivelse af, hvilke yderligere oplysninger amtsrådet ønsker, og med fastsættelse af en tidsfrist for virksomheden til at fremsende oplysningerne.

§ 23. Amtsrådet træffer afgørelse om tilladelse til udledning af kvælstof og/eller fosfor i overensstemmelse med § 21.

Stk. 2. En tilladelse skal indeholde en redegørelse for og en vurdering af de oplysninger, som virksomheden har givet i ansøgningen, herunder amtsrådets angivelse af de hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen. Desuden skal tilladelsen indeholde vilkår for den tilladte udledning af kvælstof og/eller fosfor, herunder fastsættelse af den kontrol, som virksomheden selv skal foretage.

Kapitel 10

Forbud mod tilførsel af visse stoffer direkte til grundvandet

§ 24. Der kan ikke meddeles tilladelse til tilførsel af de i bilag 1 nævnte stoffer til grundvandet, såfremt tilførsel til grundvandet sker uden gennemsivning af jordoverfladen eller undergrunden, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet kan dog til videnskabelige formål til karakterisering, beskyttelse eller genopretning af vandområder meddele tilladelse til tilførsel af de i bilag 1 nævnte stoffer til grundvandet, forudsat at stofferne er begrænset til den mængde, der er strengt nødvendig for de pågældende videnskabelige formål og forudsat at stofferne forekommer i mængder, der er så ringe, at det modtagende grundvands kvalitet ikke forringes.

Kapitel 11

Spildevandsbortskaffelse fra spredt bebyggelse

§ 25. Ved spredt bebyggelse omfattet af dette kapitel forstås enkelte eller fælles udledninger fra ejendomme med en samlet spildevandsbelastning på 30 PE eller derunder.

Stk. 2. Virksomheder, der ikke er godkendelsespligtige efter lovens kapitel 5, er omfattet af stk. 1, når følgende er opfyldt:

- 1) Spildevandet, bortset fra tag- og overfladevand, efter sit indhold kan omregnes til PE,
- 2) spildevandet i øvrigt ikke indeholder andre stoffer end, hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand, og
- 3) den samlede spildevandsbelastning er på 30 PE eller derunder.

Stk. 3. Virksomheder, der er godkendelsespligtige efter lovens kapitel 5, hvorefter virksomhedens udledningstilladelse også er reguleret, er ikke omfattet af stk. 1, medmindre:

- 1) Virksomheden alene udleder husspildevand og tag- og overfladevand, og
- 2) den samlede spildevandsbelastning er på 30 PE eller derunder.

§ 26. I forbindelse med meddelelse af tilladelse til spildevandsafledning fra spredt bebyggelse skal kommunalbestyrelsen i tilladelsen stille krav til renseniveau, der mindst opfylder det i spildevandsplanen fastsatte renseniveau for området, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 4 og 5.

Stk. 2. I forbindelse med meddelelse af påbud efter lovens § 30 om forbedret spildevandsafledning til ejendomme beliggende i spredt bebyggelse skal kommunalbestyrelsen stille krav om rensning af spildevandet, der mindst opfylder det i spildevandsplanen fastsatte renseniveau for området, jf. lovens § 32, stk. 1, nr. 4 og 5.

Stk. 3. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 og påbud efter stk. 2 skal krav til rensning stilles i henhold til de i bekendtgørelsens bilag 2 angivne renseskasser.

Stk. 4. Ved påbud om nedsivning efter lovens § 30, stk. 5 finder bekendtgørelsens § 28, stk. 5 tilsvarende anvendelse.

§ 27. Ved meddelelse af påbud efter lovens § 30 om forbedret spildevandsafledning, skal følgende forudsætninger være opfyldt:

- 1) Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt,
- 2) ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrømsliggende vandområde, og
- 3) der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrømsliggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at den i regionplanen vedtagne målsætning for vandområdet ikke er opfyldt.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 2 og 3 finder ikke anvendelse ved meddelelse af påbud om forbedring af uhygiejniske forhold affødt af udledning.

Kapitel 12

Afledning af spildevand til jorden (nedsivning)

§ 28. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder. Spildevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand eller have en væsentligt anden sammensætning.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan meddeles, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Nedsivningsanlægget respekterer beskyttelsesområder fastlagt efter lovens § 22,
- 2) afstanden fra nedsivningsanlægget til vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet, er mindst 300 meter,
- 3) afstanden fra nedsivningsanlægget til vandindvindingsanlæg, hvortil der ikke stilles krav om drikkevandskvalitet, er mindst 150 meter, og
- 4) afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet er mindst 25 meter.

Stk. 3. Afstanden fra nedsivningsanlægget til vandindvindingsanlæg som nævnt under stk. 2, nr. 3, og afstanden fra nedsivningsanlægget til vandindvindingsanlæg, som forsyner eller har til formål at forsyne mindre end 10 ejendomme, og hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet, kan nedsættes til 75 meter, når de hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at nedsivningen vil kunne ske uden risiko for forurening af vandindvindingsanlæg.

Stk. 4. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 3, skal kommunalbestyrelsen forinden indhente amtsrådets udtalelse.

Stk. 5. Ved meddelelse af tilladelse til nedsivning skal kommunalbestyrelsen sikre at følgende forudsætninger er opfyldt:

- 1) Der er udført undersøgelser, der viser, at jordbunden på ejendommen er egnet til nedsivning,
- 2) nedsivningsanlægget dimensioneres, placeres og udføres således, at der ikke opstår overfladisk afstrømning, overfladegener eller uhygiejniske forhold i øvrigt,
- 3) spildevandet passerer en bundfældningstank forinden det ledes til nedsivningsanlæg,
- 4) nedsivningsanlægget og de tilhørende afløbsinstallationer udformes og drives i overensstemmelse med de af myndighederne fastsatte retningslinier,

5) nedsivningsanlægget udformes som sive-dræn, og

6) bunden af nedsivningsanlægget så vidt teknisk muligt placeres 2,5 meter og mindst 1 meter over højeste grundvandsstand.

Stk. 6. Hvis afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet er mindre end 25 meter finder § 16 anvendelse ved kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1.

§ 29. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til afledning af tag- og overfladevand til nedsivningsanlæg, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Tag- og overfladevandet ikke kommer fra offentlige veje, jernbaner eller befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler,
- 2) afledningen sker til nedsivningsanlæg, hvortil der ikke afledes husspildevand eller processpildevand,
- 3) nedsivningsanlægget dimensioneres, placeres og udføres således, at der ikke opstår overfladisk afstrømning eller gener i øvrigt,
- 4) afstanden til vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav til drikkevandskvalitet, er mindst 25 meter, og
- 5) afstanden til vandløb, søer eller havet er mindst 25 meter.

Stk. 2. Hvis afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet er mindre end 25 meter finder § 16 anvendelse ved kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1.

§ 30. Amtsrådet kan meddele tilladelse til afledning af spildevand til nedsivningsanlæg i det omfang, kompetencen ikke er henlagt til kommunalbestyrelsen efter §§ 28-29.

Stk. 2. Amtsrådets afgørelse efter stk. 1 må ikke være i modstrid med områdets vandforsynings-, spildevands-, region- og kommuneplanlægning og kan meddeles, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) De hydrogeologiske forhold sandsynliggør, at nedsivningen vil kunne ske uden risiko for forurening af vandindvindingsanlæg,
- 2) nedsivningen ikke vil medføre forurening af grundvandsressourcer, der er anvendelige til vandforsyningsformål,
- 3) nedsivningen ikke er til hinder for, at de i regionplanen fastlagte målsætninger for kvaliteten af vandløb, søer eller havet kan opfyldes, og

4) afstanden til vandløb, søer eller havet er mindst 25 meter.

Stk. 3. Hvis afstanden fra nedsivningsanlægget til vandløb, søer eller havet er mindre end 25 meter finder § 16 anvendelse ved amtsrådets afgørelse efter stk. 1.

§ 31. Amtsrådet kan bestemme, at kommunalbestyrelsen inden for et nærmere afgrænset område kan meddele tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg med en anlægskapacitet på 30 PE eller derunder, når betingelserne i bekendtgørelsens § 30, stk. 2, er overholdt. Spildevandet må ikke indeholde andre stoffer end hvad der sædvanligt forekommer i husspildevand eller have en væsentlig anden sammensætning.

Stk. 2. Ved en afgørelse efter stk. 1 må afstandskravene i § 28, stk. 2, nr. 1-3 kun lempes, hvis det på grundlag af en hydrogeologisk vurdering kan sikres, at anvendelige grundvandsressourcer ikke forurenes.

Stk. 3. Ved en afgørelse efter stk. 1 skal amtsrådet endvidere stille vilkår angående følgende forhold:

- 1) Nedsivningsanlæggets udformning og placering, herunder afstande mellem de enkelte anlæg,
- 2) afstanden fra nedsivningsanlægget til søer, vandløb, grøfter, drænelinger eller kysten, og
- 3) afstanden fra nedsivningsanlægget til grundvandet, som sikrer tilfredsstillende funktion af anlægget, f.eks. grundvandssænkning eller opfyldning af lavtliggende arealer, således at der opnås en tilstrækkelig afstand til grundvandet.

Stk. 4. Amtsrådet kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse efter stk. 1.

Stk. 5. Amtsrådets afgørelser efter stk. 1 og stk. 4 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 32. Ansøgning om etablering af nedsivningsanlæg fremsendes til kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Såfremt amtsrådet er tilladelsesmyndighed, videresender kommunalbestyrelsen sagen til amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger.

§ 33. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 28-29 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Amtsrådets afgørelser efter § 30 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed i følgende tilfælde:

- 1) Tilladelse til eller afslag på ansøgning om nedsivning af spildevand for anlæg med en kapacitet på 30 PE eller derunder, når spildevandet ikke indeholder andre stoffer end, hvad der sædvanligvis forekommer i husspildevand, eller har en væsentlig anden sammensætning, eller
- 2) tilladelse til eller afslag på ansøgning om nedsivning af tag- og overfladevand med undtagelse af overfladevand fra offentlige veje, jernbaner eller befæstede arealer, der anvendes til parkering for mere end 20 biler.

Kapitel 13

Udledning og udsprøjtning af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi på jordoverfladen

§ 34. Amtsrådet kan efter indhentet udtalelse fra embedslægen og kredsdyrlægen meddele tilladelse til udledning eller udsprøjtning af spildevand uden jordbrugsmæssig værdi på jordoverfladen.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 skal det sikres, at udledningen eller udsprøjtningen ikke indebærer risiko for eller medfører:

- 1) Forurening af grundvand,
- 2) forurening af overfladevand,
- 3) sundhedsfare for mennesker eller dyr,
- 4) gener for omboende, eller
- 5) overfladeafstrømning.

Stk. 3. Ansøgning om tilladelse til udsprøjtning eller udledning efter stk. 1 indsendes til kommunalbestyrelsen, der videresender ansøgningen til amtsrådet ledsaget af kommunalbestyrelsens bemærkninger.

§ 35. Amtsrådets afslag på ansøgning efter § 34, stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 36. Miljøstyrelsen afgør tvivlsspørgsmål om, hvorvidt spildevandet, der ønskes udledt eller udsprøjtet på jordoverfladen, har en jordbrugsmæssig værdi.

Stk. 2. Miljøstyrelsens afgørelse efter stk. 1 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 14

Etablering af samletanke for spildevand m.v. -

opsamling, tømning og bortskaffelse

§ 37. Kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til afledning af husspildevand, humane affaldsprodukter eller tag- og overfladevand fra én ejendom med en eller to husstande til samletanke, der helt eller delvist er nedgravet i jorden, når en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Samletanken er typegodkendt af Prøvningsudvalget for Olietanke, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om kontrol med oplag af olie,
- 2) samletanken efter tilladelsesmyndighedens vurdering opfylder lignende kvalitetskrav til opbevaring af husspildevand, humane affaldsprodukter eller tag- og overfladevand,
- 3) samletanken af tilladelsesmyndigheden kan godkendes til at indgå i et toiletsystem, hvis funktion forudsætter fuldstændig beholder-tæthed (vacuum-systemer), eller
- 4) samletanken er udført i en betonkonstruktion af en autoriseret kloakmester efter en af tilladelsesmyndigheden godkendt tegning.

Stk. 2. Samletanken skal være placeret på ejendommen.

Stk. 3. Hvis der på ejendommen, hvor samletanken nedgraves, findes vandindvindingsanlæg, hvortil der stilles krav om drikkevandskvalitet, skal det ved meddelelse af tilladelse sikres at følgende er opfyldt:

- 1) Hvis vandindvindingsanlægget forsyner eller har til formål at forsyne mindst 10 ejendomme, skal samletanken være placeret i en afstand af 50 meter fra vandindvindingsanlægget,
- 2) hvis vandindvindingsanlægget forsyner eller har til formål at forsyne mindre end 10 ejendomme, skal samletanken være placeret i en afstand af 30 meter fra vandindvindingsanlægget, og
- 3) hvis vandindvindingsanlægget forsyner eller har til formål at forsyne en enkelt ejendom, skal samletanken placeres i en afstand af mindst 15 meter fra vandindvindingsanlægget.

Stk. 4. I forhold til øvrige vandindvindingsanlæg skal samletanken være nedgravet på ejendommen i en afstand af mindst 15 meter.

Stk. 5. Afstanden fra samletanken til veje og skel skal være mindst 2 meter.

Stk. 6. Samletanken skal have en størrelse, der passer til den ønskede tømningshyppighed og

den tilladte mængde af husspildevand, humane affaldsprodukter eller tag- og overfladevand. Samletanken skal anbringes og indrettes således, at der er uhindret adgang til tømning.

Stk. 7. Når der meddeles tilladelse til etablering af samletanke, skal det sikres, at der ikke opstår sundhedsfare for mennesker og dyr eller gener for omboende.

Stk. 8. Såfremt en ejendom ikke er omfattet af en kommunal tømningsordning, skal det, forinden der meddeles tilladelse til etablering af samletanke for husspildevand, være godtgjort, at samletanken vil blive tømt af en slamsuger på en forsvarlig måde, og at der foreligger en kontrakt med en kommunalbestyrelse om, at indholdet føres direkte og på den anviste måde til et renseanlæg. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger tilladelse til genanvendelse af hele eller dele af husspildevandet. I disse tilfælde finder stk. 9 tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. Når der meddeles tilladelse til etablering af samletanke for humane affaldsprodukter og tag- og overfladevand skal det sikres, at tømning, transport og slutdisponering sker på forsvarlig vis. Ansøgeren skal i ansøgningen give kommunen oplysning om lokaliteten for slutdisponering og dokumentere, at der foreligger tilladelse til slutdisponering på den pågældende lokalitet.

§ 38. Amtsrådet kan give tilladelse til afledning af spildevand og humane affaldsprodukter til samletanke, der er helt eller delvist nedgravet i jorden i de tilfælde, hvor tilladelse ikke kan meddeles af kommunalbestyrelsen i medfør af § 37.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 37, stk. 1, nr. 1-4 og § 37, stk. 5-9 finder tilsvarende anvendelse ved amtsrådets afgørelse efter stk. 1, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Samletanke for andet spildevand end husspildevand skal tømmes, og indholdet skal borttransporteres på en af amtsrådet godkendt måde for såvel transport som slutdisponering. Ansøgeren skal i ansøgningen give amtsrådet oplysning om lokaliteten for slutdisponering af spildevandet og dokumentere at have tilladelse til slutdisponering på den pågældende lokalitet.

§ 39. Ved etablering af ikke helt eller delvist nedgravede samletanke for spildevand (herunder husspildevand) og for humane affaldsprodukter finder bestemmelserne i § 37, stk. 1, § 37, stk. 5-9 og § 38 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Etablering af samletanke for tag- og overfladevand, der ikke er helt eller delvist nedgravede i jorden, skal anmeldes til kommunalbestyrelsen senest 3 uger før etableringen.

§ 40. Kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse til afledning af husspildevand til afløbsfrie bassinanlæg til behandling af spildevand fra én ejendom med en eller to husstande.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen sikre at følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Bassinanlægget udføres med tæt bund og tætte sider,
- 2) der ikke opstår overfladisk afstrømning fra anlæg,
- 3) der ikke er risiko for sundhedsfare for mennesker og dyr,
- 4) der ikke opstår gener for omboende, og
- 5) afstandskrav til vandindvindingsanlæg som angivet i § 37, stk. 3-4 overholdes.

§ 41. Amtsrådet kan meddele tilladelse til afledning af spildevand til afløbsfrie bassinanlæg til behandling af spildevand i de tilfælde, hvor tilladelse ikke kan meddeles af kommunalbestyrelsen efter § 40.

Stk. 2. Ved meddelelse af tilladelse efter stk. 1 skal krav til anlægget efter § 40, stk. 2 overholdes. Dog kan amtsrådet fravige afstandskravene i § 40, stk. 2, nr. 5, hvis det kan sandsynliggøres, at anlægget kan etableres uden risiko for forurening af vandindvindingsanlæg.

§ 42. Hvis det afløbsfrie bassinanlæg udføres uden tæt bund og tætte sider, skal ansøgning om etablering af anlægget behandles efter reglerne om afledning af spildevand til jorden i kapitel 12.

§ 43. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 37, § 39, stk. 1 og § 40 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 15

Tømningsordninger for bundfældningstanke og samletanke m.v.

§ 44. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i hele kommunen eller dele af denne skal gennemføres fælles bortskaffelse af spildevand eller humane affaldsprodukter fra samletanke m.v. I så fald er enhver grundejer forpligtet til at gøre brug af ordningen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. For anlæg omfattet af kontraktligt medlemsskab efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. er kommunalbestyrelsen ansvarlig for tømning af samletanke m.v. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at tømning i disse tilfælde skal være omfattet af den kommunale tømningsordning.

Stk. 3. For humane affaldsprodukter og visse typer spildevand, der er opsamlet i samletank efter reglerne i kapitel 14, er en kommunal tømningsordning efter stk. 1 ikke obligatorisk, når der er opnået tilladelse til alternativ slutdisponering eller genanvendelse.

Stk. 4. For anlæg omfattet af stk. 1 skal den, der er ansvarlig for, at samletanken tømmes inden en af kommunalbestyrelsen fastsat frist og efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelser herom, anmode om tømning af samletanken, jf. § 47.

Stk. 5. For anlæg omfattet af stk. 2 skal ejeren af anlægget efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse herom anmode om tømning af samletanken.

§ 45. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i hele kommunen eller dele af denne skal gennemføres en fælles bortskaffelse af slam fra bundfældningstanke. I så fald er enhver grundejer forpligtet til at gøre brug af ordningen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For anlæg omfattet af kontraktligt medlemsskab efter § 7a i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., er kommunalbestyrelsen ansvarlig for tømning af bundfældningstanke. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at tømning i disse tilfælde skal være omfattet af den kommunale tømningsordning.

§ 46. Kommunalbestyrelsen kan for tømning af øvrige afløbsinstallationer bestemme, at der skal gennemføres en fælles tømningsordning. I så fald er enhver grundejer forpligtet til at gøre brug af ordningen.

§ 47. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte differentierede tømningshyppigheder afhængig af størrelse, udformning og/eller belastning af den enkelte bundfældningstank, afløbsinstallation eller lignende.

§ 48. Tømningsordninger administreres og forestås af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Forskrifter for tømningsordninger fastsættes i tømningsregulativer, der udarbejdes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Forskrifter for tømningsordninger skal ved kommunalbestyrelsens foranstaltning bekendtgøres i de lokale aviser, der har almindelig udbredelse i kommunen.

§ 49. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter §§ 44-48 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 16

Andre bestemmelser

§ 50. Tilladelsesmyndigheden fører register over de i medfør af denne bekendtgørelse givne tilladelser. Registreringen skal foretages efter såvel beliggenhed som efter vandområdet.

§ 51. Der kan fastsættes vilkår i forbindelse med meddelelse af tilladelse efter denne bekendtgørelse, herunder om egenkontrol.

Stk. 2. Tilladelser efter denne bekendtgørelse kan tidsbegrænses.

Kapitel 17

Tilsyn og håndhævelse

§ 52. Amtsrådet fører tilsyn med offentlige spildevandsanlæg med udledning til vandløb, søer eller havet.

§ 53. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med alle spildevandsanlæg, som er tilsluttet offentligt spildevandsanlæg samt dertil hørende udløbsledninger, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet fører tilsyn med spildevandsanlæg, som er tilsluttet udløbsledningen fra et offentligt spildevandsanlæg, når tilslutningen sker efter bekendtgørelsens § 20, stk. 2.

§ 54. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med spildevandsanlæg, som er tilsluttet private spildevandsanlæg, der afleder til offentligt spildevandsanlæg.

§ 55. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med private spildevandsanlæg med udledning til vandløb, søer eller havet, jf. dog stk. 2 - 5.

Stk. 2. For virksomheder, der er optaget på listen over godkendelsespligtig virksomhed, jf. bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 som ændret ved bekendtgørelse nr. 848 af 30. sep-

tember 1994 om godkendelse af listevirksomheder, gælder der følgende:

- 1) Amtsrådet fører tilsyn med udledning fra spildevandsanlæg på virksomheder, hvor amtet er godkendelsesmyndighed (a-mærkede virksomheder), og
- 2) kommunalbestyrelsen fører tilsyn med udledning fra spildevandsanlæg på virksomheder, hvor kommunen er godkendelsesmyndighed.

Stk. 3. Amtsrådet fører tilsyn med udledning fra virksomheder, der drives af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med udledning fra virksomheder, der drives af amtet.

Stk. 5. Amtsrådet fører tilsyn med udledning fra spildevandsanlæg på virksomheder omfattet af bekendtgørelsens kapitel 9.

§ 56. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med private nedsivningsanlæg for spildevand.

Stk. 2. Amtsrådet fører tilsyn med offentlige nedsivningsanlæg.

§ 57. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med private samletanke for spildevand og private afløbsfrie bassinanlæg.

Stk. 2. Amtsrådet fører tilsyn med offentlige samletanke for spildevand og offentlige afløbsfrie bassinanlæg.

§ 58. Amtsrådet udarbejder oversigter over hver enkelt vandområdes forureningstilstand, over art og mængde af udledt spildevand samt over de målsætninger, der fremgår af regionplanens retningslinier for kvaliteten og anvendelsen af de enkelte vandområder.

Stk. 2. Vedkommende kommunalbestyrelse og Miljøstyrelsen gøres efter anmodning bekendt med oversigterne.

§ 59. For tilsyn og håndhævelse gælder i øvrigt reglerne i lovens kapitel 9.

Kapitel 18

Straf

§ 60. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) uden tilladelse afleder spildevand, hvor tilladelse efter denne bekendtgørelse kræves,

- 2) tilsidesætter vilkår i spildevandstilladelser, der er fastsat i henhold til denne bekendtgørelse,
- 3) overtræder § 19, jf. § 18,
- 4) undlader at foretage anmeldelse efter § 39 eller
- 5) undlader at efterkomme forbud eller påbud.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes af kommunen i medfør af kapitel 15, kan der for overtrædelse fastsættes straf af bøde.

Stk. 3. Straffen kan stige til hæfte eller fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er:

- 1) forvoldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. Kapitel, jf. lovens § 110, stk. 4.

Kapitel 19

Ikrafttrædelse

§ 61. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 1999.

Stk. 2. Samtidig ophæves Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v. efter lovens kapitel 3 og 4.

§ 62. Spildevandsplaner eller tillæg dertil udarbejdet efter bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v. efter lovens kapitel 3 og 4 opretholdes og videreføres, indtil de afløses af spildevandsplaner eller tillæg dertil udarbejdet efter denne bekendtgørelse.

§ 63. Regulativer udstedt efter bekendtgørelse nr. 310 af 25. april 1994 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, opretholdes indtil de afløses af regulativer udstedt efter denne bekendtgørelse med mindre andet følger af bekendtgørelsen.

Stk. 2. Overtrædelse af regulativerne straffes efter denne bekendtgørelse. Overtrædelse af regulativerne begået før denne bekendtgørelses ikrafttræden straffes dog efter de hidtil gældende regler.

Miljø- og Energiministeriet, den 21. juni 1999

SVEND AUKEN

/ Jesper Hermansen

Bilaget omfatter de enkeltstoffer, som indgår i de anførte familier og grupper af stoffer, bortset fra stoffer, der må anses for irrelevante på grund af deres ringe risiko for toksicitet, persistens og evne til bioakkumulation.

1. Organiske halogenforbindelser og stoffer, der kan danne sådanne stoffer i vandmiljø.
2. Organiske fosforforbindelser.

3. Organiske tinforbindelser.
4. Stoffer, der kan virke kræftfremkaldende, eller som har mutagene eller teratogene (fosterskadelige) egenskaber, i eller gennem vandmiljø.
5. Kviksølv og kviksølvforbindelser.
6. Cadmium og cadmiumforbindelser.
7. Mineralolier og carbonhydrider.
8. Cyanider.

Stofreduktionskrav til rensklasser

<i>Rensklasse</i>	<i>BIS</i>	<i>Total fosfor</i>	<i>Nitrifikation</i>
<i>SOP</i>	95%	90%	90%
<i>SO</i>	95%		90%
<i>OP</i>	90%	90%	
<i>O</i>	90%		

O: Reduktion af organisk stof

P: Reduktion af total fosfor

SO: Skærpede krav til reduktion af organisk stof samt nitrifikation